

ELOFIZETÉS

ELFIZETÉS:
 3 évre ..... 24 korona.
 6 évre ..... 48 korona.
ELFIZETÉS:
 3 évre ..... 24 korona.
 6 évre ..... 48 korona.
ELFIZETÉS:
 3 évre ..... 24 korona.
 6 évre ..... 48 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 507
 KIADÓBIVATÁL
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József Kőherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, július 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Mennyit ér az uralkodók élete?
- Távozó aradi ügyvéd.
- Szerb katonaszökevények Aradon.
- Jövedelmező lett az autobusz-vállalat.
- Lovassági gyakorlat Arad és Lipca között.
- Nógrádi Malvin aradi asszony lesz.
- A Hungáriától a Keresztig.
- Távozó aradi ügyvéd.
- Első nyilvános katonai ítélkezés.
- Furcsaságok a tanácsülésből.
- Football és atletikai verseny.
- Botrány a Népopera-ban.
- Félmillió korona az aradi polgárságnak.
- Tarkaságok.

A fekete esztendő Aradon.

Arad, július 18.

(Saját tudósítónktól.) A legutóbbi hetek tőzsdei ársuhanásai alkalmából a főváros közgazdasági írói egybeállították a megközelítő statisztikáját annak a veszteségnek, amely a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett értékpapírok tulajdonosait érte. Az értékpapírok legmagasabb árfolyamait a mai árfolyamokhoz ütvé, azt a megdöbbentő adatot kapták, hogy az árfolyamok zuhanásából több mint egy milliárd korona veszteség hárult a nemzeti vagyónra.

Természetesen ez nem meríti ki az ország közgazdasági veszteségét. A tőzsdei jegyzéseken kívül állanak, de érték-forgalmat alkotnak a vidéki pénzügyintézetek és egyéb részvényvállalatok részvényei is. A pénzbeszerzés nehézségével, a közönség nyugtalanodásával és bizalmatlanságával és az egyéb körülményekkel járó árhanatlanság ezeket se kímélte meg, és noha ezen intézetek tulnyomó részénél sem a jövedelmezőség aránya nem csökkent, (sőt némelyiknél emelkedett is) sem a belérték nem hanyatlott, végül pedig semmi olyan mozzanat nem merült föl, a mely az ársökkenésnek speciális indoka lehetne: a pénzügyintézeti részvények ma jelentősen kisebb áron értékesíthetők, mint az előtt és így azokban is hatalmas veszteséget kell elszámolni.

Az alábbiakban, a krónikás hűségével, képét akarjuk adni azoknak az árfolyam-veszteségeknek, a melyek a pénzügyintézeti és egyéb részvények révén az aradi piacot érték.

Tulajdonképeni árfolyamról nem lehet ezeknél beszélni. Nemcsak azért nem, mert Aradon értéktőzsde nincsen, a mely a napi eladások árait hitelesen ellenőrizné, a melynél tehát az árfolyamok irányításába, tartásába illetékes tényezők is beavatkozhatnának. De azért se, mert a ma eladásra kerülő részvény-anyag a minimális és csak azokra a részvény-birtokosokra

szorítkozik, a kiknek valamely körülmények folytán el kell adnia részvényét. Természetesen, a mai pénzsűk időkben, a mikor az új lombard-kölcsönök folyósítása szinte teljesen szünetel, ezekre igen nehéz vevőket találni és a ki mégis vesz, igyekszik a másik fél kényszerhelyzetét kihasználni és a részvényekhez a legolcsóbb áron jutni. Minden újabb eladásnál ismétlődik ez a processzus és így sülyed egyre lejjebb az árfolyam, amely főképp azért is indokolatlan, mert lényegesen alatta van az illető részvények belértékének, t. i. annak az árának, a melyet a részvény- és a tartaléktőkéből egy-egy részvényre eső összeg ad ki.

De ép így indokolatlanok voltak és részben a belértéken fölül jártak azok a magas árfolyamok, a melyek mellett három év előtt a vételek és eladások történtek. Az akkori ár és a mai kényszer-árfolyamok közötti különbség jelenti az aradi piac veszteségét.

Ennek a veszteségnek kimutatására mindenenk előtt összegezzük az aradi pénzügyintézetek részvényeinek számát és alaptőkéinek összegét:

Részvények száma	Alaptőke milliókban
Aradi Első Tkp.	10200
Arad Csanádi Tkp.	10000
Aradmegyei Tkp.	6750
Aradi Polgári Tkp.	45000
Ipar és Népbank	13125
Victoria	12500
Kisebbségi intézetek	19500
Összesen:	117,075

Ezután a száztizenhétézer részvénynek ársökkenését egy ugynevezett átlagos számítással fogjuk elvégezni. Miután nem mindenik részvény van forgalomban, és a ma előforduló eladások is nem történnek egységes áron és hiteles árfolyam-kimutatás mellett, a három év előtti legmagasabb árfolyamok mellé a mai árakat teljes határozottsággal nem lehet állítani. A kik valamennyire be vannak avatva, kis utána számítással igazolhatják a legmagasabb és legalacsonyabb árkülönbözetét, amely szerint az összes aradi pénzügyintézeti részvényekben

tizenhat-tizenhét millió koronát tesz ki a veszteség.

Természetesen, nem jelenti azt, hogy ennyivel kevesebb a részvények értéke, hiszen a hatvankét millió, amely az intézetek alaptőkéje, csorbítottanul megvan, s ehhez képest a részvények reális értéke nagyobb. De azon elképzelt esetben, ha a részvényeket a mai árak mellett kellene eladni, vagy azokat a mai

kurzusok szerint fölbecsülni, ennyivel szegényebbnek kellene Aradot tekinteni.

A valóság kedvéért meg kell említeni, hogy ezen veszteségben részes Temesvár, amely az utolsó emissziók alkalmával jelentős mennyiségű aradi pénzügyintézeti részvényt vett át, sőt kisebb mértékben Nagyvárad is.

A veszteséghez, — amely már effektív veszteség, — hozzá kell számítani az elmaradt osztalékokat és a leírásokat. Az aradi részvényvállalatok közül az elmúlt üzletév után nem fizettek osztalékot.

- Hungária textilgyár,
- Arad-hegyaljai helyiérdekű motoros vasut,
- Alföldi gazdasági vasut,
- Aradi Termény és Áruraktár,
- Ingatlanforgalmi és Parcelázó Bank,
- Aradi vasipari részvénytársaság,
- Aradi szikvizgyár részvénytársaság.

Lebélyegezte a részvénytőkéjét: Marta automobil gyár. Fölszámolt: az Aradi Forgalmi Bank rt., az aradi téglagyár részvénytársaság, csődbejutott a Benoid-gyár.

Az elmaradt osztalékok a lebélyegzések és a teljes pusztulások révén szintén jelentékeny értékvesztéshez vezetkezett be, úgy, hogy a valóságos veszteség meghaladja

a husz milliót.

Nincs ebben még benne az aradi pénzügyintézetek által kibocsátott záloglevelek árfolyamcsökkenéséből beállott összeg, miután e zálogleveleknek tényleg csak egy töredéke van aradi kezében.

Husz millió! Kétségtelen, hogy nagy, megdöbbentően nagy összeg. Az a kérdés, hogy egészen elvesztett összegnek kell ezt tekinteni? A felelet erre: nem. A veszteség legnagyobb része, amely a pénzügyintézeti részvényekre esik, a tulnyomó arányban átmenő lesz. A mai alacsony árak oka az a tartózkodás, az az ideges nyugtalanlás, amely nemcsak Aradon, hanem az egész kontinensen tapasztalható, s amely nemcsak a vidéki pénzügyintézeti részvényekkel, hanem a koronajáradékkal szemben is megnyilatkozik. A pénzügyintézeti részvények valóságos értékükből nem veszítettek, és ha a normális idők visszatérnek, a tőkebefektetést kereső közönség érdeklődése újra azok felé fog fordulni. Bizonyos, hogy a három év előtti, tulhajtott árfolyamok aligha térnek néhány éven belül vissza, de az üzleti élet egészséges mederbe jutása ezen árfolyam-veszteségek lényeges részét be fogja hozni. Miután pedig az aradi bankrészvények, ha nem is tulnyomóan, de jelentős részben

erős kezekben vannak, akik nem kényszerülnek arra, hogy azokat eladják, — a fent kimutatott veszteség bizonyos hányada csak a leltári kimutatásokban és a részvénytulajdonosok kellemetlen érzéseiben szerepel. Azonban így is jelentős hányad az, ami valósággal elveszett, és amivel kétségtelenül szegényebb lett a mi közgazdasági életünk a fekete esztendő alatt.

Távozó aradi ügyvéd.

— Sárkány Ferenc dr. Budapesten nyit irodát. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Az aradi társadalom egyik fölöttébb szimpatikus tagja és az aradi jogász élet egyik értékes részese Sárkány Ferenc dr. a holnapi napon elköltözik Aradról és a fővárosban fogja folytatni munkásságát. Őszinte sajnálattal fogadja mindenki a hírt, mert Sárkány Ferenc dr. kitűnő egyénisége, kedves modora és széles tudása megérdemelt helyet szerzett neki Arad közéletében. Mint jogász, a fiatal ügyvédi generáció sorában kiváló képességei révén hamarosan kitűnt és alapos képzettségéről, erős jogi készségéről tett tanúságot. Élénk részt vett a Társadalomtudományi társaság munkájában is, és a felolvasó asztalnál, ahol gyakorta szerepelt, a szociális tudományokban való nem mindennapi jártasságot árult el. Emellett azonban a társasélet eleven mozgatói sorában ott volt.

A fiatal ügyvédet ambíciói, munkavágya és képességei most arra az elhatározásra bírták, hogy Budapesten érvényesítse tudását. Sárkány Ferenc dr. Budapestre költözik, ahol bizonyára nagyobb tér és tágasabb lehetőség kínálkozik értékes kvalitásainak érvényesítésére. A feladat, amelyre a fővárosban vállalkozott, mindenestre illő hozzá. Átvesszi Budapest egyik legismertebb ügyvédjének, Szilágyi Artur Károly dr. irodájának vezetését. Akik a budapesti fiskálisok labirintusában el tudnak igazodni, tudják, hogy Szilágyi Artur Károly a

hadügyminisztérium budapesti jogtanácsosa, számos nagy vagyon kezelője, a gyermekvédelmi mozgalom jogi ügyeinek intézője és ez iroda vezetése mindenképen nagyszerű képességeket igényel.

Sárkány Ferenc dr. azonkívül hogy Szilágyi Arthur Károly irodáját vezeti önálló irodát is fog tartani Budapesten külön megbízásainak elintézésére. A munkaalkalom e lehetőségei mindenesetre alkalmasak az ő jogos ambíciói kielégítésére. Sárkány Ferenc dr. holnap utazik el Aradról, távozása azonban egyelőre nem végleges. Minthogy aradi irodájának számos folyamatban levő ügye van, itteni ügyvédi irodáját ez év végéig megtartja és személyesen intézi dolgait egészen január elsejéig, amikor véglegesen budapesti ügyvéddé válik és átiratkozik az aradi ügyvédi kamara tagjainak sorából a budapesti kamarába.

Mennyit ér

az uralkodók élete?

(Államfők életbiztosítása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Ferenc Ferdinánd trónörökös és Hohenberg Zsófia hercegasszony meggyilkolása alkalmából sokat írtak arról, hogy milyen összegre volt biztosítva a főherceg élete. Az első hír arról szólt, hogy egy hollandi üzletnél kilencven millió koronára biztosította a maga és felesége életét a trónörökös. Későbbi közleményekben már csak tizenhatmillió koronás életbiztosítás híre került elő, végül pedig az tűnt ki, hogy egy alsóausztriai intézetnél összesen hétszáz ezer koronára biztosította magát gyermekei javára Ferenc Ferdinánd.

A Habsburg-háznak azonban több olyan tagja van, akik az elhunyt trónörökösnek sokkalta nagyobb összegekre biztosították életüket. József főherceg a kisjenői földesur 5 millió koronára biztosította az életét az Első Magyar Általános Biztosító társaságnál. Ez a biztosítás már kevés híján egy évtized óta áll fenn. Károly Ferenc József főherceg az új trónörökös feleségének Zita főhercegnőnek az esküvő napján egy millió koronás életbiztosítási kö-

vényt adott, amelyet az Anker állított ki. Most, hogy Károly Ferenc József valóságos trónörökös lett, már tárgyalások indultak meg azért, hogy az Anker és a vele összeköttetésben álló francia életbiztosító intézetek hajlandók volnának-e a trónörökös életbiztosítását legalább öt millió koronára felemelni.

Az életbiztosításnak nagy barátja volt Edvárd angol király, aki már walesi herceg korában nagy összegekre biztosította életét. V. György király is követte apja példáját és évekenkel előttr hatszáz ezer font sterlingre biztosította életét. Viktor Emánuel olasz király néhány millió lirára van biztosítva ép úgy, mint apja Umberto volt. Alfonz spanyol királyról köztudomásu, hogy Károly portugál király meggyilkolása után francia társaságoknál állítólag tizenkét millióra biztosította magát. Ferdinánd bolgár királynak is van több életbiztosítási kötvénye, hasonlóképen a dán, svéd és norvég királynak is, de ezek csak kisebb összegekről szólnak.

X. Pius pápa még velencei patriárcha korában nővérei javára biztosította magát a Trieszti biztosítónál. A meggyilkolt Sándor szerb király osztrák és magyar társaságoknál 600.000 koronára volt biztosítva. Péter király is biztosítani akarta életét, de ajánlatait visszautasították. Wied Vilmos hercegnek, a jelenlegi albán fejedelemnek egy millió koronára szóló életbiztosítási ajánlatát sem akarta elfogadni egyik társulat sem.

Az uralkodóházak tagjai rendszeresen ugyan olyan díjtételeket fizetnek, mint más emberek, csupán az orosz nagyhercegekkel szoktak kivételt tenni, akiktől magasabb díjakat szednek, mert nagyobb a kockázat.

Ferenc József király, Miklós orosz cár és Vilmos német császár nem kötöttek életbiztosítást és nincs biztosítva Mohamed szultán élete sem.

Kossuth Ferenc özvegyének köszönete. Özvegy Kossuth Ferencné Varjassy Lajos polgármesterhez intézett levélben, köszönetet mond azért, hogy a város, nagynevű férje elhunytával alkalmával részvétét fejezte ki előtte.

Gyilkosság.

Irta: Rudnyánszky Endre.

A meleg, kényelmes, fényűző szobában szemközt ült a két asszony. A szőke, kövér, jólétben konzervált, olyan méltóságos, puffadt és tokás, mint az angol Viktória királynő volt és a másik gondokkal, keserűségekkel ráncosra szántott arcu, nélkülözésektől aszott testű.

— Augusztá, én nem bírom tovább! — lihegte a sovány asszony — Az éjszaka is majdnem megfúltam. A mellemben, vagy a tüdőmben van valami baj. Maga tudja Augusztá, hogy én nem panaszkodom, türok, ameddig lehet...

— Szegény Annie — mondotta gyengéden németesítve, elfinomkodva a nevet a Viktória-arcu — burzasztó a te sorsod! Borzasztó lehet ilyenkor téli fagyban késő este hazamenni az irodából a hideg lakásodba! És az ételed! Egész nap el vagy foglalva, nem is főzhetsz magadnak! Bizony nem csodálom, ha rosszul érzed magadat! Csak tudnám, hogyan segítek rajtad szegény testvérem.

A puha női szoba falai vörös tapétaszájukkal hangtalanul kacagtak. A drága szőnyegek és terítők mozdulatlanul meglibbentek, mintha oda akartak volna borulni a fázó, beteg arcu sovány Annie tagjaira védelmező melegükkel. Feléje csapkodtak a kandolót mimelő gázkályha hullámai is és a sarokban, a letakart kis acél-szekrényben haragosan surrantak össze a nagy bankók és kemény aranyok és hangjuk — amely senkinek sem jutott a fülébe — ezt akarta kiabálni:

— Segíts velünk, adj oda minket segítségül.

Augusztá méltóságosan becsengette az inast és teát rendelt. Annie pedig megfakult, elviselt, divattalan ruháiban, bus kalapja alatt rejtegetve félrecsuklott, a rettentő beteg szív kinjaitól beszótt arcát, ölébe csüggesztette fáradt karját és nézett, nézett... Valahogyan, homályosan és szivetedobbantó ijedelemmel az villant meg előtte:

— Hogy ennek az inasnak, itt a nővéremnél különb dolga van, mint nekem. Ennek meleg szobája van, emberek között él, jól tápláló dolgokat eszik, ha tán beteg lenne — hiszen régi, hűséges cseléd — bizonyonnyal gondoskodna róla Augusztá. De én csak testvére vagyok, még pedig szegény, szegényelni valóan szegény testvér. Nekem külvárosi oduban kell laknom, tönkremenő testemet idegenek munkájában fárasztanom.

Megijedt, maga is megijedt gondolataitól és elparancsolta őket az öntudatlanba. Lelkén, eszén rajta ült az a szörnyű tekintély, félelmes méltóság, dús gazdag hatalom, mellyel Augusztá, a nagyuri férjénél levő, husz évvel idősebb nővér neki, a kis hamupipókének, féleneknek, engedelmesnek anyátlan árva gyerekkorán át, fiatal leánykorában, ifjú asszonysága éveiben imponált.

— Vasárnap ebédelj nálam Annie — vágott a gondolatokba az eleven hang — akkor majd átadom a pénzt is...

És a félenk, ijedt beteg asszony olyan volt most is, mint a nagy nővértől rettegő, alázatos gyermek. Mentegette, védelmezte, magyarázgatta Augusztát az elfojtott vád ellen.

— Hiszen ez is szép: a házbért fizeti helyettem, itt ebédelhetek nála vasárnap, ha nincs vendég. Erre nem volna köteles. Szép tőle és hálátlanság lenne többet kívánni. Bizonyon nem is teheti...

Az inas bejött és a tea ott gőzölgött az asztalon. Valami nehéz csend kavargott a tea párájában, az a csend, amelyben ki akarunk térni valami elől, várnak egy kellemetlen kérést, amelyet nem szeretnének teljesíteni. Az a csend, amelybe hangtalanul ezt suttogja az egyik ember a másik felé: Vajjon mit akarhat? vajjon mit akar? A Viktória-arcu asszony mindenféle témába belekapott:

— Tudod Annie, ird meg, ha bajod van. A múlt héten is aggódtam, hogy nem adtál hírt magadról és készültem is, hogy fölkereslek, kimegyek hozzád. Már föl is öltöztem, de váratlanul el kellett mennünk Jendrassik professzorhoz. Tudod megvizsgálta a leányomat, hogy szabad-e neki lovagolni télen...

A beteg testvér észre sem vette azt a kiáltó képet, azt az önkéntelen vallomást, amely ebből a pár szóból kiáradt: az egyik oldalon a beteg, aki nem gondolhat gyógyításra, mert dolgoznia kell és a másikon a szétfolyó, nyálas jómód, ahol minden bogaras, hippokonder gondolattal orvostanárhoz szaladnak.

— Ezt akarom én is kérni, Augusztá — szólt bizonytalanul — Nagyon rosszul vagyok, Soha sem akartam orvost. Nincs időm arra, hogy orvosokkal vizsgáltsam magamat. De most elmennék... Talán, ha volna szives irni házi orvosának: Bossányi doktornak. Ha már

Jövedelmező lett az autobus-vállalat.

(Huszonháromezer korona felesleg. — Az első félév az új éra alatt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától,

Arad, július 19.

Arad város autobus vállalata az 1914 ik év első felében, tehát január elsejétől június hó 30-ikáig 7715 korona 16 fillér tiszta hasznót hajtott. A vállalat minden kötelezettségének eleget tett és a városi pénztárba befizetett tőkötörlesztés és kamat fejében 15739 korona 68 fillért. A tiszta haszon ennek az összegnek levonása után értendő. A vállalat tehát ez új éra kezdetén beváltja azt a reményt, amelyet a város közönsége hozzáfűz és ha a törvényhatóság ezt az eredményt kritika tárgyává teszi, bizonyára oly módon történik ez meg, hogy az autobus-üzem nagyon is megfogyaokozott népszerűségét ismét régi és megérdemelt helyére állítja. Nagyon kellemes feladat végre egy városi üzemről jól írni és mondani. Sajnos, igen ritkán van része benne a sajtónak és a törvényhatóságnak. Ime az autobus üzem ez idei félelvi mérlegén már meglátszik, hogy új szellem érvényesül a vezetésében. Ez első sorban annak köszönhető, hogy az üzem vezető felügyelő-bizottság ma már nyilvánosan tárgyal, az ott elhangzottak a maguk közvelenségekben kerülnek a nagyközönség elé és ez csak hasznára van a vállalatnak, amely Zádor Imre gépüzemigazgató szakszerű vezetése mellett reális uton, a boldogulás felé halad.

Az üzemigazgató a felügyelő-bizottságnak adott ígéretének megfelelően a félév végén igen érdekes elaboratumot készített az első hat hónap történetéről. Ez a história nem frázisokban, hanem számokban fekszik előttünk és ezekből két tényt kell első sorban kiemelni.

Az első az, hogy a már *Nachtnebel* Ödön főmérnök igazgatása alatt megkezdett fenntartási költség csökkentést utódja az új gépüzemigazgató is folytatta és amíg ezelőtt 55-60 ezer korona számlája volt a Martának félévenként, addig most, noha a kocsik mind jókarban vannak és többet futnak, a fenntartási költ-

ségek fejében 42291 koronát fizetett ki az üzem. Ebben azonban géposzerelés címén 6575 korona szerepel, ami még 1912. évben beszerzett két sasszinak az ára és 2037 koronát tesz ki az a javítási számla, amely a múlt év karácsonyán történt autobus karambol miatt vált szükségessé. Ha ezt a 9000 koronát levonjuk akkor a

gépfenntartás az első fél évben 33 ezer koronába került.

Tehát majdnem ötven százalékkal kevesebb, mint az előző években.

A második kiemelendő momentum, hogy noha az autobus ma monopolizált helyzetben van, az utasszám mégsem mutat olyan emelkedést, mint amilyen várható lenne. Ebben része van a rossz gazdasági viszonyoknak, a forgalom általános szűkülésének, de eredendő hiba az, hogy

az autobus még mindig nem elég olcsó.

Az 1913. évben, tehát mikor a lóvasutat a város megszüntette volt 12 hónap alatt 2324000 utas, ez év első felében 1344179 utas használta a gépkocsikat. Az igaz, hogy ez emelkedés, de még mindig nem az, amekkora várható lenne. Ezen más nem segít, mint az a javaslat, amelyet Zádor gépüzemigazgató tett a felügyelő-bizottságnak. *A szakaszhatárt a Béla-téri iskolához kell helyezni és ez által a 12 filléres belső-forgalmat emelni.* A szeptemberi közgyűlésnek módja lesz a vállalat fejlődésének ezt az eszközt is megadnia.

Az üzemigazgató rendkívül érdekes kimutatásának igen beszédes adatai két részre oszlanak: üzleti kiadások és vállalati kiadások. A bevételi tételek és az utasszám egy másik érdekes része a vállalat örvendetes állapotát feltűntető statisztikának.

A vállalat kocsijai az elmúlt félévben 241075 kilométert futottak.

Ennek a lebonyolítására az üzem a következő kiadásokkal dolgozott:

Igazgatási költségek: 2510 korona 15 fillér, amiből egy kilométerre jut 1'4 fillér.

A forgalmi költségek, tehát a forgalmi tisztviselők, kalauzok, ellenőrök, vezetők fize-

tése és kilométerpénze, ruhailetménye, továbbá a garázs költségek összesen 45735 korona 87 fillérre rúgnak, amiből egy kilométerre 19 fillér esik.

Üzemanyagokra, benzinre, olajra, gummira, és egyéb anyagokra 55658 koronát, kilométerenkint 23 fillért adott ki a vállalat.

Fenntartások és javítások költségének számláján a Martának fizetett munkabérek 8883 koronával, nyersanyagok, tartalékrészek és szerelvények 21325 koronával és az említett géposzerelés, összeütközés folytán keletkezett károk javítása és egyéb fenntartási munkákkal együtt 42291 korona 83 fillérrel szerepel, amiből egy kilométerre 17'5 fillér jut.

Tulajdonképeni nem üzemi költségek összege 5441 korona, kilométerenkint 2'2 fillér.

Vállalati kiadás címén az igazgató a város pénztárába tényleg befizetett 15739 korona 68 fillér tőkötörlesztést és kamatot számolja el. Ebből egy kilométerre jut 6'53 fillér.

Hat hónap alatt az autobus 167384 koronát adott ki,

ami kilométerenkint 69'4 fillér üzemköltséget jelent. Ezzel szemben a múlt évben az üzem költség csak 66'27 fillér volt kilométerenkint, az igaz, hogy tőkötörlesztés és kamatfizetés nem történt.

Mennyit vett be a vállalat?

Bérletekből 22057 kor-t., 12 filléres jegyekből 55893 kor-t., 20 filléres jegyekből 83574 kor-t., 30 filléres jegyekből 2987 kor-t., 11 filléres jegyekből 4264 kor-t., 16 filléres jegyekből 6252 kor-t. Az összes bevétel tehát 175100 korona, kilométerenkint 72'6 fillér. Az összes kiadást levonva marad bevételi felesleg 7715 korona 16 fillér, tehát kilométerenkint a tiszta haszon 3'2 fillér.

A múlt esztendei mérleg szerint a bevétel volt kilométerenkint 69'01 fillér, a kiadás mint említettük 66'27 fillér, a felesleg tehát 2'74 fillér, noha semmit sem fizetett vissza a vállalat a városnak.

Tudott dolog, hogy az első félév a forgalomban sokkal gyengébb, mint a második és tudni kell azt is, hogy az üzem az év első négy hónapjában 1356 korona deficitel zárta

rászámom magamat, hát inkább ismerőst szeretnék. És Bossányi professzor házi orvosunk volt nekünk is, amikor még jobban éltem...

— Látod: ez jó gondolat — örvendett Augusztá és egészen fölélekedett, hogy „csak enyi” a kérés — Bossányi ugyan már nem házi orvosom, sőt az öreg már nem is folytatja a praksisát... De azért okos ember, érti a dolgát és téged szívesen lát. Majd írok neki! menj el hozzá, minél előbb menj el Annie...

Igy került Bossányi professzor rendelés-zobájába a sovány, félszeg Annie. Az öreg nyugalomba vonult tudós egyetemi professzor olyan volt, mint egy egészen elaggott barlangi medve. Vastag, zötyögő alakja, idomtalan végtagjai semmit se változtak ilyenek voltak mindig, aminthogy óriási, golyvás, vörös nyaka, bozontos szakála is a régi volt. Csak a szeme romlott el kissé és a fogatlan szájából csusztak ki elmázolva, sután a szavak. De elméje éles, tudása a régi épségben volt. Elolvasta Augusztá néhány soros levelét, amely a költségeket biztosította, azután a legnyájasabb rokoni bizalmasággal fogott a vizsgálatához:

— Hát csak bizalom édes Annie! Csak bizalom — ismételtette — És a fő! Rokonok is vagyunk úgy félig-meddig, hát megbízhatz bennem, hogy lelkiismeretesen megteszek mindent.

A ruhák lekerültek Annieről és a sovány, fehér testen hullámosan vertek az erek, a lábak dagadtan szégyenkeztek, a mell görcsösen zihált. Szívuj, szívuj, szívuj — látta a professzor és írta a digitalis receptet, mialatt Annie szégyenlősen, ijedten, várakozva felöltözött.

— Ezt kell szedni — dörmögte Bossányi a recept mellé. És Annie, neked megmondok mindent. Előre haladott szívbajod van. Súlyos szívbaj. Gyógyíthatatlan. Ez már nem lesz jobb, csak rosszabb. A szervezeted, az egész szervezeted tönkrement. Persze nem a legjobb sorsba jutottál, sokat erőlködtél, kínlódtál. Ez az, ez a baj gyökere. De így van. Jobb, ha tudod. Azért veszedly nincs most. Persze nem szabad dolgoznod, semmit, egyáltalán semmit. Még egy szekrényről a port letörülni sem. Hát igen. Ez neked nehéz lesz. Hát igen. Tudod, legjobban teszed, ha kórházba mégy. Ne ne tiltakozz. Nagyon jó ott. Gondoskodom, hogy jól bánjanak veled. Csak kórházba, pihenni, nyugodtan, tétlenül... Hát fontold meg Annie és Augusztát üdvözlöm Öszintén mondom: Kórházba!

A dörgő hanga, nyers aggastyán már levette dupla szemüvegét és nem is látta, különben sem örökött vele, hogy a szerencsétlen asszony milyen támoltyogva, halálságadtan, holt-razárt reszkedő sjakkal keresi az ajtót. Annie lebotorkált és ziháló mellél, görcsben vonagló szívvél ért az utcára. Már a halált látta maga előtt, a kikerülhetetlent, a küszöbre érkezettet. Kórházba? minek? hiszen ugyis vége! Gyógyíthatatlan. Hiszen sejtette, hogy így van. Nem lesz jobb, csak rosszabb. Hiszen érezte hétről-hétre, hogy így van. De most egyenesen, visszavonhatatlanul tudni!

Zugó embertömegeken öt, esörömpölő, hirtázó villamoson maga sem tudta, hogyan érkezett haza magányos, hideg, keserű tanyájára, ahol most új lakóval költözött össze: a halálvárással. Olmosan súlyos, keserű könyvek patokzot-

tak arcán és megfakult, kisirt szemei fátolyosan ontották a sirató harmatot a hideg, bőfehér ágyba mindaddig, amíg elfojtotta őket a gyötrelme és kínja. Most nem jött fojtogatva és alattomosan, mint addig, mint évek óta, hanem brutálisan egyszerre, rohammal, halálos veritékkel szakadt reá a meggyötört Anniera...

Két nap múlva haldoklott a halálraitólt és beteg szívével halálba ijedt asszony. Augusztá fesszengve, asztrakán bundában és prémes kalapban ült ágya mellett.

— Szegény Anniam, mi történt veled? Egyszere ilyen rosszul lettél — sopánkodott.

A beteg suttogva, elakadó, alig érthető szóval beszélt.

— Ne is kérdezz, ne is kérdezz. Csak ne mentem volna orvoshoz! Soha nem akartam. De most már hiába. Már hiába. Bossányi megmondott mindent: végem van, szívbajom van, ami mindig rosszabbodik, nem javulhat. Tönkrement a szervezetem. Kórházba küldött meghalni. De ha már meg kell halni, akkor csak itthon az én ágyamban akarok. Minek is mentem Bossányihoz, minek is mentem...

És jöttek a könyvek és a roham és újra a könyvek és újra a roham és sok vergődés, panasza után a nyugalom és a csend mindörökre...

Augusztá késő este ment el a külvárosi halottas szobából. Valami bolond, ostoba, értelmetlen véletlen azt akarta, hogy másnap reggel az első ember, akivel az utcán találkozott Bossányi professzor volt. A gögös asszonyban

le könyveit és annál elismerésre méltóbb a 23553 korona üzleti felesleg, amelyből tiszta haszon 7715 korona.

Az erősebb második félév eredménye bizonyára felülmúlja az elsőt, noha körülbelül tízezer korona-rendkívüli kiadása lesz a vállalatnak a téli karosszériák felújítása révén.

Ezek a megcáfolatlan számok azt bizonyítják, hogy az autobus-üzemnek szép jövője van, csak hozzáértő vezetés és okos tarifa-politika kell.

Szerb katonaszökevények Aradon.

— Debrecenbe toloncolták őket. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Most, hogy Szerbiában újra felütötte fejét a háború réme, egyre másra szöknék át a határon a szerb katonaszökevények. Csapatosan menekülnek a fegyverviselés kötelezettsége alól, jellemzésül annak az állapotnak, amely a szerb hadseregben uralkodik. A szökevények jobbra Magyarország felé veszik az útjukat és itt keresnek menedéket. Délmagyarország városaiiban az utóbbi napokban sűrű csoportokban fogták el őket és vitték magyarlakta vidékekre.

Tegnapról mára, egy napon keresztül Aradon is tartózkodtak szerb katonaszökevények. Temesvárról hozták őket, ahol a napokban egy csapat szökevényt fogtak el. Négyet közülük Aradra toloncolták, a többit pedig Szeged felé vitték.

A négy Aradon időzött szerb, szomorú látvány volt. Négy fiatalember, teljesen összetörve, valóságos letorgiában, rongyosan, a kintől és a rettegéstől agyongyötörve várták itt, hogy mi lesz velük. Az Aradi Közlöny tudósítója beszélt az egyik szökevényvel, aki elmondotta, hogy nemrégiben hagyták el hazájukat.

— Az üldözés, a szenvedés — mondotta — amelyben eddig részesültünk és a jövő esetleges háborújának borzalma késztetett bennünket erre a lépésre. Rettenetesen bántak velünk és már nem birtuk tovább. Megszöktünk, idejöttünk és le akarnánk telepedni valahol, hogy kenyeret tudjunk keresni. Egyikünknek sincs

fellobbant valami és egyenesen roátámadt a lomhán, vaksin lépegető embere:

— Jó hogy látlak! Mit tettél te! Miket mondtál a testvéremnek! Mit rémitetted agyon!

— Csókolom a kezedet Augusztá — udvariaskodott az öreg. Csókolom a kezedet, hogy vagy? Hát az igazat mondtam Annienak. Minden úgy van, ahogy mondtam. Azután — ne haragudj — azért küldtem olyan nagyon kórházba, mert le akartam nyakadról venni ezt a terhet... No igen, hát ne csodálkozz úgy: ezt akartalak szabadítani, hiszen bizton terhedre volt, hogy ilyen betegen ott tartsd a házadnál.

— De miket mondasz professzor! Hiszen Annie nem lakott nálam, nem volt az én nyakamon. Egyedül élt, dolgozott és megkereste a kenyerét.

— Én igazán azt hittem — mentegődött az orvos.

— És azért? csupán azért?

— Csupán azért — bólintott az aggastyán formátlan nyakát forgatva — kissé túloztam is ezért. De talán lehet reparálni...

— Ezt már nem — felelt az asszony.

— Miért? Talán csak nem?

— De igen. Annie tegnap este meghalt. Belehalt abba, hogy...

Mind a ketten elhallgattak. Ugy érezték, hogy ennek a szegény, szenvedő teremtesnek a halálában mind a ketten bűnösek valahogyan. És úgy érezték, hogy valaki, aki mindent tudna, látna és ítélné, azt kiálthatná egyiküknek, talán az orvosnak, talán a testvéremnek, talán mind a kettőnek:

— Gyilkosság! Gyilkolatok!

családja, ámbar sok család is volt közöttünk, de azokat Temesváron másfelé vitték. Most már csak pihenni szeretnénk, mert a sok szenvedés, félelem mindnyájunkat elcsigázott. Ha lehet, itt maradunk, de nem tudjuk, a hatóság megengedi-e.

A négy katonaszökevény az éjszakát itt töltötte, reggel azután megmagyarázták nekik, hogy nem maradhatnak Aradon. Megadóan vették ezt tudomásul, a rendőrség pedig eltoloncolta őket Debrecenbe.

Aradról való eltoloncolásuknak az a magyarázata, hogy az első balkáni háború idején ugyanis, amikor szintén nagyszámmal menekültek Magyarországra szerb és bolgár katonaszökevények, a belügyminiszter szigorú rendeletet adott ki, amely szerint olyan helyen ahol nemzetiségiek laknak — és így Aradon is — nem szabad letelepedni engedni a szökevényeket, hanem tősgyökeres magyar vidékre kell őket internálni.

E rendelet értelmében a Temesvárról érkezett szerb katonaszökevények nem maradhatnak Aradon, hanem Green Nándor főkapitány intézkedésére ma reggel eltoloncolták őket Debrecenbe.

Aradi séták.

*,
„Déssa reperál.” — Az eltolt töltés. — A korzó ellenségei. — A hidpénz.)

Tegnap délután, a „Király István Gyula aradi magánirodalmi társaság” számítása szerint 4 óra 37 perc és 59 másodpercek az Andrassy-téren a vármegyeháza gyönyörű kertje mellett andalogtunk és azon gondolkodtunk: miképpen lehetne belecsempészni olyan paragrafust a közigazgatási törvényjavaslalba, hogy ez alapon az aradi vármegyekertet megnyissák a közönség számára? Egyszerre csak kiáltást hallottunk a hátunk mögött:

— Ténsur, ténsur!

Hátranéztünk. Két kis román parasztfiu kullogott mögöttünk nagynehezen, mert a jobb vállukat erősen lehuza egy-egy fűrés, a balkézükben pedig zsák-tarisznyát cipeltek. A két szurtus fiu — akiknek testét olyan formán fedte be a hajdan fehér kanavász, hogy mellük egészen kilátszott — félénken mondta:

— Ténsur déssa reperál!

Megtapogattam a zsebeimet és bosszankodva konstataáltam, hogy véletlenül nincs nálam egyetlen déssa se.

— Kik vagytok?

Erre az egyik fiu hirtelen elmenekült; a megyeház kapuja alá futott. A másik azonban nyugodtan rátámaszkodott a fűrészére és tört magyarsággal felelt:

— Tamadán István vagyok.

— Hol lakol?

— Nincs se apám, se anyám. Vidrán lakunk, árva vagyok. Déssa reperálni — és kinyújtotta a tenyerét a melybe természetesen krajcárok hullottak.

— Jártál-e iskolába?

— Igen, négy osztályt, vagy csak két osztályt? — szólt elgondolkozva. — De dézsát tudok reperálni.

Ez a kis fiukó, aki az utcán ügyesen fűrészel ki az emberek szívéből és zsebéből a krajcárokat, nem mondott igazat. A szülei Aradon, az Illés utcában laknak, de a fiaikkal nem törődnek és így a városba szakadt román parasztgyerekek a koldulásnak egészen új nemét honosították meg. Olyanok, mint a minorita-templom galambjai: alighogy röpdösni tudnak, magukra hagyja őket az anyjuk. De ezek a kis osavargók egyelőre nem tesznek kárt az emberekben, ellenben a minorita-galambok sok hölgynek tették már emlékeztetéssé a korzói idillt, a férjeknek pedig kötelességüké az elpiszkolt drága ruha pótlását...

A velencei Márkus-tér galambjai határozottan illedelmesebbek. Igaz, hogy azok iránt jobb érzéssel is viseltetnek az emberek. De az aradi galambok támasza — Limbeck János temetési vállalkozó — már kidült. Az ő jó szíve majdnem annyira szerette az élő galambokat, mint a halott embereket. S folytonosan élelemmel látta el a tubukákat, amelyek így most kissé elhagyatva élnek, Nem igen táplálják őket. Lukácsy Lajos ügyvéd ugyan szintén szereti a galambokat, de egyelőre az állatvédő egyesületnek a városhoz intézett tömérdék okos beadványával eteti őket.

— Az Andrassy-téri korzónak a galambok, a Maros-parti sétánynak pedig a szunyogok az ellenségei. Ujabbban csatlakoztak még a két háziállathoz a kubikosok. Ezek a derék mezőberényi és gyomai emberek máról-holnapra betöltik a Maros töltést a Baross-parkba, úgy hogy a kulturpalota majdnem az új sétányra támaszkodik. Most aztán az a helyzet, hogy a régi töltést szétrombolták, de új még nincs, mert a réginak az anyaga elenyészően csekély volt az új széles töltéshez. Hogy honnét hoznak földet? Nem jönnek zavarba. Ha másképpen nem megy a munka, majd kivágnak néhány élőfát és beépítik a töltésbe. Aradon tudvalevően semmi sem olyan olcsó mint az élőfa.

Amíg azonban az új töltés elkészül, a természetbarátok nem tudnak akadálytalanul közlekedni és kénytelenek átsétálni a katonai vár alléjába. Ott nagyon szívesen látja őket Hegedüs Ede alvezéres tőrparancsnok, aki teljesen szabaddá tette az utat a polgári elemeknek is. De ennek is van valami hátránya. A hid ugyanis nem engedi nyugodni az ideges embereket, amint azt Szegő Hugó dr. aradi ügyvéd panasolja.

— Ezelőtt — mondta — minden nap odaát voltam a várban és körsétát tettem az alléban. De fölhagytam vele, mert gyakran éjszakákon át nem hagyott aludni az a probléma, hogy miért adnak az embernek hidvámjegyet? Tudniillik minden fedhetlen előéletű polgár fizetés nélkül átmehet, de amikor vissza akar térni, a vár felőli hidfőnél lévő vámházban hat fillért kell fizetni s ezért hidvámjegyet adnak. Én mint pedáns ember, gondosan megőriztem a jegyet, mert az olvasható azon hogy „megőrzendő és az ellenőrnek átadandó”. Én megőriztem és otthon szépen elraktároztam a jegyeket, mert azt gondoltam, hogy a hidellenőr egyszer csak váratlanul betoppan hozzám és ha nincsenek meg a jegyek, hatszorosan fizettetik meg az „átkelés” árát. De az ellenőr nem jött és én álmatlan éjszakákon át afölött töprengtem: minek adnak jegyet az embernek és ha már adnak: miért írják rá, hogy okvetlen megőrzendő? A nehéz problémát úgy oldottam meg, hogy becsüntettem a hidon való közlekedést, az eddigi jegyeket pedig diszkótésbe foglaltatva őrzöm könyvtáramban.

A pedáns ügyvéd esete hasonlít a Károlyi Mihály gróféhoz. Károlyi gróf ugyanis ezelőtt a mellét verdeső gyönyörű fekete szakállat hordott. Egy ideges éjszakán nem tudta eldönteni, hogy hosszú szép szakállát hová fektesse: a paplan alá, vagy a paplan fölé? Ez a gondolat hetekig nem engedte aludni. S a marcaugoló helyzeten úgy segített, hogy tövig levágatta a szakállát.

Az aradi hidvámjegyek súlyos ügyét is szépen meg lehetne oldani: — vágják le a város csunya szurós szakállát: a hidpénzt.

Boyár.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Demars előtt a monarchia.

— Riadalom a berlini tőzsdén. — Piacra dobott papírok. — Elkészült a monarchia jegyzéke Szerbiához. — Tanácskozások Bécsben és Belgrádban, —

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Bécs—Belgrád, július 18.

Visszahívták szabadságáról Conradot?

Bécsből jelentik: A déli tőzsdén ma az a hír terjedt el, hogy Conrad vezérkari főnököt szabadságáról hirtelen visszahívták. A hirtelletes helyről nem erősítették meg.

Bilinszky a szerajevói vizsgálatról.

Ischből jelentik: Bilinszky közös pénzügyminiszter ma délelőtt kilenc órakor megjelent a királynál és audienciáján behatóan referált öfelségének az országos kormány főnökének és egyéb vezető köröknek jelentése alapján a szerajevói állapotokról. Hír szerint az audiencián a demars ügye is szóba került.

Háborútól fél a Dresdener Bank.

Berlinből jelentik: A Dresdener Bank ma nagyobb mennyiségű értékpapírt bocsátott áruba a tőzsdén, ami meglehetősen nyugtalanságot okozott. A nyugtalanságot fokozta, amikor a banknak egy igazgatója kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy tudomása szerint annak a jegyzéknek, amelyet a monarchia Szerbiához fog intézni, igen éles hangja lesz.

Szerbia már ismeri a monarchia követeléseit.

Bécsi tudósítók jelentik: A *Mit itärische Rundschau* jelentik: Mérvadó osztrák-magyar diplomáciai körökben el vannak határozva, hogy a monarchia déli határain mutatkozó törhetetlen állapotoknak rövid úton egyszersmindkorra véget vetnek.

A Szerbiával szemben támasztandó

követelések már formulázva vannak és valószínű, hogy Belgrádban illetékes köröknek azok tartalmáról tudomásuk is van. Ebből látszik, hogy a szerajevói vizsgálat már teljesen befejezést nyert és ez alkalomból nemcsak a szerb hivatalos köröknek, hanem az igen elhatárolódott királygyilkosoknak morális részvétele a merényletben bizonyossá vált. Mérvadó körökben nagy morális hatást várnak a vizsgálat eredményének közzétételétől és azt remélik, hogy ennek első következménye az lesz, hogy az európai összes nagyhatalmak a monarchia pártjára fognak állani. A monarchia azonban nem fogja beérni a szép szavakkal és ígéretekkel, hanem cselekedeteket vár Szerbia részéről a nagyszerb propagandával szemben és arról van szó, hogy Szerbiától e tekintetben garanciákat kell követelni. A szerajevói vizsgálat eredményét azért nem tették még hivatalosan közzé, mert azt akarják, hogy a követelések teljesítésére Szerbiának olyan rövid határidőt szabnak, hogy Szerbiának ne legyen ideje, hogy más hatalmakkal e tekintetben diplomáciai üzenetváltásba bocsátkozhassék. A vizsgálat eredménye ugyanis morális kötelességévé teszi Szerbiának, hogy a már annyi bajt okozott és feltétlenül

eljövendő háboruk magvát magában rejtő nagyszerb propagandával

szembeszálljon és a monarchiával évek óta fennálló feszültségnek méregfogát kivegye. A

monarchia bizik Szerbia belátásában annyival is inkább, mert az a nem várt tény, ha a monarchia ezuttal is csalódnék Szerbiában, esetleg katasztrófális hatású lehetne Szerbiára.

Állandó miniszteri tanács Belgrádban.

Belgrádból jelentik: Pasics szerb miniszterelnök az óradikális párt holnapi választójogi nagygyűlésén nem vesz részt, noha részvétele be volt jelentve. A félhivatalos Samo Uprava szerint a miniszterelnök azért marad el a gyűlésről, mert nem akar nyilvános gyűlésen nyilatkozni a helyzetről, jelenlegi nagy elfoglaltsága miatt ez csak későbbben történhet meg. A Keleti Értesítőnek beavatott helyről azt jelentik, hogy Pasics azért nem vesz részt a gyűlésen, mert

a súlyos politikai helyzet miatt a minisztertanács tegnap óta permanens ülést tart.

Tisza István bécsi tanácskozása.

Budapestről jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma éjjel Budapestre Bécsbe utazott, ahol a holnapi nap folyamán tanácskozásokat fog folytatni Berchtold gróf külügyminiszterrel és Bilinszky közös pénzügyminiszterrel. Mint félhivatalosan jelentik, a miniszterelnök bécsi utazásának különösebb jelentősége nincs s csak azért történik meg, mert előreláthatólag a jövő hét parlamenti tanácskozásai közepette nem lesz alkalma Bécsbe utazni s így a vasárnapot kénytelen felhasználni arra, hogy közös minisztertanácsaival érintkezésbe lépjen.

Szerbia megfélemlítését akarja Tisza?

Belgrádból jelentik: A *Novosti* és a *Politika* Tisza István gróf parlamenti nyilatkozatának fejtegetéséből odakonkludálnak, hogy Tisza István grófnak Szerbia megfélemlítése volt a célja. Valóságban a monarchia lakossága a legkevésbé se harcias — írják az említett lapok — s hogy a háborus fenyegetések komolyan nem vehetők, kitűnik abból, hogy úgy a hadügyminiszter, mint a két honvédelmi miniszter és a vezérkari főnök szabadságon vannak.

A monarchia katonai intézkedése.

Belgrádból jelentik: Nyomban a szerajevói merénylet után a bosznia-hercegovinai határt Uvacnál, az egykori szandzsák felé katonai kordonnal zárták el, amely a határon minden forgalmat megszüntetett. A külügyminiszter most értesítette a szerb kormányt, hogy a kordont visszavonták s így a határforgalom újból akadálytalanul megkezdődhetik.

Szerbia benntartja az ujoncokat.

Belgrádból jelentik: Azokat az ujoncokat, akiket 1913-ban soroztak be, az új katonai törvény értelmében kilenc havi szolgálat után szabadságolták. A hadügyminiszter most arról értesítette az összes katonai parancsnokokat, hogy az 1913. évi ujoncoknak még ez év folyamán be kell vonulniuk kereteikhez és tizenegy hónapot még utána kell szolgálniuk, mert besorozásuk idején még a régi törvény volt érvényben, amely két évi szolgálatot állapított meg.

Riadalom a szerb invazio miatt.

Cattaróból jelentik: Tegnapi hírek terjedt el, hogy a közeli falukból szerb parasztok a városba sereglenek, hogy a katolikusokon busszut álljanak. A hír olyan határozott formában lépett fel, hogy a katonai hatóság indítatva érezte magát, hogy riadót fuvasson. A csapatokat a város különböző helyein állították fel, egy századot az utcára rendelték, hogy a parasztokat tartóztassák fel. A csendőrséget és a pénzügyőrséget is mozgósították, óriási izgalom volt a városban, a kerületi főnök még azt is elrendelte, hogy a kávéházakat és vendéglőket este zárják be, míg végre késő éjszaka kiderült, hogy a parasztok támadásáról szóló hír teljesen alaptalan volt.

Szerb miniszter a bolgárokról a merényletet.

Belgrádból jelentik: A kormányhoz közel álló Samo Uprava valószínűleg Protics miniszterteről származó cikket közöl, amelyben azt akarja bizonyítani, hogy a merényletet nemcsak hogy nem Belgrádban tervezték, de még csak nem is támogatták Szerbiából. Rámutat arra, hogy a merényletet bosnyák alattvalók követték el, s azt igyekezik kimutatni, hogy a merényletben a szerajevói rendőrhatalóság a bűnös, amiért nem tette meg a szükséges óvintézkedéseket. A cikk a bolgárokról is rá akarja terelni a figyelmet, s azt igyekezik bizonyítani, hogy a bombák bolgár származásúak.

Szerbek a nagyszerb propagandáról

Belgrádból jelentik: Szerb részről ma félhivatalos módon állásfoglalás történt a nagyszerb propaganda ügyében. A félhivatalos Samouprava Serbicus aláírással cikket közöl, amely az irredenta-mozgalmak ügyét előbb akadémikus formában taglalja és arra utal, hogy nemcsak nagyszerb, hanem olasz, román és nagynémet irredenta is van, hogy Elzász Lotaringiában is él a revancha eszméje és Nagylengyelország ideája is izgat. De nem is szükséges Európára hivatkozni. Elég magára, Ausztria-Magyarországra utalni, ahol az olasz irredentán kívül nagynémet mozgalom van, amelyekben mindkét nemzetiség egészen nyíltan hirdeti az anyaországgal való egyesülés eszméjét anélkül, hogy emiatt a monarchia gátolhatná magát abban, hogy fenntartsa szövetségét az olasz és a német birodalommal. A nacionalista propaganda csak akkor büntetendő és veszélyes az államra, ha a tett propagandájává válik és akkor támad az illető államnak joga a védekezésre ilyen propaganda ellen, a szomszédos államnak pedig a kötelessége ilyen akciók ellen küzdeni, azokat megakadályozni és megbüntetni.

Ha ez az eset beáll, az államok kötelessége egymást kölcsönösen támogatni és segíteni, de ez a segítő akció csak konkrét esetekre és azok vizsgálatára szorítkozhatik. Erről a szerajevói merényletre való tekintettel későbbi cikkben még részletesebben fogunk nyilatkozni, mondja a cikkíró, azután áttér a nagyszerb propaganda részletes taglalására és rögtön hangsúlyozza, hogy a nagyszerb propagandával szembenáll a nagyszerb propaganda.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak hirtokunkba.

A Hungáriától a Keresztfig.

(Földrengés és időjósítás).

— Jónapot. Kivételesen elkísérhet: meg akarom mosni a fejét.

— Mit vétkeztem nagyságos asszonyom?

— Nem vagyok jó isten, hogy nyilván tarthatnám a maga vétkeit, bár azt hiszem, hogy a mai büns világban a jó istennek is külön könyvelési osztályt kell tartania minden egyes halandó számára, ha kurrens akar maradni a főkönyv „vétek” oldalával. De most csak egy hazugságról van szó.

— Melyikről?

— Ó maga igazi férfi: annyit hazudik, hogy már nem is tudja számon tartani! Azt szetném azonban tudni: miért ijesztettek reánk a földrengéssel?

— Ijesztettek? Ki ijesztette?

— Minden ujság. Már egy hét előtt megírták, hogy valami időjós, valami Jupiter, vagy Vega, vagy Arcturus, szóval valami csillagnevű ember tizenhetedikére nagy földrengést jövendöl.

— Hja ugy! Sirius jóslatára gondol. Igaza van: én is olvastam, de nem én írtam, sőt többet mondok: nem is én jósltam. Miért támad meg épen engem?

— Mert épen maga került elélem. És már nem állhatom szó nélkül: borzasztó napot szerzett nekünk az a Sirius! Amikor a földrengésről olvastam, beírtam az uram naptárjában: „Tizenketedikén földrengés”. Épen pénteki napon! Biztos a katasztrófa! Tegnap azután nagy előkészületeket tettem. A képeket leszedtük a falról, hogy le ne essenek, ha reng a föld; a szalonban a nagy velencei tükröt külön ládába vatta közé csomagoltam: ötszáz koronába került, csak nem engedem, hogy egy előre bejelentett földrengés eltörje!

— És azután?

— Mit akar még azután? Hajnaltól kezdve csomagoltam minden törékeny tárgyat. Délután pedig azt mondom az uramnak: „Fiam menjünk ki a szabadba.” Azt mondja ő: „Minek?” „Hogy ne essen semmi bajunk: ilyenkor jobb szabadban lenni, nem omolhat reánk a ház!” „Miféle ház?” — mondja ő. „Akár ez a miénk: most földrengés lesz, Sirius megjósolta!” Nem szaporitom a szót: hat órakerékeltünk és ki-autóztunk a családi erdőbe. Hajnali négyig vártuk a földrengést. Az uram már megátkozta az összes csillagokat, amelyek alkalmat adnak arra, hogy az ember csillag néven földrengést jósljon? Mert persze földrengés az nem volt!

— Jobban szeretné talán, ha Arad ma Messzina módjára romokban heverne?

— Ne csavarja el a szavaimat, maga nem Polónyi! Azt hiszem joggal vagyok elkeseredve és joggal mondhatom, hogy az ilyen időjósítás nem ér egy batkát sem.

— Kérem: legyen igazságosabb. Végre is nem azt jóslták, hogy pontosan Aradon lesz a földrengés. Ha itt nem, de Karakóborzorosokön esetleg mégis lehetett földrengés! Ne ítéljen olyan elhamarkodottan a szegény időjósokról: gondoljon inkább arra, hogy hányszor mentette meg a nyári kalapját a tönkreázástól, ha idejekorán elolvasta: Zivatar, nagyobb csapadék várható!

— Én csak egy jó időjóst ismerek: a szomszédunkban lakik egy vasutas, az mindig pontosan megmondja az időt, néha két nappal előre is. Amikor hazajön — Pest és Arad közt utazik — megmondja a feleségének a másnapi időt, az asszonytól kikérdezi a cselédem és el-ujejgolja nekem. A vasutas azt állítja, hogy a vasut gyorsabban jár mint az idő: ha délben Szolnok táján esőt talál, az másnap reggelre ér

hozzánk, ha Pesten van zivatar: két napba telik, amíg ideér.

— Mára, ha jól látom: esőt jóslt a vasutas?

— Jól látja. És jól látja azt is, amit nem mond, csak gondol: én is meghódoltam a divatnak: gummikabátot hordok. Nem azért mert divat, hanem azért, mert praktikus. Vén földünk valami esős periódusba került: tíz nap közül tizenegy esőt hoz, a gummikabát szükségesebb, mint egy falat kenyér. Nincs igazam?

— Igaza van, de a gummiköpeny-divatban nem ez a legfontosabb.

— Hát mi?

— Az hogy lassan kiszorítja az ernyőket és esőben is embereket látunk az utcán nem pedig mozgó, fényeshátú gombákat. Ez a mai szebb, kedvesebb és praktikusabb divat.

— Maguknak férfiaknak ugyan nem praktikusabb: idáig hányszor jött jól egy kis esőnél az ernyő: föl lehetett ajánlani (persze a tulajdonos urral együtt) a szép ismerős vagy akár ismeretlen hölgynek. De ezután csak nem mondhatják a záportól meglepett szépségnek: Nagysád szabad fölajánlanom a gummi köpenyemet?!

Nyaralás.

Nyár van, tehát most nyaralni megyek,
De pártolom a hazai ipart:
Nem érdekelnek svájci zord hegyek,
Nem csábit Lidó, sem osztánci part.
E szép hazáért én élek halot,
Nyaralni is csak itthon nyaralok.

Februártól mind a mai napig
Fürdő prospektusba temetkezem,
Kurtaksák közt evickélek nyakig,
És árjegyzéket forgat két kezem;
Jól megrágom és megfontolgotom:
Hüsen pihejek, vagy forró napon?

Milyen előnyt nyújt Nagyivajfüred?
Hány szál fenyő áll Tátra-mátragócon?
Szép asszonyokban hol nagy a szüret?
Csopakházán van-e valódi ózon?
Zagyvafok strandján akad-e homok?
Regényesek-e a flancvári romok?

Mikor már mindent ily jól ismerek,
Tanácsom kéri sápkóros és vérbő;
Áhitattal néznek az emberek:
„Ime az első furdőszakértő!” —
Akkor kezdődik a nagy művelet:
Nyaralásra pénzt hogyan, hol lelek?

Kész már a program, hisz az utiterv,
Van benne bőven szellem, eszpri, veriv,
De mielőtt az ember utra kelne
Még gondban fő a koponya, az elme:
Bevásárlás nélkül nincsen nyaraló
Ez örök igazság, dönthetetlen való!

A nyaraláshoz — a nyomor kiáltó! —
Mindenekelőtt kell egy finom váltó.
A nyaraláshoz ez az első kellék,
Miután megvettem — lássuk: mi kell még?
Váltót kézbe venni nem is érdemes,
Ha alája írva nincsen jó kezes.
Ha e ritka kincsét már beszereztem,
Még mindig nem vagyok nyaralói mezben
Váltó a kezesrel tűzbe dobható,
Hogyha nincs a hátán illő forgató.
Mindez megvan rendben, de legnehezebb,
Mig a váltóhoz egy bankot keresek.
Ha a bank is megvan: készen áll, habó!
Utnak indulhat az elszánt nyaraló,
Bevásárlás végén azt suttogja ajka:
No hisz ez a bank is „bevásárolt” rajta!
Rendre.

IRÓDALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután: *Gyermek kabaré*. Este: *Katonadolog*, operette. Nógrádi Malvin bucsufelléptével.

Hétfő: *Mozikirály*, operette. Rátkay Márton vendég, Diósy Nusi bucsufelléptével.

Kedd: *Éva*, operette. Rátkay Márton vendég, Diósy Nusi bucsufelléptével.

Szerda: *Szibill*, operette. Rátkay Márton felléptével.

Csütörtök: Utolsó előadás: *Cylinder*. — *Miért jársz meztelenül*. (Bemutató előadás).

* A színház közlése. A nyári szezon utolsó hete kezdődik most. Ennek a hétnek a közepén bezárulnak a színház kapui két teljes hónapig. Az utolsó hét előadásai minden tekintetben méltók ehhez az idényhez, amelynél jobbat, változatosabbat aligha volt módjában az aradi közönségnek láthatni. Mindössze öt előadás lesz még a ezek közül is egy bucsufellépés, három este vendégszereplés és egy bemutató előadás. — Vasárnap este a Katonadologban bucsuzik Nógrádi Malvin, vasárnap délután lesz a gyermek kabaré. — Hétfőn, kedden és szerdán vendégszerepel a Király színház kiváló tehetségű művésztársa, Rátkay Marci, akinek aradi vendégjátékai mindig legsikerültebb estéi a szezonnak. A hétfői és keddi előadás érdekessége még inkább növekszik azzal, hogy ezen a két napon lép fel igazán utóljára Aradon Diósy Nusi. — Hétfőn a Mozikirály, kedden Éva kerül színre, szerdán pedig a Szibill. — Csütörtökön lesz az utolsó előadás és ekkor premier lesz; a budapesti Vigaszínháznak két pompás bohózat kerül színre: a *Cylinder* és *Miért jársz meztelenül*.

* A költő csillaga. (Szenzációs bemutató Napierkowszkával az Urániában.) Egy finom poézissal, érzéssel és subtilis művészettel telt gyönyörű drámát mutat ma b: az Uránia színház. A dráma tárgya a költő szerelme, mely őt diadalmas alkotásokra serkenti, mely íreletet ad remekműveikhez. Azonban Stacia, a költő csillaga, ki maga is a színpadon fényes diadalokat arat, elbódítva sikereitől, elhagyja a költőt és az lesujtva keserű fájdalommal küzd a szellemi szülés ellen, míg visszatér Stacia és vele együtt ismét felragyog a költő tehetsége, fnyesebben mint valaha. Ezt a nyönyörű tárgyat az ő mély lelki javaival pompásan juttatja érvényre Signoret, az ismert jallemművész. A közönségnek alkalma lesz ebben a fényesen kiállított filmfelvételben a párisi opera csillagának, Napierkowszkának tehetségét is megbámulni és gyönyörködni a primaballerina klasszikus Tanagra alkotásában. 5

* A szerelem örvényében. (Nagy sláger az Apolló vasárnapi műsorán.) Az Itala filmgyárnak egyik remekét vetítette vászonra ma az Apolló színház. Tipikusan olasz film, „A szerelem örvényében”, ez az emberi szenvedélyektől izzó dráma. A legnagyobb és a legszentebb emberi érzés, a mindenható szerelem vonul végig a cselekményen, a maga szépségével és megrázó logikumával. A nagy hírnévre és vagyonra szert tett mérnök elhagyja az egyszerű feleségét és abba a milióbe vágyik, ahol a fény és pompa ragyog. Majd a sors súlyos csapást mér rá: megvakul. A bárónő, aki miatt felborította harmonikus házasságát, a komoly megpróbáltatások napjaiban eltávolodik tőle. Majd Guidó mérnök ismét visszanyeri a szemvilágát, bűnbánóan omlik felesége karjaiba, aki titokban ápolója volt a bárónőt kiűzi a házból. Holnap, vasárnap mutatja be az Apolló ezt a grandiózus színdarabot és több öltöztetés bohózatot. A színdarabot ez lesz az Apollóban az utolsó előadás. 3

* Szünet az Apollóban. Az Apolló direktiója még tökéletesebben aszítja tenni az egész országban párhuzanul álló, impozáns színházát s ezért hétfőtől kezdve augusztus elsejéig nem tart előadást. 8

* A fürdőző és nyaraló közönség figyelmébe ajánljuk Kerpel Izsó 100,000 kötetes kölcsön könyvtárát.

* „A V. parancsolat” legközelebb az Urániában. 5

Első nyilvános katonai ítékezés.

(Ujságírók a dandárbíróóság tárgyalásain.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temevár, július 18.

Ma tartották meg Temesvárott az új katonai büntetőperrendtartás szerint az első nyilvános katonai tárgyalást, mely bővelkedett érdekesnél-érdekesebb momentumokban.

A mai tárgyaláson Selláriu Dionisius, a hetedik tábori ágyusezred egyik közlegényének perét tárgyalták. Az volt Selláriunak bűne, hogy 1914. május ötödikéről-hatodikára virradó éjjel K. Julia eselédleányt megszólitotta az utcán és neki szerelmi ajánlatot tett. A leány pénzt kért, mire Selláriu kétszer oly erővel arculütötte a eselédet, hogy az földre esett, majd kivonva oldalfegyverét, azzal egy ütést mért a leány fejére. Két rendőr közeledtére Selláriu elszaladt. A rendőrök üldözőbe vették, azonban elmenekült előlük. Kilenc órákor bevezették a tárgyalási terembe Selláriut. A vádlott a félkör alakú bíró emelvényével szemben elhelyezett padra ült, míg a szuronyos katonák a folyosón várakozott reá. Az ajtónál egy frakkba öltözött „hadservező” állt, kinek mellét négy katonai érdemrend díszítette. A tanúk és a sértett a tárgyaló terem mellett levő szobában várakoztak. A tárgyalási teremben minden vadonatúj és ragyogó tisztaságtól. A hallgatók részére fentartott hely korláttal van elválasztva. Gondoskodás történt arról is, hogy

az ujságírók az első sorban

kapjanak helyet. Csak nekik van egy hosszú, padszerű asztaluk, míg a többi hallgatók részére csak székek állanak rendelkezésre. Polgári közönség alig van jelen. Csupán egy bírósági jegyző és egy ujságíró képviseli a civileket. Ellenben annál több a katonai haligatóság. Legtöbbnyire a hadbíróósághoz tartozó őrmesterek vannak itt, később azonban magasrangú katonai tisztok, ezredorvosok is jönnek, kik egyideig meghallgatják a tárgyalás menetét, azután ismét eltávoznak. Amikor a vádlott helyet foglal, belép az ügyészi tiszt, betöltője, Scholler Mihály, százegyedik ezredbeli főhadnagy. Azután helyet foglal Binder őrmester jegyzőkönyvvezető és Sztamorján hatvanegyedik ezredbeli őrmester, román tolmács. Feltárl a bírói emelvény mögött levő ajtó és belép a bíróság. Elsőnek Herta Henrik kilencvenhatodik gyalogezredbeli őrnagy, tárgyalási elnök, teljes díszben, azután baracfalvi Capdebó István hadbíró százados, a tárgyalás vezetője és Linke Ignác kilencvenhatodik ezredbeli kapitány, szavazóbíró. Mindenki feláll és Capdebó István százados kihirdeti, hogy ma Selláriu Dionisius tüzérségi közlegény bünpörében fognak ítékezni. Capdebó százados ezután megesketteti az elnököket és a szavazóbírókat:

— Ön esküszik, — ugymond, — hogy bírói kötelességét a törvény rendelkezéseihez hiven teljesíteni fogja. Isten engem úgy segítjen.

A két tiszt megismétli:

— Esküszöm, hogy bírói kötelességemet a törvény rendelkezéseihez hiven teljesíteni fogom. Isten engem úgy segítjen.

— Jöjjenek be az orvosi szakértők, a sértett és a tanúk, — szól Capdebó százados.

Belépnek a terembe Moldován János és Urbach János ezredorvosok, mint szakértők, K. Julia sértett, Vásári István és Kovács Antal rendőrök, Papp Ferenc tüzemester, mint tanúk.

→ Utasítom önöket, — mondja Capdebó hadbíró százados, — hogy vonuljanak a számukra kijelölt terembe és onnan engedély nélkül el ne távozzanak.

Az orvosszakértők, sértett és tanúk kivonulnak a tereméből, majd Scholler Mihály főhadnagy, ügyész ismerteti a vádiratot, Selláriu már több ízben volt büntetve. Egyszer a takeréskén túl kimaradt és ezért 14 napi laktanyafogságot kapott. Ez azonban másodszer is megtörtént, úgy, hogy most már hét napi egyesre ítélték. Harmadszor kimenő mondurjával a munkaidő alatt lefeküdt az istállóban, sőt dacból garnizonjából is eltávozott. Ezért harminc napi magánzárkát kapott.

A vádlott kihallgatása

következett, aki baisméri, hogy kétszer pofon ütötte a leányt. Azt azonban már tagadta, hogy a tokból kibuzott oldalfegyverrel ütötte volna meg K. Juliát. A fegyver a tokban volt.

Ezután behívták a harminkekét éves K. Juliát. Capdebó hadbíró százados figyelmezteti arra, hogy esetleg esküt kell tennie.

— Mondja el, — szól ezután hozzá, — hogy történt az eset?

Sértett előadja, hogy a Balvárosi Moziba menet szólította őt meg Selláriu. Mikor kijött a Moziból, csatlakozott hozzá és elkísérte őt a Balázs-térig. Folyton a kezét fogta.

— Eresszen el — szól ő hozzá — mert rendőrt hívok. Selláriu azonban csak tovább fogta a kezét, talán egy óráig is szorongatta. Azután szerelmi ajánlatot tett neki, amit ő visszautasított. Később azonban hajlandó lett volna máskorra találkát adni a katonának. Selláriu erre kétszer pofon ütötte, hogy a földre esett, majd kivonta oldalfegyverét és fejbe-sújtotta.

Capdebó százados: Nem kért tőle pénzt? A sértett: Nem kérem. Előadja ezután, hogy a sérülés két hét alatt gyógyult be.

Vádlottat megkérdezik, kívánja-e K. Julia megeskettetését vagy sem. A tolmács vádlott igenlő válaszát tolmácsolja. Scholler Mihály ügyészi tiszt figyelmezteti a bíróságot arra, hogy a tolmács nem jól tette fel a kérdést. Újból megkérdezik a vádlottat, ki ismét igennel felel.

K. Juliát vallomására megeskettetik. Az eskü így szól:

— Esküszöm a mindentudó istenre, hogy csak teljes és tiszta igazat mondtam el, abból semmit sem hallgattam el. Isten engem úgy segítjen.

A tanu lényegtelen vallomása után az orvosszakértőket

hallgatják ki. Elsőnek Urbach János ezredorvos vizsgálja meg a leány sebeit és mond véleményt. Mielőtt ezt megtenné, Moldován dr. ral együtt megeskűszik:

— Esküszöm — ugymond — hogy a vizsgálat tárgyát képező nőt alaposan meg fogom vizsgálni, a tapasztaltakat hiven ismertetni fogom és a tényállást legjobb tudomásom és a tudomány szabályai szerint fogom vázolni. A seb megvizsgálása után Urbach dr. úgy nyilatkozott, hogy esontörés nincs. A sebet tompa ütés okozta. Ha a pusztá bajonettel történt volna ez az ütés, úgy a már beheggett seb nem volna oly széles. Lehet azonban, hogy a pusztá oldalfegyver lapos oldalával mérték az ütést. Az ütésnek következményei nem voltak.

A bíróság Moldován dr. kihallgatásától eltekint.

Felolvassák ezután Selláriu büntető jegyzőkönyvét és kondukt listáját. Ezután Scholler Mihály ügyészi tiszt megtartja vádbeszédét, mely a tárgyalásnak egyik legkiemelkedőbb momentumára.

— A vádlott — ugymond — minden indok nélkül sebezte meg K. Juliát. Megtörténhetett volna, hogy a sértett a sérülésből kifolyólag megbetegszik, elbocsátják helyéből és ő ki lett volna téve a nyomornak. Az oldalfegyver kitérítése a harcosnak, de nem lehet eszköz arra, hogy azzal törvényellenes cselekedeteket kövessünk el. Ez a cselekedet kétségen kívül a katonák méltósága és tekintélye ellen való. Kérem őt a negyedik paragrafus figyelembe vételével megbüntetni.

A negyedik paragrafus azt mondja, hogy a katonának kötelessége.

a polgári lakossággal jó viszonyban

lenni.

A bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Fél óra múlva újból megjelenik és Capdebó hadbíró százados Első Ferenc József császár és apostoli király nevében kihirdeti, hogy Selláriu Dionisius a bíróság tíz heti helyőrségi fogházra ítélt. A büntetésből két hetet a bíróság a vizsgálati fogságban eltöltött idővel kitöltöttnek vett Enyhítő körülmény az volt, hogy vádlott felundult állapotában követte el tettét, súlyosbító körülmény pedig az, hogy a pusztá, a tokból kibuzott oldalfegyverét használta.

Vádlottal megismertetik az ítéletet és tudomására hozzák, hogy három napon belül a hadosztálybíróhoz felelkezhet. Vádlott kijelenti, hogy az ítélet ellen felelkezéssel él. Amikor megkérdezik, miért, így szól:

— Azért, mert nagyon sok.

Herta Henrik őrnagy, elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja, mire a hallgatóság kivonul a tereméből. Selláriu polgári védő nélkül jelent meg a tárgyaláson. maga kérte, hogy ne adjanak melléje védőt.

Botrány a Népopera-ban.

— Kétszáz színész nyomora. — A megtevesztő nyugták. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Botrányos jelenetek játszódtak le ma este a Tisza Kálmán-téren lévő Népopera épületében. A válságba jutott intézet kétszáz alkalmazottja jelent meg Márkus Dezső igazgató meghívására a színház előtt, ahol az igazgató kijelentette, hogy a főváros bizonyos összeget bocsátott a társulat tagjainak rendelkezésére, amiből mindenki száz koronát kap, de ezt ne tekinték végkielégítésnek, hanem ákontónak. A tagok, akiknek javarésze napok óta a legszükségesebb anyagi viszonyok között, sőt nyomorban él, örömmel hallották az igazgató kijelentését, siettek felvenni a pénzt, de csakhamar nagy rómülettel vették észre, hogy abban a nyugtában, amelyet a pénz átvétele után alá kellett írniok, belefoglaltatott az is, hogy az igazgatósággal szemben mindennemű igényük ezzel megszűnt. A tagok nagy lármába törtek ki, akik még nem vették fel a pénzt kijelentették, hogy ilyen körülmények között nem is akarják felvenni, akiknek pedig már kezében volt a száz koronás, visszasiettek a pénztárhoz s visszaadták annak a fővárosi tisztviselőnek, aki a pénzkiosztást végezte.

Márkus Dezső azzal akarta lecsillapítani az izgatott embereket, hogy a nyugtán szereplő kijelentés csak formáság, de ezt persze nem akarták elhinni s erre a fővárosi tisztviselő arra kérte a zugolódókat, maradjanak nyugodtan, míg érintkezésbe lép a főváros vezetésével. Két óra múlva visszatért a tisztviselő s ekkor kijelentette, hogy sajnálatára nem tehet semmit. A tagok erre azt válaszolták, hogy a száz koronát nem fogadják el. Ezután elhatározták, hogy hétfőn reggel újból megjelennek a színháznál s most már hangosabban fogják követelni esedékes fizetésük kiadását, mert különben vagy Márkusék, vagy a főváros, vagy a színházat átvevő állam ellen pörrel fognak fellépni.

A Népopera bérlete annyira készen van, hogy augusztus ötödikére rendkívüli közgyűlést hívott össze a szerződés perfektálására a főváros tanácsa. A közgyűlésnek sürgősen le kell tárgyalnia az ügyet, mert az Operaház augusztus közepén birtokba akarja venni a színházat, hogy megtehesse előkészületeit a szezonra. A megegyezés feltételeiben ma már nincs semmi eltérés a kormány és a főváros között, lényege az, hogy az Opera fizeti az egymillió háromszázezer koronás kölcsön amortizációját, más kötelezettséget nem kell vállalnia. Komplikáció csak annyi van a szerződés pontjai között, hogy a kultusz-kormány valami célszerűbb pénzügyi megoldást kíván a kölcsön háromszázezer koronás részletére, amelyet váltóra vett föl a Népopera részvénytársaság. A váltókölcsön rendezése, illetve törlesztése magától értetődően több nehézséggel jár. Biztosra veszik azonban azt, hogy sikerül valami pénzügyi expedienst találni.

Nógrádi Malvin aradi asszony lesz.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

A lakásban drága toalették, selymek és csipkék, pici lakktopánok, fehér és aranyos cipellők, szerteszórva, művészi rendetlenségben, látszik, hogy a most felforgatott, nőies puhasággal berendezett lakás kedves lakója nagy utra készül. A toalették olyan ismerősök: tapsok melegtől fűtött estéken csillogtak felénk a színpad deszkáiról, s akinek karcsu testét takarták akkor, most itt áll előttünk, kicsit elfogódva, kicsit felénk s ami a színpadon sosem történt meg: a művész most zavarban van, pedig talán soha úgy át nem érezte egyik szerepét sem, mint a mostanit, azt a szerepet, amelynél szebbet ékes muzsikájú operettek szövegírói se tudnak adni fiatal leánynak: a menyasszonyságot.

Igen, Nógrádi Malvin menyasszony. És holnapután már boldog fiatal asszony, szerető felesége az aradi uri társadalom egy igen szimpátikus és kedves tagjának, Kristyóry István-nak, aki amellet, hogy aradi háztulajdonos, a polgármesteri hivatalnak tisztviselője is. Váratlanul, mindenkit meglepve pattant ki az esemény híre s a kósza mende-mondát mosolyogva erősíti meg a kedves művész:

— Ugy van, menyasszony vagyok, de nagyon kérem, ne írjon rólam semmit. Csak a halál biztos és képzelje el, milyen kellemetlen volna, ha közbejönne valami és maguk már megírták, hogy férjhez mentem.

Megnyugtatom a művészt, emberi számítás szerint misem jöhet már közbe, annál kevésbé, mert úgy tudom, a terminus nagyon közel van már.

— Holnapután lesz, hétfőn, ha igazán nem jön közbe valami váratlan akadály. Olyan boldog vagyok, olyan kimondhatatlan boldog, azt hiszem, nincs most senki, aki jobban tudna örülni az életnek, mint én. A vőlegényem aranyos, kedves, jó fiu, én úgy szeretem őt és ő is nagyon szeret engem.

Elmulik az első perc zavara, megszűnik az elfogódottság s a művész most már bátran, közvetlenül beszél az ismeretségéről, a szerelméről, a színháznál töltött idejéről, a jövőjéről, amely tartósabb, igazabb és értékesebb boldogságot tartogat a számára, mint amilyen az a boldogság, amelyet színpadi sikerek, diadalmas esték jelentenek:

— Egy estélyen ismerkedtem meg vele és nemsokára nagyon szerettük egymást. Két hónapja tudom már, hogy el akar venni feleségül és amikor ez először került szóba, kicsit gondolkodtam az ajánlat felett. Mégis, úgy szerettem a pályámat, szerettem a közönséget és talán nem dicsekszem túlságosan, ha azt állítom, hogy a közönség is szeretett engem és voltak sikereim.

Amikor ezt mondta a művész, tényleg nem dicsekedett. Az a két év, amit az aradi színháznál töltött, sok sikert hozott neki, egészen fiatalon jött ide s a kezdő tehetsége hamarosan, a szemünk előtt bontakozott ki.

— Nagyon jó szerződést kaptam Szegedre is — folytatja ezután — csak elsőrendű szerepeket kellett volna játszanom és sok-sok ambícióval, kedvvel készültem arra, hogy Szegedre menjek. De közbejött ez az édes akadály és — higgye el, nem sajnálom, hogy közbejött és vissza kellett lépni a szerződéstől. Színeszőnnek lenni nagyon drága mulatság — látja, jó gazdasszony lesz belőlem — és mégis csak jobb itt maradni, annak az oldalán, akit nagy, komoly szerelemmel megszerettem. Azért nem is haboztam nagyon sokáig, igent mondtam és megkaptam ezt a gyűrűt — s ezzel az ujján lévő karikagyűrűre mutatott. Idáig nem hordtam még a gyűrűt, de most már felhúztam az ujjamra és soha-soha nem akarom többé levenni innen.

A jövőd terveiről is nyilatkozott a művész:

— Van már lakásunk az Ortutay-palotában, nemsokára beköltözünk ide és akkor igazán teljes lesz a boldogságom. Szorgalmas, takarékos háziasszony akarok lenni, hü és szerető felesége az uramnak és azt hiszem, ha csak tőlem függne, mindig olyan boldogok lennénk, mint amilyenek most vagyunk, két nap-

pal az esküvőnk előtt. Vasárnap még fellépek a Katonadologban és elbuosuzom az én jó közönségemtől, aztán megkezdődik az új élet...

— De jaj, igazán meg akarja írni, amit én összefecsegek? Ne írjon semmit, hadd lépődjenek meg az emberek, hisz ugye tudta ugyszólván senki, hogy férjhez megyek, titokban tartottuk.

S amikor csodálkozásomnak adok kifejezést, hogyan tudták ilyen ügyesen eltitkolni, a kedves művész egy ötletes mondással fejezi be a beszélgetést:

— Hja, az a szerelem, amiről az egész világ tud, azt talán maguk az érdekeltek nem is tudják, de az a szerelem, amiről csak ketten tudnak, az igazán szerelem, azt ketten igazán tudják, igazán érzik... (f. l.)

Furcsaságok a tanácsülésből.

(Nyolc korona adó, nyolcvan korona költséggel. — Az aradi patkányfogó.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Arad, július 18.

A városi tanács elé ma két kedves és humoros hivatalos irás került.

Az egyik a következő históriát meséli el: Matinka Jánost rajta csípték, hogy hamis kerékpárjegyet használt. Nosza, nyomban megindult a hivatalos eljárás, az irodában Matinkát megbüntették és adót fizettettek vele. Mig a paragrafusokat olvasták a biciklista fejére, a kerékpár odakinn busult árván a folyosón. Valaki megsajnálta és elvitte. Mire Matinka lefizette a nyolc korona adót, már nem is volt kerékpárja. Most már ő kerekedett felül, hogy hát mialatt öt adóalannyá keserítik, még így meg is károsítják. Szó azonban ezen nem segített, a kerékpár oda lett és Matinka a városon követelte kártérítését. A tanács ma kénytelen-kelletlen nyolcvan koronát szavazott meg Matinkának, akinek éppen a rendőrségen kellett a biciklijét ellopni. Hallgatagon, bizonynyal azt is megállapította a nemes magistrátus, hogy ha minden új nyolc korona jövedelemre nyolcvan korona a kiadás, akkor köszöni a szemfüles rendőrök szives közreműködését de nem kér belőle.

A színházi bérépületben nagyon elszaporodtak a patkányok. Vigan éltek, szaporodtak, de egyszerre csak beborult fölöttük az ég, megjelent a hóhéruk Fried Ignác, akinek isten és Arad város kegyelméből az a foglalkozás jutott földi osztályrészlül, hogy a patkányokat irtsa. Kitűnő munkájáért havonta tizenöt koronával jutalmazta a tanács Fried mestert, de ebből a pénzből kellett gondoskodnia méregről amitől a patkányok elpusztulnak. Ma azután panasszal és kérelemmel fordult a patkányok öldöklője a tanácshoz. Fizetési javítást kért, havonta huszonöt koronával többet, mert — ugymond — sok a kiadás. A patkányok ugyanis egyáltalában nem méltányolják az ő sivar anyagi helyzetét, nem veszik tekintetbe, hogy ő szegény ember, akinek a tizenöt koronából valami kevés hasznának is kell lennie, hanem azt az illetlen eljárást követik, hogy a drága pénzen vett mérget jó étvágyal elfogyasztják, azután vigan élnek tovább. Így ő minden pénzt méregbe öli bele, de a méreg nem öli a patkányokat. Nem, sőt. Bosszantásul egyre szaporodnak.

A tanács még ezt a ragyogó érvelést sem találta elégnék Fried mester bővebb jutalmazására, s a kérelem elől elzárkózott. De annyira pártjára kél az aradi patkányfogónak, hogy a patkányok jószívére apellálva, felszólítja azokat, hogy legalább sziveskedjenek elpusztulni, ha már a drága mérget eszik.

Félmillió korona az aradi polgárságnak.

(Az adóemeléssel elleni akciós eredménye.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Hetvenhétézer és néhány száz korona az az összeg, amely az adókiadó-bizottság humánus és a viszonyokat helyesen mérlegelő működése után az aradi polgárok zsebében megmarad. Miután a most befejezett kivetés megállapításai három esztendőre szólnak, a három év mindegyikében megtakarítódik ez az összeg. Tulajdonképpen tehát

kétszázharminckétezer koronát köszönhet egyedül az állami adóban Aradváros polgársága az adóemeléssel ellen indított akciónak.

A tegnap lezárt adókivetési lajstromokból ugyanis az állapítható meg, hogy a harmadosztályu kereseti adóban Arad kereskedői, iparosai és egyéb kereső, dolgozó polgárai 214.758 korona 78 fillért fognak fizetni. A pénzügyigazgatóság javaslatainak egybevetéséből viszont az tűnik ki, hogy a pénzügyi hatóság közel háromszázezer koronát, pontosan 292.529 korona és 89 fillért akart az adózó polgároktól bevasalni. Ezek a beszédes számok mutatják meg legjobban, hogy mit jelentett Arad közönségének az adóemeléssel elleni akció, amelyből első helyen vette ki részét az Aradi Közlöny — miután idejekorán a nyilvánosság elé tárta a készülő harminc-negyven-hatvan százalékos adóemelési tervezetet. Az adókiadó bizottság kezei alól azután a mértéktelen emelések olyan slaposan és igazságosan megrostálva kerültek ki, hogy Múlek Lajos dr. bizottsági elnök és társai három következő év alatt több mint negyedmillió koronát, az állami adó után kivetett pótdót is számítva: fél millió koronánál többet mentettek meg a rossz gazdasági, üzleti, pénzügyi viszonyok között erre alaposan ráeszoruló polgárságnak.

A három esztendő előtti adókivetés alapján a múlt évben, 1913-ban 275.898 korona 32 fillér harmadosztályu kereseti adó jutott az aradi polgároktól a kincstárnak, azonban ebben az összegben a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok közel 63.000 korona adója is bennfoglaltatott, úgy, hogy a szorosán vett III. osztályu kereseti adó összegénél a most befejezett kivetése ezeregynéhány koronával több. Mint-hogy az adókiadó-bizottság jórészt a tavalyi adót állapította meg: ez a csekély emelkedés azzal magyarázható, hogy a múlt év óta erősen megsaporodott a harmadosztályu kereseti adóval megróható polgárok száma Aradon.

A múlt évben fizetett adóval szemben a pénzügyigazgatóság javaslata

átlagosan harminchat százalékos adóemelést tervezett

ismeretes azonban, hogy egyes esetekben a javaslatban levő adóemeléssel száz, sőt háromszáz százalékos is volt. Az adókiadó-bizottság, de egyes, a kivetésnél meg nem jelenő adózók is bizonyos kisebb mérvű adóemelést elfogadtak és így a javaslatok hetvenhétézer koronás mérséklése szintén közel 35-36 százalékos átlagnak felel meg.

Annai bizonyos, hogy a polgárság elismerését, minden elfogultságtól és zavaró befolyástól mentes, a lelkiismeret szavára hallgató működéssel ritkán érdemelték ki úgy polgárok, mint az aradi adókiadó bizottság elnöke és tagjai.

HIREK.

Öngyilkosság a minisztériumban.

— *Életunt miniszteri titkár.* —

Fővárosi tudósítónál.

Budapest, július 18.

A pénzügyminisztériumban ma délután félkettő után föbelőtte magát Pfeiffer László dr. miniszteri titkár. Pfeiffer egy óráig nyugodtan dolgozott hivatali szobájában, aztán kiment a folyosóra. Amikor két óra felé sem jött vissza, keresésére indultak tisztviselőitársai. Egyikük azután rátalált Pfeiffer titkárra, aki a hivatalnak egyik félreeső helyén követte el az öngyilkosságot.

Jobb halántékából patakzott a vér még. A golyó azonban, amely igen nagy kaliberű Manlicher-rendszerű fegyver töltése, erősen szétrombolta a szerencsétlen ember koponyáját. A fegyvert nem találták meg. A golyóra azonban, amely a bal halántékon kirepült és a falba furódott, ráakadtak. Mentőket hívtak elő, akik a súlyosan sebesült öngyilkost az új Szent János-kórházba vitték, ahol rögtön hozzáfogtak a műtéthez, de igen kétséges, hogy Pfeiffert megíthatják-e az életnek.

Az öngyilkosnál semmi levelet, semmi más, az öngyilkosságra vonatkozó dokumentumot nem találtak. Nem tudják, miért szánta magát halálra a jól szituált kitűnő tisztviselő, a kinek atyja jómódu kereskedő.

Pfeiffer dr. nemrég tért vissza a szabadságáról. Nős ember, egy gyermeke van. Négy évvel ezelőtt nősült s a legboldogabb családi életet élte. A Fehérvári-ut 9. számú házban lakott, előkelően, fényesen butorozott lakásban. Anyagi viszonyai rendezettek voltak s halála mindenfelé a legnagyobb megdöbbenést keltette.

Lovassági gyakorlat Arad és Lippa közt.

(Huszárok átkelése a Maroson.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad július 18.

Arad megye területén augusztus folyamán annyi katonaság gyakorlatozik, hogy a két év előtti mezőhegyesi nagygyakorlat óta ilyen nagy számú csapatostek nem árasztották el a megyét. Mint néhány nap előtt már megírta az *Aradi Közlöny*, a 20. honvédhadosztály augusztus 14-től egészen augusztus végéig gyakorlatozik Arad megyében és a honvédsapatok próbaháborusdija négy nagy járás területére terjed ki.

A nagyszabású honvédségi gyakorlaton kívül és azzal csaknem egyidejűleg nagy lovassági gyakorlat is lesz ugyancsak Arad megyében. A hetedik hadtest parancsnoksága a hadtesthez tartozó lovascsapatok legnagyobb részét augusztus közepén külön lovassági gyakorlatra küldi ki. A gyakorlatozó lovas-dandár, amelyhez több ezred huszárságon kívül könnyű tüzérség is csatlakozik, különösen azt fogja megmutatni és kipróbálni, hogy a felderítő szolgálatban és nehezebb terepen történő gyors lovassági támadásban miként válnak be a balkáni háboruban szerzett tapasztalatok.

A lovassági gyakorlat terepe a Maros két partja Arad és Lippa között, amiből az is következik, hogy a gyakorlat folyama alatt többször lesz alkalom érdekes usztatásokra, a Maroson való lovassági átkelésre. A hadtestparancsnokság már meg is kereste Arad megye alispáni hivatalát, hogy a gyakorlat idejére a Marosmenti falvakban a szükséges intézkedéseket tegyék. Különösen arra fektet súlyt a hadtestparancsnok, hogy a Marosnak a katonai térképeken megjelölt átkelőhelyeit, usztatóit és

gázlóit a gyakorlat ideje alatt olyan állapotban tartsák, hogy a lovasság átkelése nagyobb nehézségek nélkül lebonyolítható legyen.

Miután a lovassági gyakorlatok lefolyása, különösen a folyón átkelés érdekes látványosságot nyújt és az Arad Lippa közti Marosszakasz könnyen megközelíthető: a festői próbaháborusdinak még nagy nézőközönsége is lehet.

„Calmette hadjárata Caillaux ellen.”

— *Röpirat Caillauxné érdekében.* —

Távirati tudósítás.

Páris, július 18.

Néhány nap előtt bejelentették már, hogy röpirat fog megjelenni „Calmette hadjárata Caillaux ellen” címmel és ma a röpirat tényleg megérkezett a Caillauxné pörben szereplő esküdtekhez. A röpirat, amelyet valószínűleg Caillaux barátai közül írt valaki, első ízben közöl Calmette újságírói magatartásáról olyan dolgokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a legkínosabb világításba helyezzék. Közölve van a röpiratban például *Castellani Márkinak egy levele, amely piszkos újságírói ügyekkel vádolja meg Calmette-et.* Kivonatok vannak a röpiratban francia újságcikkekből, amelyek megírták, hogy a Figaro az első lapjától az utolsóig csupa megfizetett cikket közöl. Calmette kezdő újságíró korában apró pénzbeli ajándékokat fogadott el a panamapörrel kapcsolatban és később szerkesztői tevékenysége során a párisi nagykövetségek és különböző vállalatok szolgálatába állította lapját. Különösen érdekes az a fejezet, amely Calmette-nek a marokkói afférben tanúsított magatartásáról szól. Kifejezetten helyeselte akkor a Kongó-tárgyalásokat és dicsérte Caillaux hazafias bátorságát és csak akkor fordított köpenyegyet, amikor aktuálissá vált a jövedelmi adó ügye. Ettől kezdve Calmette nem ismert kiméletet Caillaux pénzügyminiszterrel szemben.

A röpirat elismeri, hogy Caillaux összekötésben állott egyes pénzintézetekkel, de bebizonyítja, hogy Caillaux soha tisztátalan cselekményre nem ragadtatta magát. Nagyon súlyos a röpirat nyilatkozata az intim levelek közzétételére ügyében. A Figaró igazgatója néhány nappal a merénylet előtt így nyilatkozott a szerkesztőség munkatársai előtt:

— Most nem riadhatunk vissza semmiféle, még olyan kínos lépéstől sem. Mindent meg kell tennünk, még ha rosszalni fogják is eljárásunkat.

A röpirat végül azt mondja, hogy Caillauxné, akit legszentebb érzelmeiben súlyosan megsértettek, jogosult önvédelemből követte el a gyilkosságot.

Nincs kizárva, hogy a röpirat tartalmának egy része a bírói tárgyaláson szöbakerül, bár teljes határozottsággal azt állítják, hogy Labori, Caillauxné védője, abszolúte tartózkodni fog attól, hogy bírálja Calmette tevékenységét.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Lényegtelen hőváltozás várható, sok helyütt, főleg délen és keleten zivataros esőkkel. — Sürgönyprognózis: Délen és keleten sok helyütt csapadék, zivatarok.

— Frigyes főherceg a király képviselőjében. Bécsből jelentik: A Politische Correspondenz jelentése szerint Frigyes főherceg, mint a király képviselője augusztus tizenharmadikán részt vesz a Ferenc császár nevét viselő gárda-dragonos ezred évszázados jubileumi ünnepségén Berlinben.

— A trónörökös a hadgyakorlatokon. Bécsből jelentik: Frigyes főherceg rövidesen napiparancsban bucsuzik a Landwehrtől, amelynek főparancsnoka volt. A hadgyakorlatok tartalmára Károly Ferenc József trónörökös fogják Frigyes főherceg mellé beosztani, hogy alkalma legyen a magasabb hadi tudományba és a hadvezetésbe betekintést nyernie. A német hadgyakorlatokon való részvételt illetően még semminemű intézkedés nem történt, de annyi bizonyos, hogy vagy Frigyes főherceg, vagy a trónörökös fog, mint a német császár vendége, a hadgyakorlatokon résztvenni.

— Az angol király flottaszemléje. Londonból jelentik: A király ma délután fél négykor Portsmouthba utazott. Ennek az utazásnak már rég meg kellett volna történni, s csak az ulsteri helyzet miatt halasztódott el. Elutazása előtt a király rövid audiencián fogadta a miniszterelnököt. Portsmouthban a király több ezer főnyi közönség jelenlétében megtekintette a legnagyobb flottát, melyet valaha egy helyen összpontosítottak.

— A zaberni polgármester. Berlinből jelentik: Knöplar zaberni polgármestert, aki annak idején nagy szerepet játszott a zaberni afférban, ismét polgármesterré választották, de a helytartóság a választást nem hagyta jóvá.

— A román király amnesztiája. Bécsből jelentik: A román főkonzulátus hirdetményt tesz közzé, amely szerint fozok a román alattvalók, akik a tavalyi mozgósítás idején a behívó parancsnak eleget nem tettek, a király kegyelme folytán amnesztiában részesülnek.

— A trónörökös látogatása a modenai hercegnőnél. Bécsből jelentik: Károly Ferenc József trónörökös és neje holnap este Adelgunde modenai hercegnő látogatására Wildenwarthba utaznak. A trónörökös, mint az Este név új viselője, nagybecsülésének fog kifejezést adni a hercegnő előtt.

— Anglia Németországban rendelt mozdonyokat. Londonból jelentik: A kikötő felügyelője a Düsseldorf (Hohenzollern) műveknél hat nehéz mozdonyt rendelt meg. A németországi ajánlat annyival kedvezőbb volt az angolok ajánlatánál, hogy a londoni hatóság indítatva érezte magát, hogy az angol ipar mellőzésével német gyárnál rendelje meg a mozdonyokat.

— Albániát magára hagyják a hatalmak. Bécsből jelenük: Mint a Zeitschrift helyről értesül, a hadügyi kormány elrendelte, hogy a Szigetvár nevű hajó azonnal induljon el Szmyrnából Valónába. A Szigetvár kétezerháromszáz tonnás hajó, legénysége háromszázötven főből áll. — Bécsből jelentik: Félhivatalosan megcáfolják azt a hírt, mintha a monarchia és Olaszország tengeri és szárazföldi haderőt küldene Albániába. Ilyen értelmű meg egyezésről illetékes helyről mit sem tudnak. Bécsi informált körökben egyáltalában nem tudnak arról, mintha Olaszország közölte volna a monarchiával, hogy tizenkétezer embert akar Albániába küldeni.

— Nem engedélyeznek korcsmát a munkástelepre. András Pál és neje vettek egy házat a ségai munkástelepen. A tanácstól kérték átruházási engedélyt és egyúttal annak kijelentését kérték, hogy a tanács engedélyt ad majd szatócs üzlet nyitására és italmérési jog megszerzését támogatja. Rámer István gáji rendőrkapitány előterjesztést tett a kívánság megtagadására. A tanács ezt nem fogadta el, mert nem tudható, nem lesz-e szükség a telepen szatócsüzletre, de italmérési engedélyt nem hoz javaslatba a pénzügyigazgatóságnál, minthogy meg akarja őrizni a szociális akció nemes célját a maga tisztaságában.

— Árverezik Szápary László grófot. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a fővárosi pénzügyigazgatóság a kincstár mint végrehajtható nevében Szápary László gróf ellen 300 korona tőke és járuléka iránti végrehajtást kért és azt a budapesti ötödik kerületi járásbírósa a „végrehajtást szenvedőnél” lefoglalt és 254430 koronára becsült ingóságokra el is rendelte. Az árverést az ingókra zálogjogot nyert felülfoglaltatók követelése erejéig is a gróf Szép utca 6. sz. alatti palotájában július hó 28 án délután 1 órakor tartják meg, amikor a bíróság lefoglalt bútörök, dísztárgyak, autó, kocsik és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladhatnak. Az árverési hirdetés annál inkább érdekes, mert éppen a héten járta be a lapokat a hír, hogy Szápary László gróf elhatározta: eladja Szép-utcai palotáját a benne lévő műkincsekkel együtt. A palota iparművészeti műdarabjai és festményei között számos olyan van, amely méltán díszíthetné a Szépművészeti és Iparművészeti Múzeum termeit. Fölmerült tehát az az ötlet, hogy a palotát összes értékes holmijaival együtt az állam vegye meg. Janzovics Béla kultuszminister Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter társaságában éppen ma tett látogatást a palotában. A látogatás alatt, amely másfél óráig tartott, Szápary László gróf kalauzolta a minisztereket.

— Tűzoltótiszti tanfolyam Aradon. Arad-vármegye Tűzoltó Szövetsége július 20-ától—28-áig Aradon tűzoltótiszti tanfolyamot rendez, melyre a jelentkezők közül huszonöt hallgatót, jobbra jegyzőket, tanítókat, közigazgatási tisztviselőket vettek fel. Ugy az elszállásolásról, mint az étellezésről a szövetség gondoskodik. Az elméleti órákat délelőttönként a szentpétertéri elemi fiúiskolában, a gyakorlatiakat pedig a tűzoltóaktanya udvarán tartják meg, míg a déli órákban az egyes aradi gyárakat és iparvállalatokat tekintik meg. Előadók: Buzáky Gyula iskolaparancsnok, Záray Jenő és Molnár Ödön tűzrendészeti felügyelők, Alacs János waggongyári tűzoltóparancsnok, míg Stankovics Milos városi főparancsnok a hivatásos tűzoltókkal naponként támadási és védelmi gyakorlatokat mutat be. A tanfolyamot elméleti és gyakorlati vizsgálat rekeszti be és ezek után az okleveleket osztják ki. Ezt követi a szövetség választmányi és közgyűlése. A tanfolyamot hétfőn reggel nyitja meg Szkalák Gyula dr. szövetségi alelnök.

— Felhőszakadás a fővárosban. Budapestről jelentik: Ma délután öt és hat óra között két ízben is óriási felhőszakadás volt Budapesten, amely sok helyütt tetemes károkat okozott. Több mint ötszáz ház pincéjét árasztotta el a hatalmas vízmennyiség és mindenütt tűzoltóknak kellett a vizet kiszivattyuzni. A Naphegy-utcában a kocsit öt méter szélességben beszakadt két méternyi mélységre, a Bercsényi-utcában, a Hadik-laktanya mögött kisebb területen szintén beszakadt a kocsit. A Naphegy-utcában, ahol városi házak vannak, a lakókat kilakoltatták. Öt és hat óra között az összes fővonalokon szünetelt a villamos forgalom.

— Az első halálos ítélet. Olmützből jelentik: Az olmützi hadbírósa tegnap hozta meg az új katonai büntetőperrendtartás alapján első halálos ítéletét. A vádlott egy Collars nevű gyalogos volt, aki meggyilkolta törvénytelen gyermekét, mely egy Lidék Hedwig nevű leánnyal való viszonyából származott.

— Tanulmányi segély. A tanács Tisch Mór dr. előterjesztésére a Budapesten tartandó orvosokat továbbképző tanfolyamra Kabdebó György dr. küldötte ki és részére 300 korona tanulmányi segélyt utalt ki.

— A monarchia dreadnoughtjai. Bécsből jelentik: A Jenő főherceg nevű dreadnoughtot ma az első nehéz tengeri hadosztályba be sorozták. A Militärische Rundschau ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy a Szent István dreadnoughtnak már július elsején készen kellett volna lennie, ekkor volt ugyanis harminc hónapja, hogy hozzáfogtak az építéshez. Hogy a dreadnought idejére nem lett kész, ez tengeri haderőnkre nézve huszonöt százalékos erővesztést jelent. Már azért is sajnálatos, hogy a hajó nem készült el, mert modellje időközben már elavult talán lenni. Mértékadó körökben azt hiszik, hogy a hajó egy éven belül át fog adni rendeltetésének.

— Vizbefuult gyógyszerészség. Temesvárról jelentik: Löw Armin huszonöt éves gyógyszerészségét tegnap délután barátjával, Blumberg Raoul gyógyszerészségével elment a gyárvárosi katonai uszodába. Löw felment az ugródeszkára és fejest ugrott a vízbe. Mikor hosszabb idő után sem jött fel a víz alól, roszszat sejtve Blumberg a vízben keresésére indult. Eközben lába egyszerre valamibe utközött, lehajolt és rémülten konstataálta, hogy ez barátjának a teste. Több fürdőző segítségével azonnal kiemelték és élesztgetni próbálták. Közben előhívtak Weisz Bernát dr. orvost, aki azonban már nem tudott segíteni a megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember halott. Valószínű, hogy szívalzshüdés ölte meg.

— Szorongás, sápadtság, kimerültség, korgó gyomor, a verejték hirtelen kiütése mind olyan jelenség, melyek igen gyakran a bécsi csatornában vebemenő bomlási folyamatoknak a következményei. A túlságos érzékenység azonban sokszor meglepő módon megszűnik, ha a természetes Ferencz Jozsef keserűvíz rendbe hozza az emésztést. Immermann tanár, a baseli egyetem belorvosi klinikájának igazgatója kijelenti, hogy a Ferencz Jozsef vizet a székrekedés legkülönbözőbb fajtáinál alkalmazta hashajtóul és mindig kitűnő eredménnyel. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerüzletben. 464

— Ferron Lili pöre. Bécsből jelentik: Ferron Lili, a nyomorekká lett színművész nő közismert kártyázási pörében, amelyet Kagan Peter nagybirtokos ellen indított egy súlyos automobili szerencsétlenség következtében, most mondottak ki az ítéletet. A panaszosnő 200000 korona fájdalomdíjat, életnossziglan 20000 korona évi járadékot, gyógyítási költségek címén összesen 3552 koronát és orvosi tiszteltdíjak megtérítéseket 13571 koronát követelt. Az országos polgári törvényszék 80000 korona fájdalomdíjat, az orvosi költségekre kért 13577 koronát, ezenkívül pedig 1912. január 1 től kezdve havi 550 korona életjáradékot ítélte meg a panaszosnőnek.

— Jóváhagyott városi szubvenció. A belügyminiszter a város közönségéhez intézett leiratával jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, amellyel a törvényhatóság az aradi díszpanzer céljaira 1200 koronát szavazott meg. A tanács ma kiutalta az összeget.

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Szántay Béla eladta az aradi 865 sz. tjkvben felvett Közép-utca 16 sz. házból illető, jutalékát 5000 k.-ért Szántay Lajosnak. — Gécs László eladta az aradi 6483 sz. tjkvben felvett ingatlanát 183000 k.-ért özvegy Telbisz Béninének. — Jancsovics Ferenc eladta az aradi 1047 és 1048 sz. tjkvben felvett Szarvas-utca 1 és Őz-utca 32 sz. házakat 20500 k.-ért Hirschfeld Márkusnak.

— A rendőr balesete. Ferenczy Sándor közrendőr ma délután a rendőrségi laktanyán szolgálati revolverét tisztította. Tisztogatás közben a fegyver elsült és a golyó Ferenczy baltenyerébe hatolt. Az ügyeletes rendőrorvos ki-mosta és bekötözte a sebet, mely nem súlyos.

— Kényelmes tűzifaberzés a Marosparton. A favásárló közönség kényelmére életre való újítást létesített Oravecz Miklós aradi fakeskedő. Eddig ugyanis sok költséggel és idővesztéssel járt a fának elszállítása, hánál való felfűrészelése és felapritása. A fenti cég számolva a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal, fatelepén villanyűzemű fafűrészelő gépet állított fel, ahol a nála vásárolt — bármily csekély mennyiségű — fát a legjutányosabb díj mellett vágja fel. Amidőn t. olvasóink b. figyelmét a faszükséglet beszerzése terén eme praktikus körülményre felhívjuk, egyben utalunk az előnyösen ismert cégnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— Hogyan nyaraljanak gyermekeink? Mennyi gond, mennyi töprengés, amidőn ezen kérdés napirendre kerül. Amidőn azt kell elhatároznunk, hová küldjük gyermekeinket, hogy az iskolaév fáradtságait kipihenjék, a tanulásban kimerült gyenge szervezetet ismét megerősítsük és a következő év fáradságos munkájára kellőképpen felvértezzük. És a kérdés még inkább komplikálódik, amidőn a szülők érdeke egyébirányu megoldást igényel, mint a gyermeké. Pl. bizonyos, hogy a gyermek erőtlen, hurutra hajlamos szervezetének restitúciójánál elsőrangú szerepet játszik a tenger, mely só vizével, erős napfényével és frissítő hullámaival mint utólréhetetlen gyógytényező minden egyéb fölött áll. Sokszor előfordul azonban, hogy a szülőket nyári üdülésük hegyvidékre, vagy egyéb gyógyhelyre kényszeríti. Mily kellemes az ily esetben, ha a szülők azon megnyugvással végezhetik nyári kurájukat, hogy a gyermekek a legtokéletesebb módon vannak ellátva, hogy erősödésük érdekében a tengerparton minden megtörténik. Ily hely dr. Szegő Kálmán szanatoriuma Abbáziában, hol gyermekek 7 évtől kiséret nélkül is felvétetnek, de egész családok is kényelmes elhelyezést találnak. Külön homokos tengerpart, szabadfürdőberendezés áll itt a vendégek rendelkezésére, hol a nyaralás tökéletes és kellemes megoldást nyer. 4302

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” és „Hegyalja” borsajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyvárad, 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1907. évi pécsi orsz. kiállításokon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. — A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi. 3961

— A fürdőbe utazó közönség figyelmébe. Az uri közönség részére, egy oly elsőrendű üzlet nyílt meg a Lócs Rezső palotában, a főtéren, ahol a legfinomabb utazó cikkeket, bőrdísz, kiegészítő, berendezett uti készletek, ridikülök, zsebpénztárcák, kefe áru, pipere és a legfinomabb illatszereket, rendkívül olcsó szabott árak mellett lehet beszerezni. Fischer speciális különlegesség üzletének, elegáns külsője az ott elhelyezett, valóban értékes, elsőrendű árak bizonyítják a cég szoliditását és magas szintjét.

— Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin”-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin” nem csak a poloskát és annak petéit pusztítja el rögtön, de megszabadít a ruszli, sváb és hangyaktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvjá. Beszerezhető: Földes Kelemen, Hehs Vilmos gyógyszerárban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán.” 1378

— Rendkívül leszállított árban kaphatók gyermekkoszik a legelegánsabb kivitelben ülésszékek, összecusukható gyermekkoszik, függő és nyugágyak, utazási cikkek, női táskák nagy választékban Hegedűs Gyula cégnél. 4102

— Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete, ha emésztése nincsen rendben. Épen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-liestet adni, ami által a jövőre nézve magát csak súlyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulmányos röpiratot a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 6. P. 9307

— Girárdi kalapok és tennisz ingek 3 korona 50 fillértől s más nyári uri divat újdonságok, nagy választékban, rendkívüli olcsó árban „Chic” uri divat üzletben, Arad, Andrassy-tér 15. 4101

— Kiváló szép formájú tenniszcipők urak és hölgyek részére. Angol vászon sétacipők és a világhírű Chasalla Kneip-sandalok már megérkeztek Weinberger Janos kizárólagos cipőraktárába 2271

— Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekkoosi a Fischer Nagy Áruház Gyári-raktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok legjutányosabban beszerezhetők Hirsch Antal uriszabó cégnél Arad, Andrassy-tér 22. sz. alatt. 1557

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epohajtót, mely a legkiválóbb fájdalomcsillapító gyomortisztító hámszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárúháznál Arad, Boros Bent-tér. 14

— Neptun strand-fürdő, modern berendezés, nap- és lég-fürdők. Uszoda uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 8571

— Levélbélyegeket, egész bélyeggyűjteményeket, valamint régi levelezéseket jó árban vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése.

— Használt iskolakönyveket legmagasabb árban vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 411

SPORT.

Football és atletikai verseny.

(ATE. AMTE. bajnoki küzdelem. — Az AAK. országos atletikai viadala.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, július 19.

Két sportesemény színhelye lesz vasárnap délután az Aradi Atletikai Klub telepe. Mindkettőt nagy érdeklődés előzi meg és úgy az atletikai viadalnak, mint a football mérkőzésnek különösebb érdekességet kölcsönöz annak rendkívüli jellege. Az AAK. az idén második atletikai versenyt rendez, de régóta nem érkezett annyi nevezés, mint ezuttal. Atlétáinak részvételét jelentette a Magyar Atletikai Klub, a Budapesti Egyetemi Atletikai Klub, a Műegyetemi Atletikai és Football Klub, a Kolozsvári Egyetemi Atletikai Klub, a Szolnoki Máv. Sport Egylet, Kisvárdai Sport Egylet, Aradi Torna Egylet, Debreceni Torna Egylet. A versenyen részt vesz ezenkívül az AAK. teljes atléta gárdája. A rendkívül érdekes lefolyásnak ígérkező atletikai viadal pontosan délután három órakor kezdődik és gyors lebonyolításban fél hatkor fog véget érni.

Az atletikai verseny után következik a két aradi rivális csapat, az ATE—AMTE. találkozása. A küzdelem a bajnokságért folyik és ezért rendkívül heves és szép küzdelemmé fog fejlődni a jelentőségteljes találkozás. A mérkőzés pontban fél hatkor fog kezdődni. Mint bírós Takács (Kinizsi), a volt reprezentatív játékos fog szerepelni.

+ Az Aradi Turista Egyesület augusztus hónapban két családias jellegű kirándulást rendez. Augusztus hó 2-án, vasárnap a hunyadmegyei *Alvácsa-fürdőbe* különvonattal. Résztvételi díj: vasuti költség és ebéd a fürdővendéglőben 7 korona. Ebéd nélkül 5 korona. Gyermeknek vasuti költsége 4 kor. 50 fillér. Jelentkezési határidő július hó 30. A másik kirándulás a *Magas Tátrába* rendeztetik augusztus 16—21-ig (hat nap). Résztvételi díj 125 korona, amely

összeben minden költség fedezetet talál. Jelentkezési határidő augusztus hó 8. Ezekről a kirándulásokról az Aradi Turista Egyesület igazgatósága (kulturpalota) kívánságra mindenkinek ingyen küld részletes programot.

TARKASÁGOK

(A találka.) Nem hiába, hogy a cirkuszba történt az alábbi historia, de oda is illik.

Egy aradi egészen fiatal „szalma” felfedezte a korzón egyik intim nő ismerősét és a régi barátság felújítása kedvéért elhatározta, hogy este a cirkuszba mennek. A busuló „szalma” meg is váltotta előre a cirkuszjegyeket és pontosan megállapodtak a találkozás időpontjában.

Azonban: „Ember tervez, Isten végez”. A „szalmának” hirtelen el kellett utaznia és a találka lebonyolításával egyik barátját bista meg. Időig sablonos volna a történet, ha nem járulna hozzá az a körülmény, hogy viszont a nő sem mehetett el a cirkuszba, ő is helyettesítet küldött: egyik jó barátját. Itt kezdődik az eset tragikomikus része. A találkozóra azant időben tehát egyik fel sem jelent meg, azonban a cirkuszban a megváltott helyeken a két helyettes: két jó ismerős és pedig: *férj és feleség találkozott*... Az ismert mozi jelenet következett: kölcsönös csodálkozás, ezt pedig valószínűleg röviden válasz követi...

A látóval.) A Baross-parkban most hozták rendbe apránként azt a sok felfordulást, amit a három hét előtti parkünnepély okozott. Tegnap egy aradi ur déltájban letelepedett az egyik padon és hűsölt. Előtte a fűben egy fiúcska ült és olyan mereven nézett a padon pihenő urra, hogy végre annak is feltűnt a dolog és megszólította a fiúcskát.

— Kis fiam, miért nem mágy játszani a többi gyerekek közé?

— Nem akarok — felelt a kis bámszokdó.

— Ugyan, ugyan, egy ilyen kis fiú csak szeret játszani.

— Szeretek, de azért nem megyek.

Az uriember már ideges lett és kellemetlenül fészkelődött a padon. Egyszerre a kis fiú habozva megszólalt:

— Én már elmennék játszani, de legyen szives a bácsi és keljen előbb föl.

— Keljek föl? Miért?

— Mert az előbb itt volt egy másik bácsi és befestette a padot, amelyiken a bácsi ül. Most szeretném látni, hogy — fogott-e a festék?

(Előrelátás.) Egy aradmegyei falu jegyzője járt benn a napokban Aradon és találkozott az egyik falujabeli gazdával a város háza előtt.

— No mi az János bácsi — szólította meg a jegyző a gazdát — miért olyan rosszkedvű?

— Jaj, jaj, van okom rá jegyző ur!

— Mi történt?

— Hát itt a torony alatt a randőrök megbüntettek. Tíz korona strótot huztak rám, mert egy kis vizet találtak a tejben, amit Aradra hoztam.

— Baj, baj, de még megbírja azt a tíz koronát János bácsi a vagyonából!

— A tíz koronát csak megbírom, de legközelebb biztosan a duplájára büntetnek meg!

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Hogyan került lovasuti sín a Beniódcsődbe. Szalay Károly az aradi ügyvédi kamara volt elnöke és a Beniódgyár tömeggondnoka a következők közlésére kért: Az „Aradi Közlöny”-ben mai napon „Városi vagyon a csőd-tömegben” című közlemény folytán van szerencsém tudósítani, hogy a Beniód Gyár Rt. felszámolás alatt cég csőd-tömege javára az Arad városi 3973. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt ingatlan tartozékaul 735 méter hosszú lovasuti vágány leltározva nem lett és annak önkéntes árverésen eladatását *nem is kérelmeztem*, következéskép az Arad városi t. hatósággal közölt árverési hirdetménybe csupán azon okból történhetett a kérdéses vasuti vágány feltüntetése, mert az a hivatkozott teleknyelvben bejegyezve van, holott az tényleg nem létezik, az egész ingatlan terület szántóföldből áll, minél fogva csakis az árverés tárgyát.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Köszönetnyilvánítás. Az Aradi Patronázs Egyesület részére Bodányi Ödön Szombat-hely város főmérnöke Kilyáni János városi főszámvéző utján 10 koronát, Köller János táblabíró, a fiatalok urak bírja a tanító továbbképző tanfolyamon tiszteletdíjként részére utalt 12 koronát, Neuman Testvérek napi 10 kiló kenyert, az aradi jéggyár napi 1 adag jéget, Dobiáschi és Dörner Testvérek cég 7 köteg kátrányos redőpapírt lement adományozott. A nagybecsű adományért ez uton köszönetet mond az Aradi Patronázs Egyesület nevében báró Urbán Iván elnök, Kaller Lajos főtitkár.

TANÜGY.

(—) Tanítóválasztás Ujaradon. Az ujaradi iskolaszék folyó hó 18 án tartott gyűlésén Philip József kasszentmiklósi tanítót egyhangulag megválasztotta.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy autobusz bérlő. Amióta a bérlőknek sem lehet joguk panaszra, hogy a kassza a bérlőjegy felmutatását kéri és hogy az ellenőr is látni kívánja a bérlőt. Ez igazán nem zaklatás, mert eltekintve attól, hogy a kassza végre is a legöregebb, autobuszbérlőt sem köteles ismerni látásból, azonfelül a bérlő otthon is hagyhatta a bérlőt és akkor — hiába bérlő. Ami a másik panasz illeti: ha valamelyik alka mazott nem illő hangon beszél az utazó közönséggel, erre megvan az orvoslás módja: tessék az autobuszüzemnél feljelenteni az illetőt. Lehet — még ma is — kifogásolni és megróni valóján az autobuszknál, de azok, amelyekről on panaszodik, igazán nem bajok.

Vásár. Épen e héten is olvashatta az Aradi Közlönyben, hogy milyen irányban foglalt állást az aradi kereskedelmi kamara, a kereskedők köre a vásár kérdésében. Ennél többet tenni a vásárok ellen nem lehet. Annál kivésőbb lehet név nélkül egyesre megbizhatatlannak és különös eredetű árukkal kereskedőknek nevezni a városi kereskedőket. Az üzleti eg rossz esztendőn a vásár eltörlése sem segít, mert — tessék csak a vásári kereskedőket meghaladni — a mai körülmények között a vásár a rossz üzlet, ha pedig a vásárok jól ütnek be, akkor, olyan időben a helybeli kereskedőknek sincs oka panaszra.

Kiváncsi. Névtelen ké dezakodónak nem szoktunk felelni. Kivételesen eláruljuk: *Lukács István dr.* a polgármesteri fogalmazó.

Express. Későn érkezett de különben sem vállalkoztunk arra, hogy közlégyük.

R. R. E. Miután egyik kívánságot sem tudjuk teljesíteni: harmadik módot választottunk és visszaküldtük az írásokat.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és
szívbetegségek kezelésénél kiváló hatású. — Természetes vasmentes szulfidvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és
gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Székely-Liptói Szulfidforrás-telep
Budapest, V. Batthyány-utca 8.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— **Telepengedélyi tárgyalás.** A Potocki gróf örökösök cég. mint megirtuk a régi Állatvásár-terén fakereskedést nyit. A telepengedélyezési eljárás július hó 26-án lesz, ehhez a tanács Jegesgy Károly dr. főügyészt, Zubor Andor tb. főjegyzőt küldötte ki.

— **Megsemmisített árlejtés.** A város tűzifájának elfűrészelésére megírtott árlejtést a tanács ma megsemmisítette és új eljárást rendelt el, mert a beadott ajánlatokat nem találta megfelelőnek.

— **Föld, kőműves, cserepező és ács munkálatok a mezőhegyesi m. kir. állami méneshirtokon létesítendő építkezéseknél.**

Ezen hirdetményekre bővebb felvilágosítás az aradi kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető meg.

— **Tűzifa szükséglet:** a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság részére, (200—300 köbméter.)

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Árjegyzék

Budapest, július 18.

Készárú.

Amerika egygyel magasabb. Kínlat, vételkedv. 8 óra, 8 óra mm. tartott.

Határidő.

	Dél sárvit	2 óra sárvit
Buxa 1914. októberre	13.17—13.18	13.18—13.19
Buxa 1915. áprilisra	13.25	13.26—13.29
Rosa 1914. októberre	9.58—9.59	9.58—9.59
Fengerl 1914. júliusra	7.18—7.19	7.17—7.18
Tengerl 1915. májusra	7.06—7.06	7.28—7.29
Zab 1914. októberre	7.74—7.75	7.69—7.70

As árak 60 méterenként számítva.

Budapesti értéktőzsde (július 18.)

Osztrák hitel	582 50
Magyar hitel	759 25
4% koronaáradék	78 45
Osztrák-magyar államvasút	725.—
Banklogbank	386 50
Lezártitólóbank	465.—
Hausi Bank	263 75
Magyar Bank	464 50
Kereskedelmi Bank	34 95
Rizamarányi	577 50
Mezőgazdasági	655.—
Köszöni Vasút	559.—
Városi Villamos	300 25

Bécsi értéktőzsde (július 18.)

Osztrák hitel	588.—
Magyar hitel	759.—
Osztrák-magyar államv.	680 25
Dél vasút	77 50

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonkénti korona értékben.) 1914. július 18. Buxa 75 kilogrammos 25.50—25.60, 62 kilogrammos 25.60—25.70, 77 kilogrammos 25.80—25.90, 78 kilogrammos 26.10—26.20. Rosa (prima) 18.20—18.40, (közép) 18.60—18.20. Árpa (söröző) —, (akarmány) 13.2—13.5, Zab (prima) 13.0—13.30, (közép) 11.8—12.00, Tengerl régi (magyar) —, új 14.20—14.40, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50. Burgonya 100 kg (fehér) 6.20—6.30, (rózsás) 7.00—7.10.

Feladó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1914. július 19-én.

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Gyermek Cabaret

Az Erdel Manó.

Tündér ország fejedelme csínytevése.

Este 8 órakor rendez helyárrakkal:

Nógrády Malvin bucsufellepte:

Katonadolog.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Mérey B. és Dr. Bély J. Zenéjét szerzelte: Zerkovitz Béla. Karnagy: Tilger A. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Fucsuta	Várnai Jenő.	Mu-czi	Gyöző A.
Nakinak	Pataky V.	Puczi	Virág László
Man Sing	Nógrádi M.	Pinpiparé	Sz. Rontay B.
Mármarosy	Herold Ede.	Ping-pong	Benkóné.
Bodor Pista	Barics Gy.	Rózsaméz	Hampel I.
Zabola Péter	Polgár S.	Lókuskehely	Asztalos M.

NYILTÉR.*

URÁNIA
XXX SZÍNHÁZ. XXX

Vasárnap és hétfőn:

Az első Napierkowszka-film

A költő csillaga.

Filmköltemény három részben.

A címszerepet Napierkowszka, a párisi nagy opera világhíres primadonnája játssza. 4292

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égetés
SÁVANYUVIZ

A dűgő égetés

Isz terít, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felfrissíti

9331

Berger gyógy-kátrányszappana

G. Hell & Comp.-tól.

Kiváló orvosok ajánlják és Európa legelső államában a legjobb eredményeket hozták mindenféle

bőrkiütés ellen

különböző krónikus hajók és kiütések, valamint haj- és szeméremek ellen. Tartalmaz 60 százalékos tejsavat és lebegőszó, amely különbözik a kereskedelmi előforduló egyéb hínemű gyártmányoktól. Maxime bőrbajoknál nagy hatással.

Berger kátrányos kátrányszappana.

Köszöni és gyermekeknek szívesen használt kátrányszappana

Berger glicerin kátrányszappana.

Továbbá kátrány nélküli a hirt

Berger-féle Borax-szappan

puhítás, naposítás, szűrés, miltosor és más bőrbajok ellen. Darabja tisztálással együtt 70 fillér.

Uj: Berger tejsavos kátrányszappana, kitűnő hatású bőrbetegségek, fej- és szeméremek ellen, valamint kiváló hajápoló szer, 1 üveg 1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-szappant G. Hell & Comp.-tól és nézze meg jól a melléte levő védjegyet és aláírást. Kitértve: Wien 1883. október, Béthkereszt és aranyérem, Wien 1913. és az 1906-ik évi parisi világiállítás aranyérem. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és szaküzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Hoffersterstrasse 11-12. Budapesten nagyban és kiskeresletben: Török József gyógyszerárban Király-utca 12., Molnár és Mosonai, Thalmaner és Seitzl, Kochmeister Frigyes utóátlál, Radanovits Testvérek, Stessel Nándor és társai, Korda Nándor, Deitay Frigyes, Váci-árvát & Kicsinyben minden gyógyszertárban, jobb drogériában és Hátszerületben.

G. Hell & Comp.

Wien 1883. október, Béthkereszt és aranyérem, Wien 1913. és az 1906-ik évi parisi világiállítás aranyérem. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és szaküzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Hoffersterstrasse 11-12. Budapesten nagyban és kiskeresletben: Török József gyógyszerárban Király-utca 12., Molnár és Mosonai, Thalmaner és Seitzl, Kochmeister Frigyes utóátlál, Radanovits Testvérek, Stessel Nándor és társai, Korda Nándor, Deitay Frigyes, Váci-árvát & Kicsinyben minden gyógyszertárban, jobb drogériában és Hátszerületben.

Aradon G. Földes Kelemen, Hehs Vilmos, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyas gyógyszerész utátlál; Hegedüs Gyula Andrássy-tér 15. parfumerie, Vojtek és Weiss drogeriában és kapható az összes hazai gyógyszerárban. 2641

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

A nyaraló és fürdőző közönség

figyelmébe!

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Glyó E.: A sfinx, Mereskovszky: Leonardó da Vinci, Szász Z.: Séták a függőkerubon, Lux T.: Küzdelem az élettel, Hajdu M.: Gileád, Ujvári P.: Földanyánk lovagjai, Szini Gy.: Profán szerelem, Georges H.: Haladás és szegénység, Kisbán M.: A haldokló oroszán, Erdő i D.: Emberi irások, Keroul és Barré: Léni néni, Szikra: Csak egy bokor muskátli, Watanna O.: A japán csalóány, Deledda G.: A mi urunk, Krudy Gy.: Puder, Lakatos L.: A halhatatlan hercegnő, Dell E M.: A sas utja, Benrlmó és Hazelton: A sárga kabát, Szomaházy I.: Prof. Villányi, S. may K.: Pusztai szellő, Krudy Gy.: Palotai álmok, Barklay L P.: Az esti dal, Barczik. Á.: A figyelmes férj, Zsoldos L.: Paminó, Révész B.: Vonagló falvak, Schmittelné: Asszonyok, Gábor Á.: Mit ütök itt a kávéházban? Földes I.: Vörös szögű, Vértés J.: Intim dolgok Napoleon étetéből, Gömbösné: Levelek hullása.

Németben: Oertzen M.: Zum Irrgang, Winslow H.: Ein Weiblicher Bürgermeister, Klinkovström: Der Doktor, Dunker D.: Morsca im Kern, Rasmussen E.: Schwester Ingeborg, Stratz R.: Stark wie die Mark, Watanna O.: Japanische Nachtgall Herzog: Die Welt in God, Skowronnek R.: Das bischen Erde, Klinkowstroem: Die grosse Karrière, Foster: Droschke No. 44, Hofer C.: Der Lebends ha: Rcht, Croker B. M.: Waldkinder, Hauptmann G.: Atlantis, Voss T.: Die Tarantella der Carmelina, Hesse H.: Rosshaldes, Voss R.: Die In el der schönen Menschen, Braun Lilly: Im Schatten der Titanen, Corday u. C.: Mit Luchsauge, Zobelitz H.: Mit Marschall Vorwärts, Herzog R.: Es gibt ein Glück, Brandtels H.: Der dumme Peter, Tovote H.: Mutter, Werder H.: Tiefer als der Tag gedacht, Melegari D.: Meine Töchter, Schnitzler: Das weite Land.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bértek is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenemű-kölcsöntári díj havi 2 korona, vagy füzetenként 20 fillér.

Legujabbak: Kondor Ernő: Nótáskönyve, Sas Náci: Nótáskönyve, Révfy Géza, nótáskönyve, Haverda: Miel keringő, Siposs: Nemzeti induló, Zerkovitz: Die Wundermühle valse, Vince: Nem szeretem... Karácsonyi: Jut-e eszedbe...? stb. Rubens A.: Napsugár kisasszony, operett. Márkus: A pesti asszony, (Ea vagyok a bárátnője a budai Blochnak.)

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon.

Steckenperd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepítő ellen való elismert hatásánál fogva a bőr-és szépség gondozásában való föltűnő hatásosságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomtatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérre; kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Haasonlóképpen kitérő Bergmann Manera liliumkrémje (70 fillér egy tubus) Kitérő szernői kezek gondozására.

Tudományos apróságok.

MEGTESTESÜLT SZELLEMEK kérdésével foglalkozik mostanában nemcsak a spiritisták világa, hanem néhány természettudós is. A múlt évben jelent meg Schrenck-Notzing báró müncheni orvosnak hatalmas könyve, amely fénykép és kinematográf felvételekkel számol be arról a számos szellem-megtestesülésről, amelyet 6 Alexandre Bisson özvegyével együtt bizonyos C. Éva nevű médiummal tartott szeánszokon tapasztalt. Schrenck-Notzing könyve körül ellen- és védő-iratokból már egészen külön irodalom fejlődött ki és ha a hivatalos tudomány meglehetősen pesszimista felfogással kezeli is ezeket a tüneményeket: annyi kétségtelen, hogy sok megfeyjthetetlen történet az ilyen materializáló üléseken. Érdekes kísérletet ír le most megjelent könyvében, amelynek a Megtestesült szellemek a címe, Delame G., aki a norvég származású Bjested szeánszain volt szemtanúja a materializációnak. A szeánszon jelentkező szellem azt állította, hogy életében Nepentes volt a neve és görög földön élt. Miután már néhány ülésen kar és lábformájú „megtestesüléseket” észlelték, a szeánsz résztvevői arra kérték Nepentest, a szellemet, hogy adjon plasztikus nyomot materializált testrészeiről. Erre a célra egy vizes vedret és paraffinnal telt edényt állították a sötét függőnyel elzárt szögletbe, ahol a médium volt és a szellem megjelent. A szeánsz megkezdődött. Csakhamar vizpacskolás hangzott és pár perc múlva a paraffinban kézzelnyomatot találtak. Másnap gipszzel kiöntötték, a „szellem kéz” lenyomatát konstatálták, hogy a finomvonalu kecses kis kéz egyáltalán nem azonos, még csak nem is hasonló a szeánszon jelen voltak, vagy a médium kezéhez, tehát csak „földöntuli” eredetű lehet.

A PINGUINEK SZIGETE és az emberi viselkedésü sarki szárnyasok nemcsak Anatolie France ragyogó könyvében található föl, hanem

a déli sarkvidék újabb kutatói kivétel nélkül sokat foglalkoznak ezzel a különös madárral, amely esetlen kövér testével, de egynemely szokásával is szinte az emberhez hasonlít. A sarkutazók irtak már a pinguinek sétáiról, kíváncsiságairól, köszönési módjáról, most pedig a Daily Graphic azt deríti ki, hogy a pinguin „népfaj” már olyan intelligens taggal is rendelkezik, aki — napernyőt hord. A napernyős pinguin a londoni zoológiai kert lakója és napernyővel azért ajándékozták meg, hogy a sarki éghajlathoz szokott állat elbirja a londoni nyár melegét. A Daily Graphic — hogy a hirt és a pinguint nyári kacának ne tartsák: fotografiában is bemutatja a napernyőjét kurta szárnyával erősen szorongató pinguint.

Női A Pozsonyi Kereskedelmi- és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu **FELSŐKERESKEDELMI ISKOLA POZSONYBAN**
Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Internátus. Értelmitől kívánatra küld: az igazgatóság.

Új könyvek.

* A Nyugat szépirodalmi folyóirat július hó 16-i 14-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Ignotus: F. F. A politika mögöl. Babits Mihály: Versek. Móricz Zsigmond: Jó szerencsét! (Regény. VII. folyt.) Kádár Endre: Pardon! (Novella). HALASZ IMRE: A közgazgatási eszmék fejlődése Magyarországon. Györi Ernő: A kápolna (Vers). Szomorú Dzsó: A pékné (Novella). Kéri Pál: Végzet. Ady Endre: Versek. Ezenkívül a tartalmas figyelő rovat: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, X., Lónyay-utca 18. Előfizetési Ára: Egy évre 24 K. Félévre 12 K. Egyes szám ára 1 K. 20 fill.

* József főherceg élete. Augusztus végével érdekes könyv jelenik meg a könyvpiacra Ortutay István hírlapíró, a Szegedi Napló munkatársa közel kétszáz oldalas könyvben megírta a néhai József főhercegnek élettörténetét. A könyv, melynek megírásához felsőbb engedélyt kapott, részletesen foglalkozik a megboldogult főherceg működésével, külön fejezet szól gyermekkoráról, később mint családapáról, majd a közéletben kifejtett munkásságáról, a honvédség megszervezéséről, a magyar tűzoltóság megerősítéséről stb. Minden egyes fejezet hálás méltatása annak a örökbecsű és örökértékű fardozásnak, amelyet a megdicsőült főherceg a magyarság és Magyarország érdekében kifejtett. A diszes kiállítású könyv, melyet számtalan illusztráció tarkít, valószínűleg kedves olvasmánya lesz a magyar közönségnek, megrendelhető öt koronáért Engel Lajos cégnél, a Szegedi Napló kiadóhivatalánál, Szeged, Dugonics-tér 12. szám.

* Rips-Rops. Mulatságos történet. Hely: Liget. Idő: este tíz óra. A férfiak többnyire tennisz nadrágban, a nők, mint két ász a huszonegyesben: kivágva. Stb., stb. Részletek a Fidibusz új számában olvashatók. A szokás hatalma. Fehér-fekete, Samuka a zöldben. Levélváltás. Küzdelmek küzdelme. A közönség köréből. Repült a gyors című novellák és versek egészítik ki a ma megjelent számot, mely minden részében friss, eleven, mulatságos.

Nyílttér.* Kitűnő fekvésű

sarokhelyiség Temesvár város központjában Jenőherceg- és Mercy-utca sarkán, mely 9 év óta elsőrendű férfidivatüzlet használatában

azonnal kiadó.

Ezen helyiség modern épületben van benn, térségekkel valamint vízvezetékkel, kis és elegáns nagy kirakattabláinál fogva, egy üveg pavillonhoz hasonlít. 4282

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT
9261

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

HIXIL

MODERN MOSÓ SZER!

Hixil a legjobb mosószer a fehérenemű hófehérré való tisztítására, amellét enyhe és ártalmatlan a használatban. Kapható minden szakmába vágó üzletben. Arad és vidéke képviselője: Szemző Ármin áruügynöksége Arad. Telefon 592. szám. Telefon 592. szám.

17351—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Gróf Potoczky-uradalmak alsószakácsi—marosszlatinai jószágigazgatósága az aradi vágóhidhoz vezető ut bal és jobb oldalán a városi Tanács 17814—1914. számú véghatározatával megjelölt mintegy 7500 □-öl területen tűzifa kereskedés felállítására telepengedély iránt folyamodott. Az 1884. évi XVII. t.-c. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi július hó 21-én d. e. 11 óráját kitűzöm és arra az érdekelteket ez uton is meghívom azon figyelmeztetéssel, hogy a te-

lep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi július hó 21-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező a netáni észrevételek ugyanott írásban, előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének a köztekintetek gátlólag fel nem mérülendnek, a telepengedélyt az idézett törvény 30. §. rendelkezéséhez képest ki fogom adni

Arad, 1914. évi július hó 14.
4808 Greén, főkapitány.

Ponyvát, Zsákot, Zsineget, Gazdasági kötélárut. Telefon 649. sz.
Pokrócot, szalmazsákot legjobban és legolcsóbban szerezheti be az **REICH B. KÁROLY és TÁRSA CÉGNÉL**
ARAD, Andrásy-tér 6. sz (Verbos-ház.)

AGA-GOMME: Ezen szivarkapapir kiváló minőségét bizonyítja a visszamaradó hófehér hamu. 1 könyvecske 80 lap ára 4 fillér. *

3854—1914. szám.

Pályázati hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon a f. évben az alább felsorolt épületek létesítésénél előforduló föld, kőműves és cserepező kézi, valamint anyagokkal végzendő ács munkákra — tervek és elő-méret költségvetések alapján — versenytárgyalás hirdetik.

A vállalati uton biztosítandó munkálatok a következőképen irányoztatnak elő:

1. Iskola, tanítólakás és melléképületek	11176 K.	27 f.
2. Nyári munkásház 3 drb. egyenkint 76 munkásra	25484	97 f.
3. Nyári munkás konyha 3 drb.	7041	" "
4. Cselédház 10 családra melléképülettel	12523	57 "
5. Cselédház 4 családra melléképülettel (3 darab)	15444	15 "
6. Cselédház 8 családra melléképülettel	9688	98 "

Összesen 81358 K 89 f.

Pályázni lehet a rendes tömörfalazási módon kívül másrendszerű falazási mód szerint is. Az építkezésnél előforduló egyéb munkák, valamint a kőműves, és cserepező kézi munkákhoz szükséges anyagok, házilag fognak előállítani.

Az állványok készítéséhez szükséges fenyőrudak, pallók, létrák és kapesok díjmentesen bocsájtanak a vállalkozó használatára.

Megjegyeztetik, hogy azon épületek, melyek a f. évben megkezdettek, ez évben legalább tétő alá lesznek hozandók. A vállalatba adandó munkálatok csak felsőbb jóváhagyás, illetve az 1914/15. évi állami költségvetés törvényerőre emelkedése után kezdhetők meg.

Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és szabályszerűen kiállított ajánlatokat — melyben kinyilatkoztatják, hogy az elősorolt munkákat a költségvetésekben foglalt egységi árakkal szemben, hány százalék engedménnyel vagy feülfizetéssel hajlandók elvállalni, legkésőbb *f. évi augusztus hó 11 ik napjának, délelőtti 1/2, 11 órájáig a vállalati összeg 5%-ának megfelelő állami letétre alkalmas — bántépénznek a mezőhegyesi m. kir. áll. ménésbirtok pénztáránál eszközölt letéti igazoló elismervénnyel felszerelve és lepecsételve a mezőhegyesi m. kir. áll. ménésbirtok igazgatóságához adják be.

A rendes falazási módtól eltérő más módszer szerint teendő ajánlatok, a pályázó által díjtalanul készítendő tervműveletekkel felszerelendőek.

Készen érkezett, ajánlati mintával meg nem egyező, vagy kellelőleg

fel nem szerelt ajánlatok, figyelmen kívül hagyatnak. Az ajánlatok ugyanazon nap fognak felbontatni és bizottságilag tárgyalatni, fenntartatik azon jog, hogy a beérkező ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati árakra, a bizottság szabadon válasszathasson, illetőleg a munkák végrehajtását — felsőjóváhagyás fenntartásával arra a vállalkozóra bizza, aki a jó és megfelelőleg készített munkák teljesítése iránt a legtöbb biztosítékot nyújtja, esetleg a munkát több vállalkozó között is megoszthassa.

Vállalkozók ajánlatokkal, az elfogadás tárgyában hozandó végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlatban világosan kifejezendő, hogy pályázó a helyi viszonyokat, a vonatkozó terveket, költségvetéseket és feltételeket ismeri és magát azoknak mindenben aláveti.

Azon pályázók, kiket a ménésbirtok igazgatósága nem ismer, tartoznak képesítésüket és megbízhatóságukat igazolni.

Az építkezésre vonatkozó tervek, költségvetések és feltételek a mezőhegyesi m. kir. áll. ménésbirtok építészeti intézőségénél — a hivatalos órák alatt — betekinthetők, ahol ajánlati űrlapok is kaphatók.

Budapest, 1914. július hó 14-én.

4280

A m. kir. földmívelésügyi Minister.

Aradon

négy sütőkemencével és villamos, modern gépekkel felszerelt

kenyérgyár eladó,

vagy bérbeadó.

Bővebbet:

Goldschmidt Sándornál

Arad, Minorita-palota.

4323

TELEFON 491.

! Tüzifa olcsó és kényelmes beszerzése !

Szemelőtt tartom a mélyen tisztelt vevőközönség kényelmét, a mai nehéz viszonyokat és azon tény, hogy eddig csak az juthatott olcsó fafűrészeléshez és aprításhoz, ki faszükségletét nagyobb mennyiségben szerezte be, ezen tények szemelőtt tartása mellett rendeztem be az Alsómarosparton levő fatelepemen **villanyüzemű fafűrészelő gépeket** hol a vevő által kiválasztom bármely csekély mennyiségű fát a legolcsóbb árban vágattatom fel. Amidőn ezt tudomására adom a mélyen tisztelt vevőközönségnek, egyben felhívom szives figyelmét a raktáromon tömören ölezt mindenféle faju I. II. és III. oszt. hasáb és dorong fáimra, melyek minőségéért és szárazságáért kezeskedem, waggonfát is a legminimálisabb árban szállítok s ennek fűrészeléséről és aprításáról gondoskodom.

4305

Teljes tisztelettel:

ORAVETZ MIKLÓS.

TELEFON 491.

TELEFON 491.

TELEFON 491.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke folyó évi augusztus hó 4-én, szükség esetén 5-én reggel 9 órakor három, esetleg hat évi időtartamra a következő ingatlanokat adja haszonbérbe:

1. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 12 hold 250 □-öl nagyságu 645/2. sz. parcellát 20 kor. holdankint ár mellett.
2. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 19 hold 832 □-öl nagyságu 645/3. sz. parcellát holdankint 24 kor. 50 fill. ár mellett.
3. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/4. sz. parcellát holdankint 58 kor. ár mellett.
4. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/5. sz. parcellát holdankint 41 kor. 70 fill. ár mellett.
5. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/6. sz. parcellát holdankint 46 kor. 10 fill. ár mellett.
6. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/7. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.
7. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/8. sz. parcellát holdankint 60 kor. 80 fill. ár mellett.
8. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/9. sz. parcellát holdankint 54 kor. ár mellett.
9. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/10. sz. parcellát holdankint 60 kor. ár mellett.
10. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/12. sz. parcellát holdankint 56 kor. 90 fill. ár mellett.
11. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/13. sz. parcellát holdankint 51 kor. 90 fill. ár mellett.
12. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/14. sz. parcellát holdankint 57 kor. 10 fill. ár mellett.
13. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/15. sz. parcellát holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.
14. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/16. sz. parcellát holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.
15. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/17. sz. parcellát holdankint 57 kor. 10 fill. ár mellett.
16. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/18. sz. parcellát holdankint 60 kor. 80 fill. ár mellett.
17. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/19. sz. parcellát holdankint 61 kor. 10 fill. ár mellett.
18. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/20. sz. parcellát holdankint 60 kor. 10 fill. ár mellett.
19. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/21. sz. parcellát holdankint 43 kor. 10 fill. ár mellett.
20. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/22. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.
21. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/23. sz. parcellát holdankint 60 kor. 10 fill. ár mellett.
22. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold 645/24. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.
23. Eddig Oláh György által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/25. sz. parcellát 50 kor. holdankint ár mellett.
24. Eddig Oláh György által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/26. sz. parcellát holdankint 47 kor. 80 fill. ár mellett.
25. Eddig Oláh György által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu 645/27. sz. parcellát holdankint 50 kor. 20 fill. ár mellett.
26. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu Nagykaszálóbeli 645/29. sz. parcellát holdankint 47 kor. 10 fill. ár mellett.
27. Eddig Faragó Gyula által bérelt Nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/30. sz. parcellát holdankint 37 kor. 60 fill. ár mellett.
28. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/31. sz. parcellát holdankint 40 kor. 40 fill. ár mellett.
29. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/32. sz. parcellát holdankint 46 kor. 10 fill. ár mellett.
30. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/33. sz. parcellát holdankint 51 kor. 80 fill. ár mellett.
31. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/34. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.
32. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/35. sz. parcellát holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.
33. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/36. sz. parcellát holdankint 62 kor. 10 fill. ár mellett.
34. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/37. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.
35. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/38. sz. parcellát holdankint 51 kor. 10 fill. ár mellett.
36. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/39. sz. parcellát holdankint 60 kor. 80 fill. ár mellett.
37. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/40. sz. parcellát holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.
38. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold

nagyságu nagykaszáló 645/41. sz. parcellát holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.

39. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/42. sz. parcellát holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.

40. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold nagyságu nagykaszáló 645/43. sz. parcellát holdankint 65 kor. 50 fill. ár mellett.

41. Eddig Faragó Gyula által bérelt nagykaszálóbeli 5 hold 892 □-öl nagyságu nagykaszáló 645/44. sz. parcellát holdankint 62 kor. 10 fill. ár mellett.

42. Eddig Polonyi János által bérelt Markó dűlő 2 sz. parcella 5 hold 436 □-öl nagyságu területet holdankint 48 kor. 10 fill. ár mellett.

43. Eddig Tóth Mihály és társa által bérelt Prohászka dűlő 4/a. 56 hold 81 □-öl nagyságu területet holdankint 66 kor. 80 f. ár mellett.

44. Eddig Brasch Simon által bérelt Saittyu-rét 5/a. sz. parcella 83 hold 3 □-öl nagyságu területet holdankint 22 kor. 50 fill. ár mellett.

45. Eddig Zsivajnov György és társa által bérelt Bugecs dűlő 5—6. sz. parcella 116 hold 909 □-öl nagyságu területet holdankint 19 kor. 10 fill. ár mellett.

46. Eddig Zsivanyelov Száva és társa által bérelt N. dűlő józsarét 2 sz. parcella 45 hold 818 □-öl nagyságu területet holdankint 40 kor. 80 fill. ár mellett.

47. Eddig Dokmanov Dusan és társa által bérelt szurdak dűlő 12 sz. parcella 44 hold 781 □-öl nagyságu területet holdankint 30 kor. ár mellett.

48. Eddig Tirszin Bogolyub által bérelt Gulyalegelő 316 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. 05 fill. ár mellett.

49. Eddig Tirszin Bogolyub által bérelt Gulyalegelő 317 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 43 kor. 05 fill. ár mellett.

50. Eddig Tirszin Bogolyub által bérelt Gulyalegelő 318 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 56 kor. 05 fill. ár mellett.

51. Eddig Tirszin Bogolyub által bérelt Gulyalegelő 319 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. 30 fill. ár mellett.

52. Eddig Szabó János által bérelt Gulyalegelő 320 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 47 kor. ár mellett.

53. Eddig Kása Ferenc által bérelt Gulyalegelő 321. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 44 kor. 10 fill. ár mellett.

54. Eddig D. Kiss Péter által bérelt Gulyalegelő 322 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 44 kor. 60 fill. ár mellett.

55. Eddig Mensesi András által bérelt Gulyalegelő 324. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 46 kor. ár mellett.

56. Mensesi András által bérelt Gulyalegelő 324. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 48 kor. ár mellett.

57. Eddig Balindok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 327. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 68 korona 30 fill. ár mellett.

58. Eddig Balindok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 329 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 63 kor. 10 fill. ár mellett.

59. Eddig Bura György által bérelt Gulyalegelő 329. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. ár mellett.

60. Eddig Balindok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 330. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. ár mellett.

61. Eddig Bogocán János által bérelt Gulyalegelő 331 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 33 kor. ár mellett.

62. Eddig Hegedüs Imre által bérelt Gulyalegelő 332. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 69 kor. 10 fill. ár mellett.

63. Eddig Bura György által bérelt Gulyalegelő 333. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. ár mellett.

64. Eddig Sedity György által bérelt Gulyalegelő 334. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 87 kor. ár mellett.

65. Eddig Berár Sofron Jital által bérelt Gulyalegelő 335. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. ár mellett.

66. Eddig Szávin Szvetozar által bérelt Gulyalegelő 336 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 33 kor. 10 fill. ár mellett.

67. Eddig Zsivanyelov Sebők által bérelt Gulyalegelő 337. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 10 fill. ár mellett.

68. Eddig Manga Martonné által bérelt Gulyalegelő 338. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. ár mellett.

69. Eddig Engelhardt Ferenc által bérelt Gulyalegelő 339. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. ár mellett.

70. Eddig Juog Ferenc által bérelt Gulyalegelő 340. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. 15 fill. ár mellett.

71. Eddig Engelhardt Ferenc által bérelt Gulyalegelő 341. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 26 kor. ár mellett.

72. Eddig Osztoin Arzén által bérelt Gulyalegelő 348. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 100 kor. ár mellett.

73. Eddig Tirszin Vazul által bérelt Gulyalegelő 353. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 30 fill. ár mellett.

74. Eddig Lukács János által bérelt Gulyalegelő 345. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. 10 fill. ár mellett.

75. Eddig Szerb Vazul által bérelt Gulyalegelő 356 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 05 fill. ár mellett.

76. Eddig Orza György és társa által bérelt Gulyalegelő 357 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 33 kor. 55 fill. ár mellett.

77. Eddig Bojtor János által bérelt Gulyalegelő 359 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 42 kor. 10 fill. ár mellett.

78. Eddig Tóth János által bérelt Gulyalegelő 360 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 21 fill. ár mellett.

79. Eddig Ilka Sebő által bérelt Gulyalegelő 362 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 30 fill. ár mellett.

80. Eddig Stefanov Péter által bérelt Gulyalegelő 371 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 43 kor. ár mellett.

81. Eddig Beránszky Mihály által bérelt, Gulyalegelő 373 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. 20 fill. ár mellett.

82. Eddig Timar György által bérelt Gulyalegelő 377 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 20 fill. ár mellett.

83. Eddig Berár Sofron által bérelt Gulyalegelő 378 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

84. Eddig Milánkovits Miklós által bérelt Gulyalegelő 379 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. 10 fillér ár mellett.

85. Eddig Szédity György által bérelt Gulyalegelő 381 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. 35 fill. ár mellett.

86. Eddig Pécskán Vazul által bérelt Gulyalegelő 382 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 25 fill. ár mellett.

87. Eddig Veres Antal által bérelt Gulyalegelő 383 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 10 fill. ár mellett.

88. Eddig Fekete József által bérelt Gulyalegelő 384 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 71 kor. 90 fill. ár mellett.

89. Eddig Veres Jánosné által bérelt Gulyalegelő 385 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.

90. Eddig Poduba János által bérelt Gulyalegelő 386 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 87 kor. 70 fill. ár mellett.

91. Eddig Kovács István által bérelt Gulyalegelő 387 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 20 fill. ár mellett.

92. Eddig Vladó Sándor által bérelt Gulyalegelő 388 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 22 kor. ár mellett.

93. Eddig Fekete András által bérelt Gulyalegelő 390 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. 50 fill. ár mellett.

94. Eddig Sági Máttyás által bérelt Gulyalegelő 391 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 31 kor. 10 fill. ár mellett.

95. Eddig Néczai András által bérelt Gulyalegelő 392 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 57 kor. ár mellett.

96. Eddig Poduba János által bérelt Gulyalegelő 393 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 31 kor. ár mellett.

97. Eddig Tirszin Vazul által bérelt Gulyalegelő 394 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 64 kor. 10 fill. ár mellett.

98. Eddig Kelemen István által bérelt Gulyalegelő 395 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. 10 fill. ár mellett.

99. Eddig Kaitty Mladin által bérelt Nagylegelő 396 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 46 kor. 80 fill. ár mellett.

100. Eddig Kása János által bérelt Gulyalegelő 398 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. 30 fill. ár mellett.

101. Eddig Szimulov Miklós által bérelt Gulyalegelő 399 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. 10 fill. ár mellett.

102. Eddig Szimulov Miklós által bérelt Gulyalegelő 400 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. 10 fill. ár mellett.

103. Eddig Stefanov Szvetozár által bérelt Gulyalegelő 401 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 58 kor. 15 fill. ár mellett.

104. Eddig Oláh József által bérelt Gulyalegelő 402 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 55 fill. ár mellett.

105. Eddig Juhász János által bérelt Gulyalegelő 406 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 55 kor. 75 fill. ár mellett.

106. Eddig Özv. Bakó Pálne által bérelt Gulyalegelő 407 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 30 kor. ár mellett.

107. Eddig Kása János által bérelt Gulyalegelő 408 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 50 fill. ár mellett.

108. Eddig Szelezsán Miklós által bérelt Gulyalegelő 409 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. ár mellett.

109. Eddig Özv. Bakó Pálné által bérelt Gulyalegelő 410 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. ár mellett.

110. Eddig Ménesi András által bérelt Gulyalegelő 411 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. 20 fill. ár mellett.

111. Eddig Kovács András által bérelt Gulyalegelő 413 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

112. Eddig Veres Antal által bérelt Gulyalegelő 414 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 50 fill. ár mellett.

113. Eddig Fericsán Miklós által bérelt Gulyalegelő 416 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 60 kor. ár mellett.

114. Eddig Olexin Péter által bérelt Gulyalegelő 418 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. 10 fill. ár mellett.

115. Eddig Engelhardt Ferencz által bérelt Gulyalegelő 421 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 20 fill. ár mellett.

116. Eddig Péter Lázár által bérelt Gulyalegelő 427 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 55 kor. 60 fill. ár mellett.

117. Eddig Ménesi András által bérelt Gulyalegelő 428 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 42 kor. ár mellett.

118. Eddig Ménesi András által bérelt Gulyalegelő 429 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 43 kor. ár mellett.

119. Eddig Vékony Imre által bérelt Gulyalegelő 431 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 22 kor. 20 fill. ár mellett.

120. Eddig Tirszin Vazul által bérelt Gulyalegelő 434 sz. parcella 6 hold 651 □-öl nagyságu területet holdankint 80 kor. ár mellett.

121. Eddig Farkas József által bérelt Gulyalegelő 437 sz. parcella 5 hold 64 □-öl nagyságu területet holdankint 31 kor. ár mellett.

122. Eddig Ménesi András által bérelt Gulyalegelő 437/4 sz. parcella 5 hold 297 □-öl nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

123. Eddig Sandity György által bérelt Gulyalegelő 463/6 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 56 kor. ár mellett.

124. Eddig Jovanov Mihály által bérelt Ménesvölgy 626 sz. parcella 13 hold 27 □-öl nagyságu területet holdankint 27 kor. ár mellett.

125. Eddig Csálai és barackai állami szőlőtelep igazgatósága által bérelt Ménesvölgy 628 sz. parcella 7 hold 212 □-öl nagyságu területet holdankint 35 kor. ár mellett.

126. Eddig Aradi vadász társaság által bérelt Nagylegelő 641—641 sz. parcella 194—906 □-öl nagyságu területet 23—34 kor. ár mellett.

127. Eddig Dreichlinger Regina által bérelt Nagylegelő 642 sz. parcella 89 hold 800 □-öl nagyságu területet holdankint 26 kor. 10 fill. ár mellett.

128. Eddig Oláh György által bérelt Nagylegelő 645/25 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. ár mellett.

129. Eddig Oláh György által bérelt Nagylegelő 645/26 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 47 kor. 80 fill. ár mellett.

130. Eddig Oláh György által bérelt Nagylegelő 645/27 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. ár mellett.

131. Eddig Tóth Lajos által bérelt Nagylegelő 647/1 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 28 kor. 30 fill. ár mellett.

132. Eddig Erling Henrik által bérelt Nagylegelő 647/2 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 30 kor. 50 fill. ár mellett.

133. Eddig Ehling Henrik által bérelt Nagylegelő 647/3 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. ár mellett.

134. Eddig Kiss Mihály által bérelt Nagylegelő 647/5 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. ár mellett.

135. Eddig Varga Pál által bérelt Nagylegelő 447/10 sz. parcella 5 hold 560 □-öl nagyságu területet holdankint 29 kor. 30 fill. ár mellett.

136. Eddig Dreichlinger Regina által bérelt Nagylegelő 649. sz. parcella 49 hold 722 □-öl nagyságu területet holdankint 25 kor. ár mellett.

137. Eddig Germán Ernánuel által bérelt Nagylegelő 651/1 a. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 58 kor. ár mellett.

138. Eddig Matyók és társa által bérelt Nagylegelő 651/2 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 46 kor. ár mellett.

139. Eddig Matyók és társa által bérelt Nagylegelő 651/3 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. ár mellett.

140. Eddig Varga Jánosné által bérelt Nagylegelő 651/4 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 42 kor. 65 fill. ár mellett.

141. Eddig Fericsán János által bérelt Nagylegelő 651/5 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 44 kor. ár mellett.

142. Eddig Fericsán János által bérelt Nagylegelő 651/6 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 50 f. ár mellett.

143. Eddig id. Tóth György által bérelt Nagylegelő 651/7 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 20 f. ár mellett.

144. Eddig Pain Dusan által bérelt Nagylegelő 651/8 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 70 fill. ár mellett.

145. Eddig Tóth István által bérelt Nagylegelő 651/10 sz. parcella 5 hold 563 □-öl nagyságu területet holdankint 41 kor. 5 f. ár mellett.

146. Eddig Resik Albert által bérelt Nagylegelő 714 sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 35 f. ár mellett.

147. Eddig Fericsán Demeter által bérelt Nagylegelő dűlő 729 sz. parcella 6 hold 94 □-öl nagyságu területet holdankint 35 kor. ár mellett.

148. Eddig Pintye Miklós által bérelt Bittó dűlő 764 sz. parcella 5 hold 268 □-öl nagyságu területet holdankint 34 kor. 20 f. ár mellett.

149. Eddig Juhász Máttyás által bérelt Galin dűlő 766/767 sz. parcella 3 hold 308 □-öl nagyságu területet holdankint 26 kor. 55 fill. ár mellett.

150. Eddig Ottyis Illés által bérelt a régi gyulai uti területből 100 □-öl nagyságu területet 4 kor. 50 fill. ár mellett.

151. Eddig Császai Máttyás által bérelt Zsigmondházi 1 sz. parcella 1 hold 150 □-öl terület holdankint 58 kor. 10 fill. ár mellett.

152. Eddig Freisz József által bérelt Zsigmondházi 9, 10, 11, 12, 13, 14 és 15 sz. parcella 15 hold terület holdankint 58 kor. 20 fill. ár mellett.

153. Eddig Káli Jakab által bérelt Zsigmondházi védőtöltés melletti fűkaszási jog (8 hold 390 □-öl + 2 hold 50 □-öl + 6 hold területen) évi 450 kor. ár mellett.

Bánompénzül leteendő a kiküldési ár 10 %-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. 5 holdnál kisebb bérletre írásbeli ajánlat nem tehető. Írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Azok konyhakertészetet szándékoznak üsni tartoznak ebből szándékukat a szerződés megkötésekor kinyilatkoztatni.

Bérlet köteles minden hold után a bérlet kezdetén egyszermindenkora 1 kor. törzskönyvezési díjat fizetni.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi június hó 18-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Szmutny Ferenc

képesített ácsmester

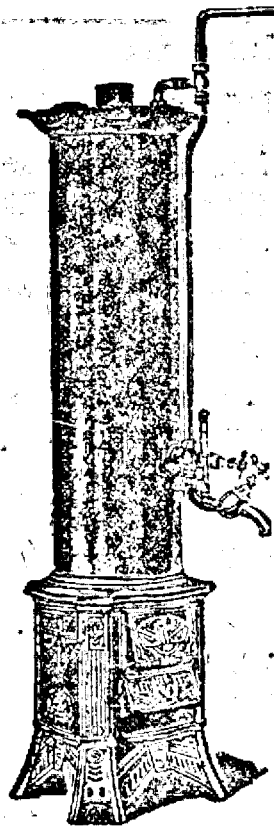
Arad, Angyal-utca 18. sz.

Elvállal minden ácsszakmába vágó munkát, pontosan, jutányos árért. Költségvetéssel díjmentesen szolgálók vidékre is!

Szíves megkeresést kérve:

Szmutny Ferenc

képesített ácsmester. 5905

Vízvezetékek és csatornázási vállalat

hol mindennemű csatornázást, vízvezeték, fürdő-, klosett, mosdó, szivattyus kutak felszerelését és javítását elvállalom s raktáron tartom. Nagy javító műhely. 26 évi tapasztalataim elég biztosíték, hogy t. rendelőknek az elvállalt munkát pontosan és olcsón eszközölöm egy helyben, mint vidéken. A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kéri

Mókos Márton

vízvezetékek szerelőmester

ARAD, Fábrián-utca 12. sz.

Telefon 748. ::: Jóhából való fiuktanulónak azonnal felvétetnek

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	(1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.)
---	---

Egy szelvényt feleke szalevarrhához 20.- K-ort, szintny felöltőszövetet, turistalódeni, seiyemkam-garni, női kosztim szöveteket stb. gyári árákon küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök a melyeket a nagyérdemű közönség, ha szövetvásárlásánál közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári árcsón rendel meg, igen jelentkezők. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiválasztás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen bérmentve

Szőlősgazdák figyelmébe!

15 hektoliteres teljesen új

viztartály

jutányos áron eladó.

Ugyanott egy 7 métermássa erős mérleg eladó.

Bővebbet

WEISZ JENŐ

épület és diszmű lakatosnál
Arad, Andrassy-tér 9. sz.

Nagymennyiségű

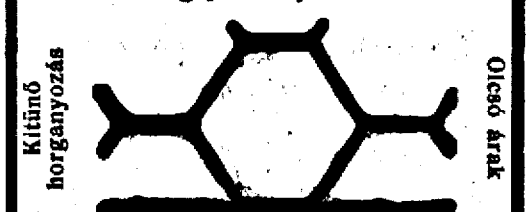
maculatura eladó.

HÜTTER és SCHRANTZ

Részvénytársaság

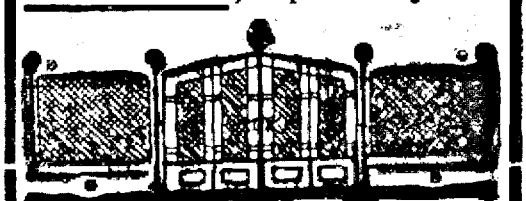
szitaára és nemzospóztó gyárak magyarországi telepe
Budapest, X., Gyömrői-ut 80/75.

Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször csavart gépsodronyfonatait

mint tartosság tekintetében páratlan gyártmányt! Nem tévesztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek. Tűskecs húzalok, sima húzalok, kettőshegyű szegek stb. igen jutányos áron. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártanak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók.

a legegyszerűbből legdíszesebb kivitelig előny árak mellett. 9222

Kapható minden nagyobb helybeli vaskereskedésben is
Költségvetések és tervezetek díjtalanul.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók.

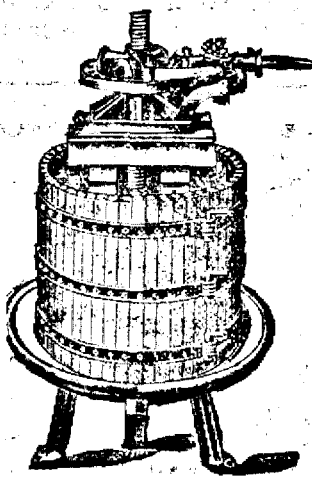
Elsőrendű gyártmány. — Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók. Felül nem mult! — Szőlő és gyümölcs-őrítők, szűretelő berendezések.

Mayfarth Ph. és Tsa

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Külöleges gyártás sajtók és borászati készülékek számára. 2851

Árjegyzékek ingyen. Képviselek kerestetnek.

Az „Orsovai halhoz“ Legnagyobb halkivitel

Luttwák József

déli gyümölcs és magyar termények kivitele

Asztalos Sándor-utca 8. szám (volt Spielmann-ház) saját ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy napoként friss dunai halak érkeznek Asztalos Sándor-utca 8. szám alatt levő üzletembe. Minden csütörtökön nagy hal szállomány érkezik a legkittünőbb eleven halakból. Julius és augusztus hónapokban a piacon nem árusítok halakat, csupán üzletemben, miért is kérem a nagyérdemű közönséget, hogy aki jó halat akar venni, az halszükségletét csakis üzletemben szíveskedjek beszerezni, hol a legkittünőbb eleven csalok olcsóbban mint a piacon szerezhetők be.

Egy liter 300-as legfinomabb citrom 8 kor. 50 fillér, darabonként a boltban legszébb 4 fillér, kisebb 6 drb. 30 fill. Egy liter legfinomabb szilvrium, törköly, állás likör és mindennemű szeszes ital 2 kor. Egy üveg jégbehűtött kőbányai sor 34 fill. Egy liter mánesi bor 1 kor.

Gyümölcs, gazdasági és mindennemű szállításhoz megfelelő kosarak bármilyen mennyiségben jutányos áron kaphatók. Kitiűnő minőségű orthodox kóser virsli és felvágott kapható.

Pöldbirtokos urak szíves figyelmét felhívom, hogy kivitelképes finom gyümölcsüket legmagasabb napi áron megveszem. Vidéki rendeléseket legpontosabban szállítok.

A n. é. közönség szíves támogatását kéri, 2861

kiváló tisztelettel:

Luttwák József.

Üzlet- és műhely-áthelyezés!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy a Hunyadi-utca 3. szám alatt volt

férfi- női és gyermekcipő raktáramat és műhelyemet Weitzer János-utca sarkán (volt Templom-utca)

levő házban, a főpostával szemben helyeztem át. Üzletem teljesen meg van nagyobbítva s állandóan saját műhelyemben készült elismert legjobb minőségű cipők kaphatók jutányos árért. Megrendelések és javítások pontosan elkészülnek.

További szíves pártfogást kéri:

GARA MIKLÓS.

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrtakát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsiros, fényes, izzadó arcború egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a **HELACIT** azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehelet finomságú harmattal (a gyümölcs hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere-szappan- és vegyészeti gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárban. 1224

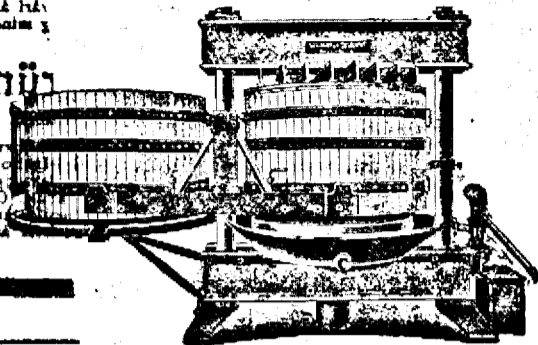

1901-ik temesvári kiállítás I. díj. Diszoklevél.

BORSAJTÓK.

Árjegyzék ingyen.

Legjobb rendszerű könyök-szerkezetű „Kossuth” „Hegyalja” és „Aczél-orsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél. Legújabb rendszerű viznyomású hidraulikus kettős kosarusajtók, nagyüzemű préseléshez.

Legelőnye: A must sehol nem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! Egy forklly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók.

Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek

SZILÁGYI ÉS DISKANT

GÉPGYÁRA MISKOLCON. 3961

1900. Nagyvárad: I. díj. Diszoklevél.

Költözőkődök figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3961

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Ultrareform háztartási patent befőtésű üvegek és gőzfazekak eredeti gyári árban kaphatók.

Fischer Mór

ARAD,

Andrássy-tér 25.

Telefon 562.

KOLLARIT BŐRLEMEZ

kaucuk-compositióval bevont ruganyos viharbiztos és időálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

A jelenkor legjobb TETŐ FEDŐLEMEZE. VÉGTELENÜL TARTÓS. Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mézslével bekenni nem kell. Kapható Aradon: Braun N. A. festékereskedőnél, Csormón: Hacker Sándor, fakereskedőnél és Battonyán: Fischer Herman vaskereskedőnél.

Vizellátási telepet

épít városoknak, faluknak, birtokoknak, villáknak, gyáraknak, kerteknek, stb. mint különlegességét

Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep Részvénytársaság ANT. KUNZ

Märisch Weisz-kirchen. Előnyös információk rendelkezésre állanak.

A szépségápolás titka a használandó szépítő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatása.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Legelőcsőbb, legjobb bevásárlási forrás

Háztartási szükségletek fedezésére.

- Arckrémek
- Illatszerek
- Kőlgyporok
- Kölni vizek
- Fogporok
- Fogkrémek
- Fogszívók
- Fogkefék
- Szajvizek
- Szappanok
- Kajvizek
- Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

Aradon. Aradon.

!! GYENGE FÉRFIAK !! !! ÖREGESKÉK ÉS FIATALOK !!

kérjenek ezen baj azonnali megszűntetését tárgyaló ismertetést. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Cím 2325

„NOVA MECHANIKA 115.”
Budapest — Főposta — Flókbérlet 40.

Árverési hirdetés.

A csálai állami szőlőtelep irodájában folyó hó 22-én (szerdán) délelőtt 11 órakor nyilvános szóbeli árverésen a következő gabonaneműek lesznek eladva:

650 métermázsa I. osztályu buza és

400 métermázsa I. osztályu tengeri.

Az eladandó terményekre az árverés napján délelőtt 11 óráig a telep irodájában benyújtott olyan zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyekhez kellő felszerelés mellett az ajánlott ár 10 %-a van csatolva.

Ugy a gabona, mint az árverési feltételek bármikor betekintethetők.

A megvett gabona egy héten belül elszállítandó.

Csálatelep, 1914. július hó 19.

4269

Telepkezelőség.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
Peppo hintőpor . . . . . 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

is 8 nap alatt mindenki megszabadul a Hájós-féle ANAGALLIN használatával. — Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Börtisztálatlanságok

mint bőratka (Mitesser) pattanás zsiros nyers és érdes bőrt eltávolít

Pinosol

melynek gyógyító részei kátránytól vannak elkülönítve az illatos festő és ragadó részektől megszabadít, tartalmaz és a grazi derma ologiai klinika megfigyelése szerint leghathatósabb, mint a hivatalos kátránylélék.

Legcélszerűbb

a folyékony Pinosol

szapannak használata

(üvegenként 1.— és 2.50 kor.) Hosszu ideig tart.

Aki szokása szerint szilárd szappant kedvel használjon Pinosol-szappant 5°/_o (90 fill) — Pinosol-boraxszappant (80 fill.) vagy Pinosol-kéntej-szappant (K. 1 —). — Bőrbajok és kiütések ellen ajánlják az orvosok a 10°/_o-os szilárd Pinosol-szappant és Pinosol-kénszappant (K. 1 —) — Bőrbajokat a szappanhoz mellékelte prospektusban. — Fejmosáshoz hajhullás, korpa stb. ellen legjobb szolgálatot tesz a folyékony Pinosol-hajszappant üvegekben 1.— és 2.50 kor. (Tartós-készlet).

Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban és illatszerüzletekben.

Pinosolverke G. Hell & Comp. Troppau

Wien, I., Helfferstorferstrasse 11/13.

2895

Lerakatok Aradon: **Földes Kelemen, Hehs Vilmos** gyógyszertárakban és **Hansu Nesztor, Török Andor és Társa, Vojtek és Weisz**, drogeriákban.

Ovakodjunk a fertőzésektől.

Az utca pora telve fertőző anyagokkal, a különféle betegségeket okozó csirákkal minők a tüdővész, a merevgörce, a lépfene, a difteria a hagymáz stb. sporái. A mindennapi érintkezésben kivagyunk téve annak, hogy a különféle betegségeket okozó fertőző anyagokat kezünkön, orrunk nyákhártyájában haza hordjuk s azzal magunkat, s családunkat megfertőztetjük. Tudjuk, hogy a betegségek zömét bacteriumok okozzák s hogy az emberi körmök alatt az apró paraziták egész gyűjteménye tanyáz. Mind eme fertőzések ellen védekezhünk ha kezünket, arcunkat, orrunk nyákhártyáit naponta egy-kétszer **Szent Imre szappannal** vagy **Carboform szappannal** megmossuk.

Szent Imre szappan ára 70 fillér,
a Carboform szappan ára 40 fillér.

Ez utóbbit különös figyelmébe ajánljuk a szülőknek, tanítóknak, tanároknak, iskolák, ovodák, internátusok, hivatalok, kórházak vezetőségének. E szappan olcsóságánál fogva lehetővé teszi minden embernek, hogy magát és családját fertőzések ellen megóvja. Nagyobb vételeknél engedményeket adunk.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan és vegyészeti gyára ARAD.

Raktárak létesítése folyamatban.

Aradon, Földes K. és Hehs Vilmos gyógyszertára.

14861—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter a 7646/Elnöki B. 1914. sz. körrendeletével következőleg intézkedett:

Az 1913. évi október hó 15-éről 11870 elnöki B. szám alatt kelt körrendeletem kapcsán közlöm a törvényhatósággal, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a csapattestek (osztályok) intézetek) az utolsó leggyörgyakorlat alól, a véderő törvény 48 §-a 1. pontja hetedik bekezdése alapján való felmentés kedvezményének tényleges szolgálatban álló egyének részére való megadásáról az elsőfoku kiegészítési

hatóságokat csak az illető hadköteleknek szabadságolása, illetőleg nem tényleges viszonyba való helyezése alkalmával fogják értesíteni.

Ha azonban tartalékos vagy póttartalékos részesítették a véderő törvény 48. §-a 1. pontja hetedik bekezdésének b) betűje alapján ebben a kedvezményben akkor az illető parancsnokság az elsőfoku kiegészítési hatóságokat a kedvezmény megadásáról esetről-esetre azonnal fogják értesíteni.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletet tegye megfelelő módon közzhírré és arról tudomásvétel és mihez tartás végett járási tisztviselőket értesítse.

Arad, 1914. június 12.

A városi tanács.

Ajánlunk
Gyári, üzemi és ipari célokra,
rostált, száraz, darabos, uradalmi
erdei bükkfaszenet.

Vasaláshoz háztartások részére,
kétszer rostált, szagtalan, izzított,
kiváló minőségű 4142-II

retorta bükkfaszenet.
Üzletekbe, ismét eladók részére

csomagolt **RETORTA** faszenet
csomagolt **VASALÓ** faszenet
pontosan mért egy kilós csoma-
gokban Házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

szén és kokszt nagykereskedése Aradon.
Városi és megyei Telefon 139. szám.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja
kötőzködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket,
villanyos csengő- és telefon be-
rendezéseket s minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fő-
szedényeket, villanyos vasalókat,
villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram
lámpákat és mindennemű villa-
nyos cikkeket. 467

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBAZIA

Előkelő ház, a festői északi
strandon, közvetlen a tenger
partján, csodaszép parkban,
21 elegánsan berendezett szo-
bával, erkélyekkel, saját ten-
geri fürdővel és kikötővel.
Elsőrangú konyha.

16261—1914.

Hirdetmény

Közhirre tesszük, hogy a m. kir.
földművelésügyi miniszter urnak
erdősítési és csemete nevelési jutal-
makra vonatkozó 16280—1914. sz.
pályázati hirdetménye a városi
levéltárban közzemlére ki van téve
s az a hivatalos órák alatt bárki
által megtekinthető.

Arad, 1914. július 6.

A városi tanács

**A szalma-
özvegyek
étrendje**

a
**Fehér
Kereszt**

éttermé-
ben.

Menü
a 2 korona:

Leves,
Hal,
Szárnyas
salátával, v.
Beuf körözöttel
Tészta, sajt
v. gyümölcs.

Naponta ugy
délben, mint
este a legki-
tünőbb anyag-
ból készítve
lesz szervi-
rozva, melyre
a t. szalma-
özvegy urak fi-
gyelmét

tisztelettel
felhívja

**Braun
Gusztáv**
szállodás

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged.											
Kilométer Mérvék.	Allomások	Sz. V.		Mol. V.		Sz. V.		Mol. V.		Sz. V.	
		I. II.	I. II. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II. III.	II. III.		
	Wien Stb. ind.	1206	1206	1206	—	—	—	1022	1022	—	—
	Bpest kpu	920	920	1126	—	—	—	766	766	—	—
	Nagykikinda	—	—	—	—	—	—	680	680	1126	—
	Temesvár	427	427	—	—	815	—	825	—	—	—
	Tóvis	617	617	815	—	351	—	351	—	1022	—
	Brád	—	—	—	—	408	—	408	—	920	—
	Arad ... ind.	regg. 6:16	regg. 6:40	d. e. 8:45	d. e. 11:05	d. e. 11:45	d. u. 2:25	d. u. 4:15	d. u. 4:15	este 7:16	este 7:16
5	Nagybuzsák...	—	—	8:55	11:14	—	2:35	—	—	7:22	7:22
9	Csalátelepi hízaló	—	—	9:04	11:22	—	2:44	—	—	4:22	7:28
13	Pécsaszenttamás	—	—	9:15	11:30	—	2:52	—	—	4:41	7:35
21	Ópécska ...	6:47	7:25	9:31	11:47	12:17	3:09	—	—	5:08	7:42
29	Ópécskai tany.	—	—	9:45	12:01	—	3:22	—	—	5:22	7:50
35	Battonya	Mol. V. 7:04	7:52	9:58	12:18	12:35	3:35	—	—	5:36	8:05
40	Tompapuszta	—	—	8:03	12:23	—	3:44	—	—	5:47	8:17
45	Belsőpergpuszta	—	—	8:12	12:32	—	3:52	—	—	5:56	8:27
52	Mezőhegyes ér.	reggel 7:26	8:26	10:31	12:46	12:59	4:03	—	—	6:10	8:41
	Kétegyháza ér.	—	9:58	9:58	—	2:26	—	—	—	7:48	—
	Orosháza ér.	—	10:33	10:33	—	—	—	—	—	8:28	—
	Mezőhegyes ind.	5:42	7:27	8:40	10:34	1:15	1:01	4:10	—	6:20	—
62	Csanádpalota	6:00	7:40	9:05	10:58	1:35	1:16	4:27	—	6:33	—
68	Nagykikinda	6:09	7:52	9:16	11:04	1:46	—	4:37	—	7:01	—
70	Nagylak ...	6:14	7:52	9:27	11:12	1:57	1:28	4:43	—	7:10	—
77	Magy.-csanádmező	6:24	8:05	9:40	11:25	2:08	—	4:53	—	7:23	—
80	Apátfalva ér.	6:30	8:05	9:48	11:33	2:16	1:41	4:59	—	7:30	—
	Hmvásárh. ér.	—	—	—	—	—	—	7:32	—	—	—
	Nagycsanak ind.	—	—	6:57	—	—	—	7:30	—	4:06	—
	Nagycsanak ind.	Mol. V. 10:04	10:04	—	—	—	—	7:30	—	—	—
	Apátfalva ... ind.	II. III. 6:31	8:08	9:53	11:33	2:17	1:42	5:04	—	7:35	—
89	Makó ... ind.	reggel 6:46	8:18	10:11	11:50	2:33	1:54	5:19	—	7:53	—
95	Kiszombor ...	4:09	6:50	8:28	10:43	11:58	2:34	5:21	—	8:15	—
99	31. sz. őrház m. h.	4:23	7:03	8:35	10:59	12:09	2:48	5:34	—	8:35	—
102	Gisellatelep kitérő	4:31	7:10	—	—	—	—	—	—	—	—
108	Deszk ...	4:38	7:15	—	—	—	—	—	—	—	—
114	Szőreg ... ér.	4:43	7:24	—	—	—	—	—	—	—	—
	Temesvár ér.	4:55	7:35	9:01	11:41	12:45	—	—	—	—	—
	Nagybecsk. ..	7:36	12:38	12:38	2:07	6:08	9:04	6:08	8:22	5:18	—
	Szőreg ... ind.	9:24	3:11	3:11	4:50	—	9:21	—	9:21	6:43	—
118	Ujszeged ...	5:08	7:40	9:02	11:46	12:47	3:26	2:32	—	6:17	9:14
122	Szeged ér.	5:13	7:53	9:12	12:00	—	3:35	2:42	—	6:35	9:32
	Szeged-Rók. ér.	—	8:02	10:30	—	2:30	—	3:44	—	2:45	—
	Bpest nyu. ..	9:15	105 125	125	—	6:20 7:50	11:10	6:20	—	5:15	—
	Wien Stb. ..	8:45	620 620	620	—	5:50	—	5:50	—	12:14 5:40	—
	Temesvár ..	—	12:38	—	—	6:08	9:04 8:22	6:08	—	5:18	—

Szeged-Arad.											
Kilométer Mérvék.	Allomások	Sz. V.		Mol. V.		Sz. V.		Mol. V.		Sz. V.	
		I. II. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II. III.	II. III.	I. II. III.	II. III.	
	Temesvár ind.	9:45	—	4:51 7:48	—	9:25	1:40	1:40	—	—	—
	Wien Stb. ..	3:45 12:10	4:50	—	11:10	—	1:10	9:25	—	9:25	—
	Bpest nyu. ..	8:05 10:15	10:35	—	8:25 5:30	5:30	8:30	—	—	2:40	12:15 2:40
	Szeged-Rók. ..	1:14	5:40	8:35	11:16	11:16	—	4:45	—	—	—
	Szeged ind.	reggel 3:06	reggel 6:10	d. e. 10:35	d. u. 12:38	d. u. 1:58	d. u. 3:17	d. u. 5:06	este 6:35	este 7:35	—
4	Ujszeged ...	—	—	6:15	10:40	—	2:01	—	—	—	7:37
8	Szőreg ér.	3:19	6:33	10:48	12:46	2:09	3:31	5:21	—	6:41	7:41
	Nagybecsk. ind.	7:18	—	6:21	6:21	6:21	1:27	1:27	1:18	1:18	—
	Temesvár ..	9:45	—	4:51 7:48	9:25	9:25	1:00	1:40	—	—	—
	Szőreg ... ind.	3:20	6:24	10:49	12:47	2:10	3:32	5:22	—	6:42	7:42
14	Deszk ...	3:33	6:35	11:02	—	2:24	3:44	5:34	—	—	7:53
20	Gisellatelep kitérő	3:42	6:45	11:15	—	—	—	5:47	—	—	8:15
23	31. sz. őrház m. h.	3:55	6:50	11:20	—	—	—	5:52	—	—	8:18
27	Kiszombor ...	4:08	7:08	11:29	1:13	2:48	4:06	6:01	—	7:06	8:33
38	Makó ... ind.	4:23	7:15	11:41	1:23	3:00	4:18	6:15	—	7:15	8:42
42	Apátfalva ér.	4:38	7:17	11:51	1:27	3:02	4:35	6:18	—	7:18	—
	Nagycsanak ér.	—	—	10:04	—	—	—	7:30	—	—	—
	Nagycsanak ind.	—	—	6:15	—	—	—	8:35	—	—	—
	Hmvásárh. ind.	—	—	9:40	—	—	—	7:32	—	—	—
	Apátfalva ind.	4:39	7:33	12:07	1:42	3:18	5:00	6:35	—	7:35	—
46	Magy.-csanádmező	4:47	7:40	12:14	—	3:25	5:08	6:43	—	—	—
52	Nagylak ...	5:01	7:52	12:27	1:57	3:37	5:22	6:57	—	7:46	—
54	Nagykikinda	5:07	7:57	12:33	—	3:42	5:28	7:03	—	—	—
60	Csanádpalota	5:18	8:08	12:43	2:09	3:53	5:39	7:14	—	7:57	—
71	Mezőhegyes ér.	5:33	8:25	1:00	2:23	4:09	5:56	7:31	—	8:11	—
	Orosháza ér.	Mol. V. 8:08	10:30	—	—	—	—	8:28	—	—	—
	Kétegyháza ind.	II. III. 8:40	6:30	—	—	—	—	8:28	—	—	—
	Mezőhegyes ind.	reggel 4:12	5:45	11:50	1:50	—	—	3:23	—	—	—
78	Belsőpergpuszta	4:00	5:50	8:27	1:02	2:27	4:11	6:01	—	6:18	—
83	Tompapuszta	4:14	6:03	8:39	1:15	—	4:24	6:14	—	—	—
88	Battonya	4:24	6:13	8:47	1:24	—	4:33	6:23	—	—	—
94	Ópécskai tany.	4:35	6:25	9:00	1:35	2:51	4:44	6:34	—	—	—
102	Ópécska ...	4:47	—	9:11	1:46	—	—	—	—	—	—
110	Pécsaszenttamás	5:04	6:50	9:30	2:02	—	5:10	7:13	—	—	—
114	Csalátelepi hízaló	5:20	7:06	9:44	2:17	—	5:25	7:28	—	—	—
117	Nagybuzsák...	5:33	—	10:00	2:35	—	5:43	7:55	—	—	—
122	Arad ... ér.	5:48	7:39	10:10	2:43	3:37	5:53	7:51	—	8:24	—
	Brád ér.	11:30 2:16	—	7:41	9:11	—	—	—	—	—	—
	Tóvis ..	1:32	—	5:53	11:35	11:35	12:00	8:05	—	8:08	—
	Temesvár ..	7:45	—	2:12	6:03	6:03	8:33	12:03	—	12:03	—
	Nagykikinda ..	10:15	—	5:17	—	—	—	—	—	—	—
	Bpest kpu. ..	11:30	—	7:25	9:20	9:20	—	5:45	—	5:45	—
	Wien Stb. ..	8:00	—	6:40	6:45	6:45	—	1			

Kristály

forrásványvíz

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár: 3963

KARDOS MIKLÓS GZÉGNÉL.

ARAD, Deák Ferencz-utca 36. szám.
Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat r.-t. Bpest.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermekkoscsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játéka-üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,

József főherceg-ut 11. sz.
Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybetéteket, sodrony kocsik-üléseket, gyermekágy és gyermek-kocsikat, réz-karnisokat, mosdó-asztalokat felszerelve, össze- és szétszerelhető ágyakat és madracokat. Szállodai és kávéházi, kórház és intézetek berendezését. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök. 701

Aradi Ipar- és Népbank.

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vatával.

Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-társaságban.

Röntgen-intézet.

Aradon, Batthyány-u. 21.

Telefon 622. 211

Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok stb. Kórismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások idült borbajok, sipolyok, nem operálható nagy daganatoknál és a méh- és pajzsmirigy alképleteinél. Intézettulajdonos:

Dr. Singer János
egyetemes orvostudor.

Figyelem a címre!
Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csakis a legjobb gyártmányú gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legszakszerűbben, jutányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalok. Sírácsoakat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond
lakatos, műszerész és mérlegkészítő
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 370. 1923

Ékszer-zálogosztály.

Lengyel Gyula,

műlakatos,

épület és vasszerkezeti műhelye

ARAD,

Deák Ferencz-utca 38.

Tanulók felvétetnek. 3844

500 koronát fizetek annak, ki

Bartilla-fogvizének használata mellett, üvegje 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája bülik **Bartilla A. Örökösöl**, (E. Winkler) Wien X., Goethegasse 7. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemennél**, Deák Ferencz-utca 11. sz. és **Vojtek és Welsz**. Kérjünk mindenütt határozottan **Bartilla féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 3659

Opre-féle gőz- és kádfürdő Tököly-tér 1.sz.

Minden kényelemmel berendezve a nagyrabecsült közönség rendelkezésére áll.

Gőzfürdő

férfiak részére reggel 5-től 1-ig, nők részére hétfő és péntek délután 2-től 6-ig.

Gőzfürdő bérletjegy 10 darab 8 korona.

Kádfürdő

(kabinfürdő) reggel 5 órától este 10 óráig nyitva. 3877

Hóditó körútra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN

Főraktáros: Kaufmann Lajos és Társa
Arad, Boros Beni-tér 21. szám. 9298

Egy szálloda és vendéglő berendezés

teljesen új a szálloda 10 vendégszoba teljes berendezéséből áll, jutányos áron eladó.

Szöke János

műtutorasztalosnál 623

Wesselényi-utca 33.

Arverési hirdetmény.

1914. évi július hó 22-én délelőtt 9 órakor, az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1914. évi május hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüsttárgyak alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

- 14505 14618 15106 15816 15504 16343 16379 16599 16705 16718 168 5
- 16806 16855 17138 17147 17177 18024 18186 18218 18289 18338 18343
- 18367 18645 18880 18909 19410 19639 19958 20103 20571 20647 20840
- 21156 21175 21385 21529 21540 12 224 251 423 544 927 934 998 1089
- 1329 1865 1469 1555 1687 1681 1722 1885 1892 2037 2058 2095 2140
- 2218 2228 2312 2343 2548 2554 2594 2707 2806 2851 3177 3251 3294
- 333 3345 3731 3826 3941 4112 4224 4336 4534 4539 4636 4677 4708
- 4799 4845 4853 5076 5179 5204 5818 5343 5350 5874 5383 5396 5401
- 5438 5606 5654 5798 5824 5924 6006 6093 6127 6171 6516 6539 6541
- 6561 6583 6656 6702 6752 6841 6911 6917 6938 6962 6993 6997 7081
- 7152 7184 7257 7288 7304 7320 7362 7484 7446 7469 7542 7570 7687
- 7722 7735 7738 7865 7886 8088 8103 8106 8108 8120 mely arveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívának.

Arad, 1914. évi július hó 24-án.

4006

Az igazgatóság.

A nyári erős nap sugarak és szelek ellen

arc- és kéz bőrének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkeveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztátalanságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számíttatik fel.

Ezen rovásban minden este egy-
-mari beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg előtt — avagy levélbéllyegekben. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításnál szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben máshozzával jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételével díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.

LEVELEZÉS.

Levelét

az Est boy-jal küldje. Csokolja H.
Telefon 898. 4288

HÁZASSÁG.

24 éves
ref. vallású ösv. asszony vagyok,
elegáns jó menetű varodám van
férjül mennék egy oly józan gon-
dolkozású egyénhez, ki engem
boldoggá tenna. Vallás mellékes.
Nyugdíjkepesek előnyben. „Sch“
jellege, Brád postrestante. 4298

OKTATÁS.

Isr. Fiainternátus Aradon.

Chorin Áron-utca 1. sz. felvesz
polg. gimnáziumi és reáliskolai
nyilvános és magántanuló benla-
kókat a jövő tanévre. Visszama-
radottak esetleg 2 osztályt is vé-
gezhetnek. Prospektust készséggel
küld az Igazgatósnak. 3898

ELLÁTÁS.

Tanár

elvéllal 1-2 leányt esetleg tínt
teljes ellátásra. Zongorahasználát.
Ajánlatokat „Tanár” jellegre a
kiadóba kér. 4281

ALKALMAZÁST KERES.

Nyugdíjas tisztviselő

egy nagyobb bér. vagy url háznál
házigondnoki állást keres. Cim a
kiadóhivatalban. 4307

Házvezető

aki a háztartás minden ágában
jártassággal bír állást keres. VI-
dékre is elmegy. Cim a kiadóhiva-
talanban. 4322

Irodista

irodai teendőben és gépirásban
jártas, állást keres. Cim a kiadó-
hivatalban. 4324

Egy középkorú

férfi vidéken mézárós, vagy korcs-
mába percentre kiáruló állást
keres. 500-1000 korona kaució-
val rendelkezik. Cim a kiadóhiva-
talanban. 4250

Kereskedelmi végzett

irodai gyakorlatlalt bíró fiatal em-
ber állást keres. Esetleg cséplésre
ellenőrnök is megy. Cim: M. I.
Wesselényi-u. 18. sz. 4261

Volt önálló kereskedő

utazói, raktárnoki, üzletvezető
vagy jobb segédi állást keres. Cim
Vörös Andor Borosjenő. 4279

KIADÓ LAKÁS.

Kétszobás

lakás mellékhelyiségekkel, Erssé-
bet-körút 20. alatt kiadó. 4325

Két

utcai szoba és egy alkof, konyha
és mellékhelyiségekkel augusztus
hó 1. ére olcsón kiadó. Bővebbet
Szent Pál-utca 3. a tulajdonosnál.
4314

Desső-utca 8. számú

új házban 2-2. szobás lakás kiadó.
4225

Kiadó lakások!

Zsigmondházán 89. számú házban!
3 szobás lakás összes mellék-
helyiségekkel együtt jutányos áron
azonnal is kiadó. 4284

3-4 és 5 szobás lakások

ujjonnan festve minden hozzátar-
tozó kényelmes mellékhelyiséggel,
irodának is alkalmas, azonnalra
kiadó Hasszinger-utca 5. Ugyan-
ott több pince raktárnak kiadó.
5766

Kiadó lakás.

Legmodernebb berendezéssel egy
5 szobás lakás, mely áll 3 utcai
és 2 udvari szobából és a szüksé-
ges mellékhelyiségekből azonnal-
ra kiadó. Értekezhetni Petőfi-
utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél.
2005

Két 2 szobás

udvari lakás egyik előszobával
Tökölly-tér 4 szám alatt kiadó.
2829

LAKÁST KERESNEK.

Kétszobás

elegánsul butorozott, előkelő garson
lakás kerestetik asept. 16-ára.
Címek a kiadóhivatalba leadan-
dók. 4299

Butorozott szoba

kerestetik külön bejárattal, gáz
vagy villanyvilágítással, augusztus
elsejére, lehetőleg a belvárosban.
Szíves megkeresések ármejjelölés-
sel „Hivatalnok” jellege alatt a
kiadóba kéretnek. 4316

Azonnalra

keresek 3 szobás lakást lehetőleg
iskolák közelében. Cim Tökölly
Imre-utca 20. sz. 4326

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

egy takarítónőt, fényképészeti
műterem részére. Cim a kiadó-
hivatalban. 4300

Könyvvezető

kezdőfizetéssel felvétetik aradi
nagykereskedésbe. Ajánlatok a
kiadóhivatalba kéretnek „Szerény”
jellegre. 4302

INGATLAN.

Bérbeadó

egy 57 holdas kisbirtok gazdasági
épületekkel. Tudakozódni jd. Boros
Péternénél Borosjenőn. 4268

Nagy telek

Kossuth-utcában eladó. Cim a ki-
adóban. 4310

Keresek

aradi határban 50 hold földbérle-
tet lehetőleg tanyaépülettel. Címek
a kiadóhivatalba kéretnek. 4318

Eladó

egy jól jövedelmező adómentes bér-
ház a Ferenc-tér szomszédságában,
elköltözés miatt, minden elfogad-
ható árban. Cim a kiadóban. 4058

Ménésen

1 hold szőlő a hegyen, továbbá
egy szivó-nyomó kut eladó. Cim
a kiadóban. 4077

Eladó ház.

Szuszánfalván, melyben 20.000 ko-
ronát forgalmazó üzlet van. Ugyan-
ott 2 telek is eladó. Cim: Benja-
min Jakab Szuszánfalva. 4254

Lehel-utca

20. számú ház eladó. 4288

Eladó magánház és ürestelek

Kossuth-utca 9. szám. 1765

Gyoroki

plactértől három percrenyire fekvő
szőlőmet nyaralóval, mely télen is
lakható haláleset miatt eladom,
esetleg aradi házzal becserelem.
Cim a kiadóban. 3701

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Vasajtó

nagy erős, 2 szárnyas, eladó.
Kossuth-u. 54. 4309

3 darab

70 Hl-es boroshordó eladó. Cim a
kiadóhivatalban. 4277

Hat hónapos

bernáthegyi szép kutya jutányosan
eladó. Cim Zsukan, Dud. 4295

3 darab.

Szeifert-féle billiárd asztal eladó.
Abbázia kávéház Arad. 4294

1 darab

szép példányu Szentbernáthegyi
kutya him, valamint 1 pár fekete
uszkár, helyszüke miatt olcsón
eladó. Zimmermann Arad, Deák
Ferencz-u. 10. 4305

Elköltözés miatt

egy konyhakredenc és konyha-
asztal jutányosan eladó. Batthyány-
utca 29. földszint ajtó 4. 4316

Kálmán-u. 12. sz.

alatt egy hálószoba-butor és kö-
műves állványpalló eladó. 4327

Séta

és kiránduláshoz, szerény intelli-
gens hölgy ismeretséget keresi
21 éves barna fiú. Levelet „Ama-
tör” jellegre postrestant. 4331

Billiárdok

minden elfogadható árban eladók.
Schwartzné Árpád-tér 2. 4328

Butor eladó,

új ebédlő és hálószoba elutazás
miatt. Ugyanott egy jó billiárd és
márványasztalok eladók. Erssébet
királyné-körút 8. sz. 4228

Új szongora

alig használt, irodaberendezés, var-
rógépek, kocsik eladók, Arad Unió
hirdető, Kápolna-utca 2. 4290

Legjobb fertőtlenítő szappan

a Szent Imre szappan, különösen
ajánlható oly egyéneknek, kik
idegenekkel érintkezésük folytán
fertőzéseknek vannak kitéve. A
Szent Imre szappan bactericid ha-
tását több vizsgálat igazolja, an-
tiszepticus hatása felülmúlhatatlan.
Ára 70 fillér. Dr. Földes és Hehs
Arad. Kapható Földes K. és Hehs
V. gyógyszerárában. 1224

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 60
papír és 60 selyempapír bélelt
boríték egy koronáért kapható In-
gusz I. és Fia könyv- és papirke-
reskedésében. Telefon 517. 1941

ÜZLETEK.

Asztalos Sándor-u. 2-3. sz.
házban levő vendéglő betegség
miatt sürgősen eladó. 4296

Aradon

a főtéren egy régen fennálló kor-
látlan italmérésű üzlet, berende-
zéssel együtt eladó. Cim a kiadó-
bau. 4306

Egy jó forgalmu

aradi korcsma óvadékképes egyén-
nek elszámolásra átadó. Bővebbet
Körösvölgyi pálinkaraktár And-
rássy-tér 5. Telefon 651. 4311

Egy vidéki

jó forgalmu a községben egyedül-
álló még 4 évi bérlettel és 8 buto-
rozott szobával rendelkező ven-
déglő bérbe adó. Bővebbet Körös-
völgyi pálinkaraktár Ardrássy-tér
5. Telefon 651. 4311

Régijómeneteli

kisebb fűszerüzlet családi okból
azonnalra átadó. Cim a kiadó-
hivatalban. 4330

30 éve

fennálló elősmert jómeneteli szatócs
üzlet, trafik és korlátlan italmérésű
engedéllyel házzal együtt kedvező
árban eladó. Cim a kiadón. 3719

Nádasdy palotában

(Forray-utca) levő korcsma sürgő-
sen eladó. 4205

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Szőrmék, ruhaneműk,
szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentín olajat, kiló 2 korona. Pachsuli levelet, kiló 3 korona. Rovarport szorító dobozokban 20 fillér, bádóg dobozokban 80 és 80 fillér. Légy irtó szereket, légyfogókat, Zacherlint, stb Földes Gyógyszertár Deák Ferenc-utca. Hehs Gyógyszertár Batthyány-utca. 1224

Legjobb lugmentes

arc- és kézmosó a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi zsíradékokból készül, lugmentes, a legfinnyásabb arcú hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes Gyógyszertár Deák Ferenc-u., Hehs Gyógyszertára Batthyány-u. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

fehér, farka tövén fekete foltos nőstény drótszőrű foxterrier; ugyszintén ennek 3 hónapos fehér színű fia. Megtaláló illő jutalomban részesül Zimmermann Jánosnál Deák Ferenc-utca 10. 4303

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weitzer János és Kazinczy utca sarkán. 2991

India fogoseppék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen Gyógyszertára és vegytani laboratóriuma Aradon. Összes készítményünk kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai Gyógyszertárában.

Legfinomabb

szepességi málna-szőrp különként 2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szőrp különként 2 korona. A citrom-szőrp egy-két evőkanálnyi mennyisége alkalmas egy pohár legfinomabb limonádé előállítására. Szeder-szőrp különként 2 kor. 40 fill. Ribizke-szőrp 2 kor. 40 fill. Földes Kelemen Gyógyszertára Arad. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai Gyógyszertárában. 1224

Kotárka, istálló

azonnal kiadó, Taóköly Imre-utca 33. alatt. 4231

Eserjőftő

gyomor elixír. Emésztési savak, étvágytalanság, felfuvódás, gyomorégés, emélgés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélérgek (glisztták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Raktárak Hehs Vilmos Gyógyszertára Aradon, Batthyány-utca és Gutori Földes Kelemen Gyógyszertára Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

Az Aradi Kereskedők Kör
Helyeszközlő Oszfályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Izgmonor.
Művészi igazgató

Szabó Lipót,
Irodavezető

Hivatalos helyiség: Tabajdi Károly-u. I. sz. szájánál
Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtti 8-11 óráig

Keresetünk:

ARADRA:

Kisrendű rövidáru üzlet részére fiatal segédet.

VIDÉKRE:

1 fűszer és csemege, 2 fűszer, rőfös és rövid, 1 vas és fűszer, 1 rőfös és divat 3 fűszer és rövid és 2 vegyes kereskedősegédet.

Ajánlatunk:

mérlegképes könyvelőt,
15 fűszer- és rövid, 1 vas és fűszer, 1 vas és 8 vegyes kereskedősegédet. Továbbá: a Körünk női kereskedelmi szaktanfolyamát sikeresen végzett hallgatóit irodistánszónak ill. pénztárosnőnek. Végre több Erdélyből való román ajku tanoncot.

As elhelyezés teljesen díjmentes az utazásunk előnyben részesülők. Vélő megkeresésekre, csak válasszhatóság esetén válasszunk. V

Finom illatu

„Eau de
Cologne“

(Kölni víz) 3673

1 literes üveg K.	7.-
3/4 "	8.50
1/2 "	2.-
1/4 "	1.-
1/20 "	0.70

„Angyal“ Drogeria
Török Andor és Társa
Arad, Andrassy-tér 20.

„Matteine“

poloska- és molyirtó vállalat
Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-45.
(Tulajdonos: Fischer.)

Elvállal teljes bérházak, szűkudák, intézetek, nagyobb magán'akások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorzat, sem semmi más nem távolítottak el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 3561

Ügyes

Segéd

a rőfös és rövidáru szakmából
mielőbb

felvétetik.

Magyar, német és román nyelv megkívántatik.

Ajánlatok

Wohlberg Lipót
céghez

Arad 4217

2 korona

egy

számla v. levél

Rendező

Jambor
papírzületében

ARAD,

Andrassy-tér 3. sz.
(Tabajdi-utcai oldalon.) 1221

Mindenki azt mondja már; hogy
szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok el-
tűntetésére legjobb az eredeti
Kárpáti-féle

Benzos tejrème ára 1 korona.
Benzos tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4475

KÁRPÁTI JÁNOS
Gyógyszertára
ARAD, BOROS GÉNY-TÉR.

Téglagyárak

Arad—Mikelaka.

Cégtulajdonos:

Pollák Sándor Ara', Nádor-u. 14.

Telefon } Városi Iroda 55.
Aradi gyár 938.
Mikelakai gyár 515.

Készít Aradon 1171

(textill-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglat legkitűnőbb minőségben.

Mikelakai gyárban

kézzel vert falazó téglát

Wajdits György

„TURUL“
gyógyszertárban

(Karolina-u. és Ferenc-tér
sarak.)

az összes kül- és bel-

földi különsségek és

drogeria cikkek dro-

geria árban kaphatók. 6048

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az
Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

Parti
Cipők

és

Ruhák
Olcsón

KORÁNYINÁL

Zrinyi-u. Bohus-palota.

3661-V

Eladás nagyban
és kicsinyben.

A rossz üzleti
viszonyok

miatt elhatároztam,
hogy a raktáron levő
finom arany és ezüst
ékszert vagy pontosan
kipróbált zseb- és fal-
órákat oly szolid, olcsó
árban árusítom,
amelynél semmiféle

Végeladás

sem olcsóbb, ezért a sa-
ját érdeke is az, hogy
ha ékszert vagy órát
akar venni, akkor for-
duljon bizalommal

Zinner Vilmos

óraműves és ékszerészhez

ARAD, Szabadság-tér és
Forray-utcai sarokház, be-
járat a Forray-utczában.

Órajavításokat két évi jótállás
mellett vállalok. 6682

Nagy raktár masszív arany
kariva gyűrűkben.

FOGAK

húzósa, tömése, fogsorok, aranyhi-
dak és koronák ideálisan szépen,
rágásra kitűnően, készülnek

HALMOS

vizsgázott fogtechnikus műtermé-
des. Asztalos Sándor-utca 10. sz.
(Szabadság tér és Asztalos Sán-
dor-utca sarok.) 3668

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 634.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a legnépszerűbb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

Német leánynevelő intézet.

Graz, Blumengasse-Steiermark. 4155

Háztartási és továbbképző iskola

karöltve kereskedői kiképzéssel nyerhető a leány tanfolyam által. Felvétel 14-20 éves korig, Prospektussal szolgál az igazgatóság.

UJ TÁTRAFÜRED

Téli- és nyári magaslati gyógyhely.

Vizgyógyintézet. :: :: Nyaraló.

Turista- és téli sporttelep. :: ::

1010 méter a tenger színe felett.

200 MODERN SZOBA. :: ::

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

135/914.

Árlejtési hirdetmény.

A kovászi község határában az aradi-uton a Mátka csatornán át egy 4 m. nyílású és 8 m. pálya szélességű vasbeton fedlapu hid építési munkálatainak biztosítására f. évi és hó 27-én d. e. 10 órákor kovászi község székházánál árlejtés fog tartatni.

Az építési költség 3366 kor. 64 fillérben lett előirányozva. Árlejtézők tartoznak ezen összeg 5%-ának megfelelő bánompénzt vagy elfogadható értéket az árlejtés megkezdése előtt a községi előjárásnál letenni.

Költségvetés, tervrajz és árlejtési részletes feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

A községi előjárás előtt ismeretlen árlejtéző vállalkozók vállalkozói képességüket igazolni tartoznak.

Kovási, 1914. évi július hó 15-én.

4298

Előjáróság.

17464—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A közös hadseregbeli és honvédség legénységének aratás idejére leendő szabadságolása tárgyában a M. kir. Honvédelmi minisztérium 74100—18/1914. számú körrendelete értelmében közbíró te-

szem, hogy a honvédség és a közös hadseregnek a földművelő és mező munkásoktól tartozó tényleges állomány legénysége, az aratás és egyéb fontos mező munkák id-jére, három hétre leendő szabadságolását személyesen ki- halgatáson (raporton) kérheti, mely kérelem teljesen díjtalan.

Arad, 1914. évi július hó 16-án.

Rendőrfőkapitány.

Kizárólag I-ső osztályu minőség

Alkalmi tűzifa vétel a Marosparton.

A folyamatban lévő tutajozás alkalmából rendkívül kedvező alkalma van a n. é. közönségnek Téli tűzifa szükségletét rendkívül olcsón beszerezni.

I. rendü bükkhasábfa öle 34 korona
I. rendü cserhasábfa öle 38 korona

a marosparton tömören felőlezve. Kivánságra minden mennyiséget, egyenesen a tutajokról a Marospartra tömören kiőleztetünk és a házhoz szállítást ölenként 2.— koronáért a belváros minden részébe elvállaljuk. — A tűzifa száraz elsőrendü marosmenti minőségű és kifogástalanul tömören van őlezve. — Minden ől tűzifához 2 köteg alágyujtófat díjtalanul szolgálunk ki.

Aradi Fűrészgár Részvénytársaság

Gróf Tisza István ut 10. szám. :: Telefon 711. sz.

Kitűnő minőségű száraz tűzifát waggonenként is szállítunk a legjutányosabb áron.

Fenti árákért kizárólag I-ső rendü minőséget szállítunk. Alárendeltebb minőségű fa megfelelően olcsóbb.

Kizárólag I-ső osztályu minőség

I-ső osztályu minőségért felénk

I-ső osztályu minőségért felénk

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hétig

FISCHER-féle NAGY ÁRUHÁZA

Arad, Szabadság-tér 12. sz.

Olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált, azért, hogy a heti sorozat által feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

◀ Sorozati árak: ▶

1 koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánkötő
- 3 drb. tiszta selyem oszokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kezelt
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 3 pár csilkos női harisnya
- 2 pár gyermek patént harisnya a 7. sz. sz.
- 1 pár finom női flór harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövés sapka
- 1 drb. kék schevlet flu sapka
- 1 drb. elegáns divat sötétabot
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigarettatárcsa
- 1 drb. China szilv cigarettatárcsa
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt félmellény
- 1 drb. divatos flór gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csilkos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos nyári sokorli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó
- 2 drb. Vrágezappan
- 1 drb. gyermekköntény

2 koronás

sorozat:

- 1 drb. gyermek ruha
- 1 drb. fohér puha férfi ing madepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nagrag
- 1 drb. finom flu sport ing kretonból
- 1 drb. franciá batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. siffon himzett női nadrág
- 1 drb. flu divatkalap
- 1 drb. legujabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom bőrkezttyű
- 1 drb. esernyő elotból
- 1 pár finom férfi flór harisnya
- 1 pár finom női áttört harisnya
- 1 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 1 drb. fehér len zsebkendő
- 1 drb. legfinomabb selyem oszokor
- 1 drb. elegáns acél sötétabot
- 1 drb. angol törös sötétabot
- 1 drb. női kezitaska bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivar tárcsa
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 1 pár finom glacce bőrkezttyű
- 3 pár női divat harisnya
- 2 pár flór harisnya fekete szín. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötréttl vászon gallér div. forma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár finom selyem keztyű

3 koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legujabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voli sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb franciá alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing szalaggal
- 1 drb. női hálókóbat himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkel bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3 korona 90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókóbat csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridiklil

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati áraknak, a cég az áru elsőrendű minőségeért szavatol. A Fischer-féle Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 46 fényesen berendezett kirakati.

Vidéki rendelések utánvétel eszközöltetnek.

Mag nem felelő visszavételek.